

پیچ مشوری شریف وارا سائیں

کراماتِ قاسمیه

حصو پھریون

شعبہ نشر و اشاعت القاسمیه اکیڈمی لاڑکانہ سندھ

ناشر

رب اشعث اغبر لو اقسام علي الله لا برة (حديث)

(کرامات الاولياء حق)

کتاب

مستطاب

کرامات قاسميه

(حصو پھريون)

يعني

کرامات ۽ خوارق عادات حضرت محبوب مرشد کريم مشوري

شريف وارا سائين (قدس سره)

ناشر

شعب نشر و اشاعت

القاسميه اڪيڊمي

لاڙڪاڻہ سنڌ

HOMOEOPATHIC

DR. AHMED RAZA AGRO

D.H.M.S. R.H.M.P

Bagh-e-Madina Colony, MEHAR

Mob: No. 0307-2688799

سڀ حق ۽ واسطا محفوظ آهن

ڪتاب جو نالو ڪراماتِ قاسميه

ڪڏ ڪندڙ... سائين امام الدين مشوري سڪ دربار قاسميه مشوري شريف

تعداد 1500

پيرو اول

چپائي 2014

زير اهتمام..... انجمن نوجوانان غلامان قاسميه ڪوٽڙي (حيدرآباد)

ايم ايڇ پنهور انسٽيٽيوٽ آف سنڌ اسٽڊيز، ڄامشورو.

پاران

Digitized by M. H. Panhwar Institute of Sindh Studies, Jamshoro.

ملڻ جو هنڌ

درگاه عاليه حضرت مشوري شريف

لاڙڪاڻه سنڌ

WWW.QASIMLA.ORG

تان ڊائون لوڊ ڪري سگهو ٿا

پيش لفظ

اللهم صل علي سيدنا محمد وعلي آله وصحبه وبارك وسلم

الله تعالى جل شانہ پنهنجي دوستن جو وڏو شان ڪيو آهي. ان کي پنهنجي ڪلام پاڪ ۾ ساراهيو آهي. ”لا خوف عليهم ولا هم يحزنون“ جو خطاب فرمائي انهن جا ۽ انهن جي جماعتين جا ڏک، غم، انتظار، دور ڪيا آهن. اهي خدا تعالى جا نيڪ ٻانها الله تعالى جي حڪمن تي هلي سندن صفتن سان موصوف ٿي خلق خداوندي حاصل ڪري اخلاق محمدي ﷺ سان سينگارجي وڃن ٿا ۽ امت محمديه ﷺ لاءِ نيڪ نمونو ۽ مثال بڻجي وڃن ٿا.

الله تعالى جل شانہ جي مٿن هر وقت رحمت ۽ مدينه شريف جي شهنشاه جي خاص نگاهه رهين ٿي. حديث شريف ۾ انهن ولين ڪاملن جي شان جو بيان هن طرح ڪيو ويو آهي ته

”اهي خاص ٻانها الله تعالى جا دوست، اهي آهن جيڪي
ڪثرت سان عبادت ڪندي ڪندي هن درجہ ۽ عظمت کي
پهچن ٿا جو خدا تعالى انهن جي زبان بڻجي ٿو، هٿ بڻجي
ٿو، پير بڻجي ٿو، اک بڻجي ٿو ۽ ڪن بڻجي ٿو“ اهـ

الله تعالى جي صفتن سان موصوف ٿي خلق خدا لاءِ شفقت محبت جو برتاء ڪرڻ وارا اولياء ڪرام پنهنجي هر قول ۽ فعل ۾ رجوع الي الله تعالى والي الرسول هوندا آهن ۽ خلق خدا انهن کان دين دنيا جي رهبري وٺندي آهي.

سنڌ سونهاري سان الله تعالى جي خاص مهرباني ۽ مدينه شريف جي شهنشاه جو خاص ڪرم رهيو آهي. الله تعالى جل شانہ جا اهڙا نيڪ ٻانها ۽ ڀلارا بزرگ بي شمار آهن انهن مان ولايت جو درخشنده ستاره، علم جو گوهر، فيض جو محور ۽ هدايت جو چمڪندڙ سج حضرت محبوب مرشد ڪريم مشوري شريف وارا سائين به آهن. کائن هزارين ڪرامتون

صادر ٿيون اگرچہ پاڻ ڪرامتن ظاهر ڪرڻ کي پسند نه ڪندا هئا مگر الله تعالیٰ جل شانہ پنهنجي ٻانهن جي زبان پاڪ ۾ اهڙو اثر رکيو آهي جو جيڪو هو لفظ زبان مبارڪ مان فرمائيندا آهن ته الله تعالیٰ جل شانہ سندن زبان کي ڪوڙو نه ڪندو آهي ۽ سندن زبان مبارڪ مان نڪتل ۽ چيل لفظن کي سچو ڪري ڇڏيندو هو.

الله تعالیٰ جل شانہ جي ولين جون ڪرامتون برحق آهن. هر مرید پنهنجي مرشد جي محبت ۽ عقيدت ۾ چوٽ هوندو آهي. حد کان زياده وڌاءُ به سٺو نه آهي. بهرحال جيڪي ڪرامتون فقيرن کان معلوم ٿيون اهي درج ڪيون ويون آهن. انهن سان سڀني جو متفق هجڻ ضروري ناهي پر انهن کان انڪار به بهتر نه آهي. پڙهندڙن کي نمائو عرض آهي ته جتي ڪا غلطي ڏسن ته اسان کي اطلاع ڪن ته جئن ٻي ايڊيشن ۾ انهيءَ جي اصلاح ڪري سگهجي. ازانسواءِ ٻي جاءِ اعتراض کان به پرهيز ڪرڻ گهرجي. رب ڪريم اسان سڀني کي حق تي هلڻ جي توفيق عطا فرمائي ۽ رب ڪريم عزاسمه پنهنجي دوستن جي درجات ۽ عزت ۽ شان کي سدائين بلند فرمائي آمين.

خادمِ اولياءِ الله تعالیٰ

امام الدين مشوري

عفي عنه

(درگاهِ عاليه مشوري شريف لاڙڪاڻو)

عقيدت ۽ محبت جا ٻه اکر

دنيا جي هن پنيور ۾ بيشمار انسان پيدا ٿيا آهن ۽ هن دنيا جي تختي تي پنهنجا مقرر ڏينهن گهاري وڃي قبرن ۾ سٽا. انهن منجهان اڪثريت اهڙن ماڻهن جي رهي جيڪي وقت جي بي رحم اونڌاهيءَ ۾ پاڇولن جيان گم ٿي ويا ۽ وقت جي تيز وهڪري انهن جو نالو نشان ئي مٽائي ڇڏيو، پر انسانيت جي ان عظيم هُجوم ۾ ڪي اهڙا انسان به پيدا ٿيا جو ڪاري رات جي اونڌاهي انهن جي شمسي وجود جي اڳيان پنهنجا پير جمائي نه سگهي، وقت جو بي رحم وهڪرو انهن جو ڪجهه به بگاڙي نه سگهيو، انهن عظيم انسانن انسان ذات جي دلين تي اهڙا ته عڪس چٽيا جو نسل در نسل اُهي عڪس ايندڙ وجودن ۾ منتقل ٿيندا رهيا ۽ ايندڙ نسل ورثي ۾ مليل انهن جي عقيدت ۽ محبت کڻي پيدا ٿيا. انسان ذات جي اندر اُهي انسان اُهي برگزيده هستيون هئا جن جي وجود کي الله تعاليٰ جي ذات بابرڪات باطل کي ميسارڻ، شيطاني قوتن کي دٻائڻ، پتڪيلن کي دڳ لائڻ ۽ ماڻهن کي ”قالوا بلىٰ“ وارو اقرار ياد ڏيارڻ لاءِ موڪليو ۽ انهن برگزيده هستين اُن فريضي کي اهڙي طرح انجام ڏنو جو قيامت تائين ايندڙ نسل انهن جا ٿورائتا ۽ احسان مند رهندا. اهڙن متبرڪ هستين کي ظاهري هي جهان ڇڏيندي چاهي سوين وره جو نه گذريا هجن پر اڄ به انهن جو نالو زبان تي ايندو ته دل هڪ قسم جو قرار محسوس ڪندي ۽ ڪنڌ ادب وچان جُھڪي پوندا.

اهڙين ئي عظيم الشان ۽ عظيم المرتبت هستين ۾ اسانجا مرشد ڪريم ”مشوري شريف وارا سائين“ ايئن نروار آهن جيئن گلستان ۾ گلاب جو گل نروار هوندو آهي.

سنڌ جي تاريخي قديمي شهر ”لاڙڪاڻو جي“ هڪ ڳوٺ ”صاحب خان“ مشوري ۾ جڏهن ”شريعت ۽ طريقت“ جي هن گل پنهنجي سُرهاڻ ظاهر ڪئي ته پري پري کان هزارين پوئلڳ اچي سندس چوڌاري ڪٺي ٿيا.

پلي ڪني پونرن جيڪي واس وٺڻ آيا
تئين کي ڪونرن ڏنا هنج هنيانو ۾

مرشدن ڪريمين جي شخصيت کي الله پاڪ جل شانہ اهڙو ته جامع بڻايو هو جو سندن جي شخصيت جو هر هڪ پهلو بيان ڪرڻ لاءِ الڳ الڳ دفتر درڪار آهن. پاڻ 1920ع ۾ جڏهن ڳوٺ صاحب خان مشوري ۾ ”مدرسہ قاسم العلوم جامعہ عربيه دارالافتاء شرعي“ جو بنياد وڌائون ته هزارين علم جي پياسن اچي هن علم جي دريا مان اُڄ اُجهائي. هڪ طرف علم شريعت جي شائقين کي سيراب ڪيائون ته ٻي طرف وري علم طريقت جي طالبن کي فيضياب فرمايائون.

سندن جي گفتار ۽ ڪردار جي اندر هڪ اهڙو روحاني اثر هو جو جيڪو سندن جي صحبت ۾ هڪ دفعو ايندو هو ته سندن جي نينهن جو قيدي بڻجي ويندو هو. سندن جي صورت پاڪ ۾ الله پاڪ جل شانہ اهو جمال رکيو هو جو جنهن جي نظر پوندي هئي ته ايئن چوندو هو ته،
هي جي آيا هير، سي مون اڳ نه ڏٺا ڪڏهن

ته ٻي طرف سندن جي صورت پاڪ ۾ اهو ته رعب تاب هو جو وڏيره، ڪامورا، امير، وزير، فوجي حڪمران سندن آڏو ڳالهائڻ جي جرئت نه ڪندا هئا، حق جي ڳالهه چوڻ ۾ اُن ڳالهه جو لحاظ نه فرمايائون ته مخاطب ڪير آهي. حق کي هميشه حسيني انداز ۾ يزيدي ڪردار وارن آڏو بيان ڪيائون. سندن جي دور مبارڪ ۾ سوشلزم جي لاديني نظريي جي تحريڪ

هجي يا فحاشي ۽ برائي جو سيلاب بي ادبن جون تحريڪون هجن يا بي ديني جو رجحان مطلب ته تمام شريعت مخالف قوتن سان ايئن ٽڪر کاڌائون جو انهن باطل قوتن جي چيلهه ڇڄي ٿي وئي. شريعت جي محبت ماڻهن جي دلين جي اندر پيدا فرمايائون سندن جي صحبت لکين دلين کي حضرت حبيب ڪريم ﷺ جي محبت جو اسير ڪري ڇڏيو سندن جي سيني پاڪ جي اندر عشق رسول ﷺ جو اهڙو ته چوليون هڻندڙ سمنڊ هيو جنهن جي اثر کان سندن جي اک مبارڪ هر وقت آلي رهندي هئي، سندن جا

جذبات جڏهن لفظن جي لڙهي ۾ ڀر وجهندا هئا ته ٻڌندڙ بي اختيار اڪين مان نير وهائڻ لڳندا هئا. اهلبيتن جي ادب جو اهڙو ته درس ڏنائون ۽ اهڙو ته ادب ڪيائون جو سندن جي ادب جا واقعا ملڪان ملڪ مشهور ٿيا. دل حيران آ، عقل پريشان آ ته پنهنجي مرشد ڪريم جي شخصيت کي آخر ڪهڙن لفظن ۾ بيان ڪجي. بس اهو چئي سگهجي ٿو ته

نه لفظ ملٽي ٿي نه انداز ٻياں مجھ کو

يہ تصور نہیں میری عقل کا تیری ذات کا کمال ہے

آخر چمن دنيا کي سُرهاڻ بخشيندڙ هي روحاني وجود جڏهن 1990ع ۾ حجاب جي چادر پائي وڃي ”رياض الجنة“ ۾ آرامي ٿيا ته پنهنجي مشن کي جاري رکڻ لاءِ پنهنجن ٻن فرزندن جن ۾ سندن جا وڏا صاحبزاده حضور قبلا حضرت علامه علي محمد سائين مشوري (ميان سائين بادشاه) ۽ سندن جا ننڍا صاحبزاده حضور قبلا حضرت حافظ محمد المعروف (سخي نالي مٺا سائين بادشاه) جن کي ڇڏيائون. جيڪي سندن جا ظاهري ۽ باطني وارث هئا. جن پنهنجي پوري حياتي سندن جي مشن کي اڀري ڇڏي.

هن وقت سائين بادشاهن مرشدن ڪريمن جا پوٽا سندن جي عظيم مشن کي ڏينهن توڙي رات جي محنتن سان هلائي رهيا آهن ۽ وستي وستي، واهڻ واهڻ عشق رسول ﷺ ۽ ادب و تعظيم جون شمعون دليين اندر روشن ڪري رهيا آهن جن ۾ هڪ طرف سندن جي پڳدار فرزند حضرت قبلا سائين علي محمد مشوري (ميان سائين بادشاه) جن جي جگر جا ٽڪرا ۽ نور نظر حضرت قبلا ميان منير احمد سائين مشوري آهن ته ٻي طرف ننڍي فرزند اڪين جي ٺار درگاه شريف جي سينگار حضرت سخي نالي مٺا سائين بادشاه جن جا فرزند ارجمند حضرت قبلا ميان حافظ منظور احمد سائين المعروف مسڪين سائين آهن.

جتي سائين منظور احمد سائين جماعت جا درد وندڻ، جماعت جي تعليم و تربيت سان گڏ لا تعداد جلسا ڪري حضور ﷺ جن جي هن فرمان

مطابق ته ”بلغوا عني ولو كان آية“ جو فريضو سرانجام ڏئي رهيا آهن ۽ پنهنجي مڪمل وقت کي جماعت لاءِ وقف ڪري ڇڏيو اٿن ته ٻي طرف منير احمد سائين پڻ جماعت لاءِ من جي مراد ۽ روح جي راحت آهن، جتي سندن جي تقريرن، جلسن ۽ جماعت وٽ دعوتن جو سلسلو اڻ ڪٽ آهي ته اُتي پاڻ ڏينهن رات جي محنت سان تصنيف و تحرير جو عظيم ڪم انجام ڏئي رهيا آهن. تصنيف و تحرير جو ڪم ڪيتري قدر محنت طلب آهي اها انهن کي خبر هوندي جيڪي ان ڪم سان وابستہ رهيا هوندا، سندن جي ئي اڻ ٿڪ ڪوششن ۽ ڏينهن رات جي اوجاڳن سان حضرت قبلہ مرشد ڪريم متعلق اهڙو مواد محفوظ ٿي سگهيو آهي. جيڪو جيڪڏهن محفوظ نه ٿي ها ته يقيناً اسين ايندڙ نسل جي ميار جا مستحق بڻجيون ها.

مرشدن ڪريم جي سوانح حيات ۽ سيرت مبارڪ تي هڪ جامع ڪتاب بنام ”تاج العارفين“ ٻن جلدن ۾ سندن جي عظيم محنت جو عملي ثبوت آهي اُن کان علاوه به ڪيترا ئي ڪتاب سندن جي ڪوشش سان ڇپجي منظر عام تي اچي چڪا آهن ۽ ڪيترا ئي ڇپائي جي مراحل ۾ آهن. زيرِ نظر ڪتاب بنام ”ڪراماتِ قاسميہ“ به ان سلسلي جي هڪ ڪڙي آهي، روايت کي ڪٺي ڪرڻ وري انهن جي چنڊ ڇاڻ ۽ چونڊ، تصحيح ۽ تحقيق ۽ مختلف مراحل ڪيترو وقت ۽ محنت گهرن ٿا اهو هڪ ذي شعور شخص بخوبي سمجهي سگهي ٿو.

شال رب ڪريم حضرت قبلہ منظور احمد سائين ۽ حضرت قبلہ منير احمد سائين جن کي عمر دراز عطا فرمائي ۽ اسان عيبدارن جي مٿان سندن جو ساڻو تادير سلامت رکي ۽ سڄي جماعت کي سائين بادشاه جي فيض مان فيضياب ٿيڻ جي توفيق عطا فرمائي. آمين بحاه النبي الامين ﷺ.

هاڻي اچون ٿا زيرِ نظر ڪتاب جي مختصر تعارف جي طرف هي ڪتاب حضرت مرشد ڪريم مشوري شريف وارا سائين جن جي وجود مبارڪ کان ظاهر ٿيندڙ ڪرامتن جي موضوع تي مشتمل آهي. سڀ کان پهريان اهو ڏسون ته ”ڪرامت“ ڇا آهي؟ ۽ ان جي شرعي عقلي حيثيت ڪهڙي آهي.

ڪرامت

زمانہ نبوت کان وٺي هيل تائين ڪڏهن به اهل حق جي درميان ان ڳالهه تي اختلاف ناهي رهيو ته اولياءُ الله جون ڪرامتون حق آهن ۽ هر دؤر ۾ ان دؤر جي اولياءُ الله کان ڪرامتن جو ظهور ٿيندو رهيو آهي. حقيقت اها آهي ته الله تعاليٰ جا دوست ان غير فطري شيءِ جا محتاج هرگز ناهن پر انهن غير فطري ڪمن جو ظاهر ٿيڻ ئي ولایت جو پهريون ڏاڪو آهي. الله وارن جي سڀ کان وڏي عظيم ڪرامت ته اها آهي ته هڪ مرده دل کي زنده ڪري پنهنجي رب پاڪ جي حضور ۾ حاضر ڪن ٿا ۽ پتڪيلن کي ”قالوا بلى“ وارو اقرار ياد ڏيارن ٿا انهن جي وجودن کي معرفت جي پاڻيءَ سان غسل ڏيئي ۽ روحانيت جا پَرَ لڳائي پاڻ سان گڏ پرواز ڪرائي لاهوت واري اصلي وطن ڏي وٺي وڃن ٿا.

ڪرامت ڇا آهي؟ ان متعلق عقائد جي مشهور ڪتاب ”شرح عقائد“ اندر حضرت علامہ سعد الدين تفتازاني لکيو آهي ته وليءَ کان صادر ٿيڻ وارو خلافِ عادت اهو عمل جنهن سان گڏ نبوت جي دعوى ٿيل نه هجي ”ڪرامت“ سڏبو آهي. علماء ڪرام فرمايو آهي ته نبوت جي دعوى نه هجڻ جو شرط صرف ان لاءِ لڳايو ويو آهي جيئن ”معجزې“ ۽ ”ڪرامت“ ۾ فرق واضح ڪري سگهجي. ڇو ته معجزو صرف نبيءَ کان ۽ ڪرامت وليءَ کان ظاهر ٿيندي آهي.

علماء ڪرام وڌيڪ فرمائن ٿا ته وليءَ جي ڪرامت درحقيقت ان نبيءَ جو معجزو ئي هوندو آهي جنهن جو اهو ولي امتي هوندو آهي ڇو ته اُن وليءَ کي اها ڪرامت پنهنجي نبي جي مڪمل ”اتباع“ جي نتيجي ۾ ئي ملي هوندي آهي. يعني ولي اهو آهي جيڪو مڪمل پنهنجي نبي جي طريقي تي عمل پيرا هجي، جنهن جو وجود نبيءَ جي سنتن جو عڪس هجي. ان جي برخلاف جيڪڏهن سنتن جي تارڪ فاسق و فاجر کان ڪو غير فطري عمل ظاهر ٿئي ته اهو ”ڪرامت“ نه بلڪه ”استدراج“ آهي يا جادو يا

سحر آهي. اهڙي طرح حضرت امام يافعي پنهنجي مشهور ڪتاب ”نشر
 المحاسن الغالية“ ۾ حوالو ڏئي لکيو آهي ته امام الحرمين باقلائي، ابوبڪر
 بن فورڪ، حجة الاسلام امام محمد غزالي، امام فخرالدين راضي،
 ناصرالدين بيضاوي، محمد بن عبدالملڪ سلمیٰ، ناصرالدين طوسي، حافظ
 الدين نسفي، ابوالقاسم قشيري ۽ تمام اهل سنت والجماعت جي اڪابرین
 علماء ڪرام رحمۃ الله عليهم اجمعين جو ان ڳالهه تي اتفاق آهي ته اهڙو
 غير فطري ڪم جيڪو عام حالتن ۾ عام ماڻهن کان نه ٿيندو هجي
 جيئن (ٿوري دير ۾ هڪ جاءِ تان ٻي جاءِ ته پهچڻ، هڪ ئي وقت هڪ کان
 وڌيڪ جڳهن تي حاضر هئڻ، دريائن تي هلڻ يا مردن سان ڳالهائڻ يا پري
 جي شين کي ڏسي وٺڻ يا شفاءِ امراض وغيره) اهڙي ڪم جو نبيءَ کان
 ظاهر ٿيڻ معجزو ۽ نبي جي سچي امتيءَ کان ظاهر ٿيڻ کي ”ڪرامت“ ۽
 نبوت جي ڪوڙي دعويٰ دار يا بي عمل فاسق معنن کان ظاهر ٿيڻ
 کي ”استدراج“ يا جادو چئبو آهي. ان کان علاوه هڪ اهم نڪتو اهو به آهي
 ته معجزو نبيءَ لاءِ ضروري ۽ ڪرامت وليءَ لاءِ ضروري نه هوندي آهي
 يعني جنهن ولي سڳوري کان ڪرامت ظاهر نه ٿئي ته ايئن نه چئبو ته اهو
 ولي ئي نه آهي. علامه تاج الدين سبڪي پنهنجي مشهور
 ڪتاب ”طبقات“ ۾ ڪرامتن جا سڙ کان به وڌيڪ قسم بيان ڪيا آهن ۽ پڻ
 لکيو آهي ته وليءَ سڳوري جي سڀ کان وڏي ڪرامت مرده دل کي زنده
 ڪرڻ ۽ پٽڪيلن کي دڳ لائڻ آهي. ان کان علاوه قرآن پاڪ ۾ پڻ نبي
 سڳورن جي سچن امتين جون ڪرامتون بيان ڪيون ويون آهن، جيئن
 حضرت سليمان عليه السلام جي امتي ”آصف بن برخيا“ جو سيڪنڊن اندر
 تختِ بلقيس آڻڻ يا حضرت زڪريا عليه السلام جو حضرت مريم رضي الله
 عنها وٽ اڻ مندائتن ميون جو ڏسڻ وغيره. اهڙي طرح حديث پاڪ جي
 ڪتابن ۾ پڻ صحابه ڪرام جي بي شمار ڪرامتن جو ذڪر ٿيل آهي جيئن
 حضرت عمر فاروق جو مديني شريف ۾ خطبي دوران هزارين ميل پري
 حضرت ساريه کي دشمنن جي چال کان مطلع ڪرڻ وغيره اهي سڀ ڳالهيون

ان ڳالهه جو پختو دليل آهن ته اولياءُ الله جون ڪرامات حق آهن ۽ انهن جو انڪار ڪندڙ گمراه آهي. ڪرامت جي ان مختصر تشريح کي سمجهڻ کان بعد اچو ته هاڻي ڏسون ته ڪرامتن جو ظهور ۽ انهن جو بيان ڇو ڪيو ويندو آهي.

جهڙي طرح نبي پنهنجي معجزاتي سان ذهنن کي قائل ڪندو آهي اهڙي طرح پٽڪيل ذهن ۽ زنگ چڙهيل دليون. ولين سڳورن جون ڪرامتون ڏسي قائل ٿينديون آهن ۽ حق جي راه تي اچي شيطان کي شڪست ڏئي نفس جي شرارتن کان بچي وينديون آهن ۽ انهن ولين جي صحبت انهن دلين کي معرفت جو نور عطا ڪري واصل بالله ڪري ڇڏيندي آهي.

ان ئي نيڪ نيتي جي تحت حضرت مرشد ڪريم مشوري شريف وارن سائينءَ جن جي وجود پاڪ کان ظاهر ٿيندڙ ڪرامتن جو بيان حوالن سميت ڪجي ٿو جيئن دلين جي اندر سندن جي محبت ۽ ادب گهر ڪري ۽ جن کي اها دولت اڳ ئي نصيب آهي ته ان ۾ اضافو ٿئي.

هن فقير پنهنجي ناقص ذهن مطابق مرشدن ڪريمين جي بارگاه ۾ نذرانہ عقيدت پيش ڪيو ته

ای بروں از وہم و قیل و قال من

خاک بر فرق من و تمثال من

”منهنجي دماغ ۽ پيش ڪيل مثالن تي خاک هجي (منهنجا مرشد ڪريم) تنهنجي هستي منهنجي خواب و خيال ۽ اظهار کان تمام مٿي آهي.“

شال هي لفظ سندن جي بارگاه ۾ مقبول ٿين ۽ پڙهندڙ هن عيبداءِ لاءِ محبت، نسبت ۽ استقامت جي دعا ڪن.

راقم الحروف

سک سگاني درگاه عاليه حضرت مشوري شريف

عاجز محمد سمیع ڪماريو قاسمي

نظر محلہ لاڙڪاڻہ

نحمدہ وتعالیٰ ونصلیٰ ونسلم علیٰ رسولہ الکریم

نقل 1: فقير علي محمد چانڊيه فقير درگاه عاليه حضرت مشوري شريف (حال) ساکن مدينه المنوره وارو نقل ٿو ڪري ته منهنجو استاد سائين حاجي محمد بچل چانڊيه، ڳوٺ خير محمد چانڊيه وارو جيڪو سائين بادشاهن جو مريد هيو، مون کي ۽ ٻيو شاگرد غلام رسول ڏيهر ٻنهي کي وٺي سائين بادشاهن وٽ درگاه شريف تي آيو ۽ سائين بادشاهن کي عرض ڪيائين ته قبل سائين! انهن ٻنهي شاگردن قرآن شريف پورو ڪيو آهي انهن جي حق ۾ دعا فرمايو ته انهن کي علم نصيب ٿئي ۽ ٻئي عالم ٿين. مون کي ياد آهي ته سائين بادشاهن دعا فرمائي ۽ فرمايائون ”انشاء الله تعالىٰ ٻئي عالم ٿيندا“.

پوءِ اسان رات درگاه شريف تي ترسيا سين صبح جو سائين بادشاهن کي اسان جي استاد عرض ڪيو ته قبل سائين! مان رات خواب ڏٺو آهي ته اوهان جي مسجد شريف جي اڳيان هڪ کوھ پاڻيءَ سان ڀريل آهي ۽ اوهان پاڻ انهيءَ کوھ ۾ اندر لٽا بيٺا آهيو ۽ مون کي فرمايو ٿا ته حاجي صاحب! انهن چوڪرن کي هيٺ لاه، مان هڪ چوڪري کي هيٺ لاڻو آهي اوهان انهيءَ کي انهيءَ پاڻي ۾ ٽٻي ڏياري آهي ۽ وري ٻئي کي به اهڙي طرح پاڻي ۾ ٽٻي ڏياري اٿو. انهيءَ جي تعبير ڇا آهي؟ پاڻ فرمايائون ”حاجي صاحب! اهو پاڻي علم هيو جنهن ۾ اسان انهن کي ٽٻي ڏياري آهي انشاء الله تعالىٰ ٻئي عالم ٿيندا“.

پوءِ اسان ڳوٺ واپس آيا سين. اسان سائين استاد حاجي غلام محمد لغاري وٽ پڙهڻ شروع ڪيو هڪ سال پڙهيا سين ڪريما، نام حق ۽ پند نام تائين پهتاسين پوءِ استاد سائين حج تي هليا ويا حج کان واپس آيا ته پوءِ پات شريف هليا ويا پوءِ غلام رسول ڏيهر وڃي ٻئي هنڌ پڙهڻ شروع ڪيو باقي مان اتي رهجي ويس ٻئي پاسي پڙهڻ ڳوٺ کان ٻاهر ڪو نه ويس ۽ اسڪول ۾ ڪجهه سنڌي تي درجہ کن پڙهڻ ٿيو وري هارپو ڪرڻ

شروع ڪير سال کن هارپو ڪير پوءِ شادي ڪير پٽ به ڄائو. مونڪي هارپو ڪندي تقريباً ٻارنهن سال گذري ويا.

سن 1956ع ۾ حج تي يمن واري رستي سان پيادل ويس خير سان وڃي مڪة المڪرمه پهتاسين انهيءَ سال سائين بادشاهه به حج شريف تي آيا هئا، سائين بادشاهن سان سائين حافظ امام بخش ۽ سائين نالي منا سائين ۽ ڏاڏا سائين به هئا ۽ ڪافي جماعت ٻي به هئي الحمدالله! سائين بادشاهن سان گڏجي حج پڙهيو سين پوءِ المدينة المنوره زيارت شريف لاءِ ويس اتي پهتس ته ڳوٺ کان ڇاڇي حاجي محمد عثمان خط لکيو ته مولوي غلام رسول ڏيپر دستار بندي ڪئي آهي. خط پڙهير دل ۾ ڏاڍو ڏک ٿيو جو سائين بادشاهن فرمايو هيو ته ٻئي عالم ٿيندا. هو مولوي صاحب پڙهي عالم ٿي ويو باقي مان ته رهجي ويس، هاڻي ته ٻار ٻچا ٿي ويا آهن ۽ بابا به پيرسن آهي ۽ ٻيا ڀائر به ننڍا آهن هاڻي ڪيئن پڙهيو؟ يا شايد منهنجي قسمت ڪوئي ٿي پئي. ڏاڍو ڏک ٿيو. پوءِ خير سان واپس ڳوٺ پهتس پوءِ هت وري به هارپو ڪرڻ شروع ڪير.

انهيءَ دوران ۾ منهنجو استاد حاجي محمد بچل چانڊيو درگاه شريف تي ويو اتي استاد کي ڳالهه ياد آئي پوءِ سائين بادشاهن کي عرض ڪيائين ته قبل سائين! مان اوهان وٽ به چوڪرا شاگرد وٺي آيو هيس اوهان دعا به فرمائي هئي ۽ خواب جي تعبير به ڪئي هيو ۽ فرمايو هيو ته ٻئي عالم ٿيندا. قبل! هڪ ته عالم ٿي ويو. مولوي غلام رسول ڏيپر، باقي مون وارو ڀائٽيو ته ڪو نه پڙهيو اهو ته هارپا پيو ڪري ۽ ٻارن ٻچن وارو ٿي ويو آهي هاڻي عالم ڪيئن ٿيندو؟ پاڻ فرمايائون ته ”حاجي صاحب! فڪر نه ڪر لوح محفوظ ۾ لکجي ويو آهي ڏس ته ڪيئن ٿو پڙهي.....!“ پوءِ سائين بادشاهن وري دعا فرمائي ۽ فرمايائون پڙهندو جيئن دير تيئن خير انشاءَ الله تعالى عالم ٿيندو دنيا ڏسندي.

سائين بادشاهن جي مهرباني سان چند ڏينهن کان پوءِ اسان جي ڳوٺ شاهي خان لغاري ۾ هڪ عالم صاحب پڙهائڻ لاءِ رکيائون پوءِ انهيءَ وٽ

پڙهڻ شروع ڪيم ڏينهن جو هارپو پيو ڪيان ۽ رات جو پڙهان پيو. هڪ سال اتي درس حاصل ڪيم پوءِ اتان ٽي ميل پنڌ ڪري شام جو گهر اچان ۽ صبح جو واپس موٽي اچان. هڪ سال کان پوءِ بابا سائين فرمايو ته تون ڏينهن جو ڪم ڪرين ۽ ساري رات پڙهين اهو ڪم ڪيئن ٿيندو هاڻي تون ڪم ڇڏ وڃي پڙه. بابا سائين راضي ٿي موڪل ڏني پوءِ وڃي پڙهڻ کي ورتر الله سائين جل شانہ جي مهرباني ۽ سائين بادشاهن جي دعا جو ڪمال اهو ٿيو جو جيڪي شاگرد پنج سال مون کان اڳ پڙهيا هئا ڪنڙ ۽ ڪافيا پڙهن پيا ته مون ”صرف“ شروع ڪيو. مرشدن ڪريمن جي ڪرامت اهو ڪم ڏيکاريو جو ٽن سالن ۾ مان انهن شاگردن کان اڳي وڌي ويس رڳو وڌي نه ويس پر جيڪو به ڪتاب اڳيان اچي پيو ته ايئن سمجهان پيو ته هي منهنجو اڳ پڙهيل آهي. بس استاد کي پڙهي پڙهي ٻڌايان پيو استاد به عجب پيا ڪن ۽ چون پيا ته تون ڪيئن ٿو پڙهين استادن چيو ته ٻه سال ڪن توکي لڳندا اهي سڀ ڪتاب پورا ٿيندا پوءِ توکي دستار بندي ڪرائبي. نيٺ اهو وقت به آيو جو دستاربندي به ٿي وئي اهو سڀ سائين بادشاهن جي دعا جو اثر هيو جو مان عالم بڻيس نه ته ظاهري آثار ان جي مخالف هئا.

ٿورن مٿي ٿورا مون تي مارون ٿڙن جا

ٿر ۾ واري ٿورڙي تنهن کان گهڻيرا

پلايون پيرا آءُ گهڻي گهڻيندس ڪيترا

نقل 2: فقير محمد بخش مستوئي حال رهندڙ (مدينه منوره) نقل ٿو ڪري ته هيڪر ڳوٺ ڳيريلي ۾ رات جو سمهيو پيو هيس ته منهنجي محبوب مرشد سائين، اچي مون کي اٿاريو، ڪجهه جاڳي وري سمهيو پيس. گهڙي ڪن گذري ته وري سائين، جن جاڳايو پر ننڊ جي غلبه ڪري وري به سمهيو پيس، وري ٽئين ڀيري ٻانهن ۾ هٿ مبارڪ وجهي سائين بادشاهن فرمايو ته فقير محمد بخش، ٺُل خراب ٿي پيو آهي جماعت کي تڪليف ٿي پوندي تنهن ڪري اُٿ اچي نلڪو ٺاه. پوءِ مان ٽپو ڏئي اٿيس ته سڄي ٻانهن ۾ خوشبوءِ پري پئي هئي اهڙي ته خوشبوءِ هئي جو سڄي عمر مون نه

ڏني.....! پوءِ اها خوشبوءِ مان پنهنجي گهر جي ڀاتين کي سَنگهائيم ۽ چيم ته هاڻي منهنجو محبوب مرشد آيو هيو ۽ مون کي ٻانهن مان وٺي اُتاريائين ته نل اچي ناه. سو هاڻي مان وڃان ٿو. پوءِ سڌو درگاه شريف تي هليو آيس ته صاحبزاده وڏا ميان سائين علي محمد سائين اڳي ئي نل کي کوليون بيٺا هئا مون کي ڏسي فرمايائون ته اچي نل ناه.

فقلم 3: حافظ شفيع محمد(مست) ويٺل نظر محله لاڙڪاڻو نقل ٿو ڪري ته منهنجي پيڻ کي اکين ۾ سور ٿي پيو ڏاڍو پاڻي پئي وهيس جنهن کي ڪيترا ئي مهينا گذري ويا هئا جڏهن مان پنهنجي محبوبن مرشدن ڪريم ڏانهن سنبريس ته منهنجي پيڻ مون کي چيو ته منهنجي اکين جي واسطي سائينءَ جن کان دعا گهرائجانءِ. پوءِ جڏهن مان سائين بادشاهن جي حضور ۾ آيس ته مون کان ڳالهه وسري وئي مهيني کان پوءِ يادگيري آئي، سائينءَ جن کي عرض گذاريم ته ان وقت پاڻ سائين بادشاه اندر حاويلي شريف تي ويا ٿي، فرمايائون ته دعا توکي لکي ٿا ڏيون. مون دل ۾ خيال ڪيو ته متان مون کان وڃائجي وڃي انهيءَ خيال ۾ هيس ته سائين بادشاهن فرمايو ته ڀلا مان نظر ٿو ڪريان ايئن فرمائي پوءِ نظر مبارڪ منهنجي پيڻ جي گهر طرف فرمايائون پوءِ حاويلي مبارڪ تي اُسري ويا پوءِ جڏهن مان گهر ويس ته پڇا ڪيم ته اکين جو سور ڪيئن آهي؟ پوءِ ٻڌايائون ته ڪجهه ڏينهن اڳ اکيون بالڪل چڱيون پليون ٿي ويون آهن. پوءِ مون اندازو ڪيو ته جنهن ڏينهن لاءِ ٻڌايائون ته اهو ساڳيو ڏينهن هيو جنهن ڏينهن سائين بادشاهن نظر فرمائي هئي.

فقلم 4: فقير صديق شاه ويٺل ڳوٺ جهنگهڙ جو نقل ٿو ڪري ته مون کي پنهنجي سوٽ کڻي ٻانهن ۾ ڪهاڙي هنئين جيڪا ڇهه انچ ڊيگهه ۽ ٽي انچ اونهي وهي وئي. هڏيون صفا پڇي پيون ۽ مونکي اسپتال کڻي ويا ڊاڪٽرن چيو ته ڪو نه بچندو. جيڪڏهن بچي به ويو ته به ٻانهن ته ضرور ڪپيس. تنهن تي مون کي ارمان ٿيو ته ڇڱا ڪر ته ڪو نه ڪيا اثر اڳتي لائي ته ڇا ٿيندو. پوءِ پنهنجي مرشد ڪريم مشوري شريف واري سائينءَ کي پئي سڏ ڪيم. پهرين رات ۽ ڏينهن سڄو مون کي نند نه آئي پوءِ ٻي رات جو ٿوري نند

اسپتال ۾ آئي خواب ۾ ڏسان پيو ته سائين بادشاه آيا آهن جو گهڙي اتر طرف گهڙي ڏکڻ طرف پيا گهمڻ ۽ ڦرڻ. مون کي فرمايائون ته ٻچا پئو نه ڪر نه مردن. نه تنهنجي ٻانهن ڪٽبي. جهڙو اڳي هئين تهڙو ٿيندين ڏٺي طرفان جيڪا تقدير هئي سا ٿي وئي. پوءِ مون کي سجاڳيءَ ٿي ته سجاڳيءَ واري حالت ۾ به ساڳو ئي منظر ڏنم ته سائين بادشاه اتر ۽ ڏکڻ طرف اچن وڃن پيا دل ۾ خيال ڪير ته بابي سائينءَ کي سڏ ڪيان ۽ پنهنجو سائين ڏيکارين. اڃان سڏ ڪير ۽ بابي ورندي ڏني ۽ اٿيو ته سائين بادشاه نظرن کان غائب ٿي ويا. پوءِ بابي پڇيو ته ڇو سڏ ڪيئي مون چيومانس ته منهنجو مرشد مربي مشوري شريف وارو سائين هينئر هتڙي تشریف وٺي آيو هيو ۽ مون کي فرمايائين ته نه مردن نه تنهنجي ٻانهن ڪپبي. تنهن ڪري توهان کي سڏ ڪير ته سائينءَ جن جي زيارت ڪيو پر توهان اٿيو ته حضرت سائين بادشاه جن نظرن کان غائب ٿي ويا.

پوءِ ڏه ٻارنهن ڏينهن گذريا ته ڊاڪٽر جو آيو ته چيائين تنهنجي ٻانهن ڪپيندس. مون چيو ته ٻانهن ڪپڻ نه ڏيندس مون پنهنجو مرشد خواب ۾ ڏٺو آهي جنهن فرمايو ته تنهنجي ٻانهن نه ڪپبي تون علاج پيو ڪر. تنهن تي ڊاڪٽر چيو ته تنهنجي مرضي علاج مان ڏيان ٿو پوءِ شفا ڏئيءَ جي وس ايئن چئي ڊاڪٽر هليو ويو. تقريباً ٽن مهينن کان پوءِ اسپتال مان نڪتس مون کي ڊاڪٽر چيو ته ٻارنهن مهينا ڪم نه ڪجانءِ تڏهن به پئو نه ٻڌي سگهندين، تنهن تي مان چيومانس ته مان جهڙو اڳي هيس هاڻي به اهڙو ٿيندس ڇو ته مون کي پنهنجي مرشدن ايئن فرمايو آهي. پوءِ وڃڻ سان زمين جو ڪم ڪير هر، ڪوڏر ۽ ٻيا سڀ ڪم ڪير ٻارنهن مهينن کان پوءِ وڃي مله وڙهيس ته سڄي ٻانهن کان به ڪبي ٻانهن ۾ طاقت گهڻي پئي محسوس ٿئي. پوءِ درگاه شريف تي آيس ۽ سائين بادشاهن کي سڀ احوال پيش ڪير پاڻ فرمايائون ته جيڪو ڏئي سو سچ آهي.

نقل 5: وڏيرو بيگ محمد بگهيو صاحب نئين گڏ ڏوڪري جو نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي منهنجي نياڻي جنهن جي عمر اٽڪل ست يا اٺ سال

هئي سخت بيمار ٿي پئي، کيس علاج لاءِ لاڙڪاڻي سول اسپتال آندم ان وقت اسپتال جو آر. ايم. او. ڊاڪٽر حسام چوڌري هيو جيڪو اسان جو فيملي ڊاڪٽر پڻ هيو. ڊاڪٽر منهنجي چوڪري کي ڏسي چيو ته هن کي گردن ٽوڙ بخار آهي پوءِ علاج شروع ڪيائين. هڪ دفعي جڏهن چوڪريءَ جو مٿو ڌوٽو سي ته کيس فالج ٿي پيو ۽ اڌرنگي جا دورا پوڻ لڳا. ڊاڪٽر مون کي چيو ته اسان جي هن ڊاڪٽريءَ ۾ هن بيماري جو ڪو به علاج ڪونهي، جيڪڏهن ڪا رب جي طرفان غيبي امداد پهچي ته ٻي ڳالهه آهي. چوڪريءَ کي پرائيوٽ وارڊ ۾ داخل ڪرائي سڌو سائين بادشاهن ڏانهن درگاه شريف تي پهتس، پاڻ ٽيپهري نماز پڙهي جماعت سان ويٺا هئا، اچي قديمين پيس زاروقطار روئڻ لڳس وات مان الفاظ ڪو نه ٿي نڪتا، پاڻ مون کي ڪوئيءَ ڏانهن وٺي هليا (جتي هاڻي سائين نالي مٺا سائين جي بينڪ آهي) مان آخر پنهنجي نياڻيءَ جو سمورو احوال عرض رکيم. پاڻ فرمايائون ته فڪر نه ڪر تنهنجي چوڪري صبح تائين ڳالهائيندي.

پاڻ مون کي پاڻيءَ جو شيشو پڙهي ڏنائون ۽ عشاءَ جي نماز کان پوءِ حاجي يار محمد شيخ جي هٿ تعويذ پڻ موڪليائون. صبح ٿي ته مون کي منهنجي سوٽ امداد علي خان ٻڌايو ته ادا ننڍڙي ته ڳالهائي ٿي، مان ان وقت ڊاڪٽر صاحب ڏانهن ويس جيڪو اسپتال جي اندر ئي رهائش پذير هيو ڊاڪٽر ان وقت فجر جي نماز مان فارغ ٿيو هيو اهو ٻڌي جلد منهنجي نياڻي کي ڏسڻ آيو ته چوڪريءَ ان سان ڳالهائڻ ڏسي حيران ٿي ويو ۽ مون کان پڇا ڪيائين ته هي غيبي امداد توهان کي ڪٿان حاصل ٿي؟ مون کيس سائين بادشاهن جو احوال ڏنم ته هي مهرباني سندن وٽان ملي آهي. ڊاڪٽر مون کي ٻڌايو ته هن مرض جو ڪو به علاج ڪونهي پر جيڪڏهن مريض صحت ياب به ٿئي ته اسان جي ميڊيڪل جي ڄاڻ مطابق گهٽ ۾ گهٽ ٻه ٽي سال ڳالهائي ئي ڪو نه سگهندو. بس پوءِ ڊاڪٽر اسان کي اسپتال مان جلد فارغ ڪيو ۽ چوڪري اڄ ڏينهن تائين چڱي پلي آهي.

نقل 6: فقير مولوي علي محمد چانڊيو حال ساڪن مدينه المنوره نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي مان درگاه پير پنهل شاه راشدي تي هڪ ڏينهن ظهر نماز کان بعد مدرسه ۾ سمهيو پيو هئس خواب ۾ ڏسان ٿو ته مرشد ڪريم مشوري شريف وارا سائين اسان جي ڳوٺ خير محمد چانڊيه ۾ تشریف فرما ٿيا آهن پر شهر کان ٻاهر رستي تي ويٺا آهن مان ٻاهران آيس ۽ اچي عرض ڪيم ته قبل سائين! هو گهر آهي ۽ اوطاق آهي ۽ مسجد شريف آهي اوهان هت ڪيئن رستي تي ويهي رهيا آهيو؟ پاڻ فرمايائون ته بس تڪڙا آهيون وڃئون ٿا، بس ماڻهن کي دعا تعويذ ڏئي ونون.

ٿوري دير کان بعد مون عرض ڪيو ته قبل سائين! مون کي به ڪجهه لکي ڏيو پاڻ فرمايائون ته توکي اڳي جو وظيفو لکي ڏنو هيم؟ مون عرض ڪيو ته سائين! اهو به پڙهندو آهيان پر ٻيو به خزانو ته گهڻو آهي ٻي به ڪا مهرباني ٿئي. پوءِ پاڻ پني تي منهنجو نالو لکيائون. مون دل ۾ چيو ته سائين بادشاهن کي منهنجو نالو به ياد آهي انهيءَ کان پوءِ به وظيفه لکيائون جيڪي مون کي اڳ ۾ لکي ڏنا هئائون، وري مون پنهنجي دل ۾ چيو ته سائين ساڳا اڳي وارا ورد لکن ٿا نوان نه ٿا لکي ڏين، پوءِ وري سائين بادشاهن اتي هڪ ٽين دعا لکي پوءِ مون کي ڏسي فرمايائون ابا! هي دعا ته نئين آهي! مون عرض ڪيو ته قبل سائين! ها اها نئين آهي پاڻ فرمايائون پٽ! اڳي واريون به پڙه ۽ هي به وڃي پڙه. اهو ٻيو شريف منهنجي هٿ ۾ ڏنائون مان وٺي هڪ پيرو پڙهيم ته ننڊ مان سجاڳ ٿي پيس ڏسان ٿو ته نڪو پٺو آهي نڪو دعا، اُتي مون چيو ته اها خواب ۾ مهرباني ٿي آهي پر اها نئين دعا مان ياد ڪو نه ڪئي باقي انهيءَ دعا جو هڪ لفظ مون کي ياد هجي ”ڏنوبِي“ ۽ اُن دعا جا ٻيا لفظ ياد ڪونه پئي آيا. باقي جيڪي ٻيا وظيفه خواب ۾ سندن کي لکندي ڏنو هيم ته اهي مونکي پهريان ئي ياد هئا.

مون خيال ڪيو ته اها دعا جيڪا سائين بادشاهن لکي ڏني هئي جنهن ۾ ”ڏنوبِي“ جو لفظ هيو مون ڪنهن ڪتاب ۾ ڏني آهي پوءِ اُن کي ڳولھڻ جي نيت سان ڪي ڪتاب جاجير جن مان هڪ ڪتاب ۾ اُن لفظ

واري دعا تي نظر پئي جنهن جي مٿان هيءَ حديث مبارڪ لکيل هئي ته محبوب ڪريم ﷺ جن وٽ هڪ شخص روئندو آيو ۽ اچي عرض ڪيائين ته سائين! ڏاڍو گنهگار آهيان ڏاڍا گناه ڪيا اٿم هاڻي واهر ڪريو ۽ الله سائين کان گناهن جي بخشش وٺي ڏيو، پوءِ اُن شخص کي پاڻ فرمايائون ته مان جيئن چوان تون به اُهي لفظ ورجاءِ، پوءِ پاڻ ڪريمين ﷺ انهيءَ شخص کي هي لفظ ٽي ڀيرا پڙهايائون ۽ فرمايائونس ته الله سائين تنهنجا سڀ گناه بخشي ڇڏيا پوءِ انهيءَ شخص عرض ڪيو ته منهنجا سائين! هن ننڍڙي دعا پڙهڻ سان سڀ گناه معاف ٿي ويا پاڻ فرمايائون ها الله تعاليٰ طرفان اهو تحفو مليل آهي ۽ واعدو ٿيل آهي ته جيڪو انهيءَ دعا کي ٽي ڀيرا پڙهندو ته انهيءَ جا سڀ گناه معاف ٿي ويندا.

انهيءَ دعا ڏسڻ سان مون کي يقين ٿي ويو ته سائين بادشاهن مون کي خواب ۾ اها ئي دعا لکي ڏني هئي پوءِ مان اها دعا پڙهندو رهيس باقي ظاهري پڪ ڪرڻ لاءِ سائين بادشاهن کان ڪنهن وقت وڃي پُڇي ايندس پوءِ مهينو کن انهيءَ ڳالهه کي گذريو ته هڪ جُمعي شريف تي ويس ڏهين بجي ڌاري وڃي پهتس ته انهيءَ وقت سائين بادشاه آرام ۾ هيا. پوءِ جڏهن سائين بادشاه تشریف فرما ٿيا ته ماڻهن جي رش ۽ گرمي هئي مان سندن ديدار پري کان ڪيو ۽ ملاقات ڪونه ٿي سگهي. پوءِ جڏهن سائين بادشاهن نماز پڙهائي نماز کان بعد مولود شريف ٿيا آخر ۾ پاڻ تقرير مبارڪ فرمايائون.

مان انهيءَ مهل چوٿين يا پنجين صف ۾ ويٺل هيس منهنجي دل ۾ اها ڳالهه هئي ته مان سائين بادشاهن کان خواب ۽ دعا واري ڳالهه پڇا ڪندس. پوءِ سائين بادشاهن پنهنجي موضوع مطابق تقرير ڪرڻ فرمائي آخر ۾ فرمايائون ته هڪ حديث شريف ياد آئي آهي اها اوهان کي ٻڌائي پوءِ دعاءِ خير گهرنداسين.

اُتي منهنجي دل ۾ پڪ ٿي وئي ته هاڻي سائينءَ جن اها ئي حديث شريف ٻڌائيندا. پوءِ پاڻ اها ئي حديث شريف بيان فرمايائون جيڪا مون ڪتاب ۾ پڙهي هئي ۽ جنهن متعلق پڇڻ ٿي چاهيو.

پاڻ حديث شريف بيان ڪرڻ کان بعد فرمايائون ته اها دعا سڀ پڙهندا ڪيو ٿي پيرا پڙهڻ سان سڀ (صغيره) گناه معاف ٿي ويندا آهن ۽ جيڪڏهن ڪامل توبه جي نيت سان پڙهجي ته پوءِ تمام گناه صغيره وڪبيره معاف ٿي ويندا. پوءِ اتي مون ڏي نهاري فرمايائون ته ابا! اها دعا آهي. اها سندن جي ڪرامت چئجي يا حضور قلبي جو منهنجي سوال ۽ حال کي ڄاڻي پاڻ بغير عرض رکڻ جي مهرباني فرمايائون. اها دعا هي آهي.

اللهم مغفرتك اوسع من ذنوبي ورحمتك ارجى عندي من عملي

نقل 7: فقير حاجي خان محمد زرداري ٻڌايو ته مون سان فقير هادي بخش قريشي وينل دادو واري بيان ڪيو ته هڪ ڀيري مان درگاه شريف تي موجود هيس ته سائين بادشاه جن باغ گهمڻ لاءِ تشریف وٺي هليا. اسين فقير به سائين جن سان گڏ هئاسين، انهن ڏينهن ۾ رائييس ڪئنال تي ٻيڙي بيٺل هوندي هئي انهيءَ ٻيڙي تي سوار ٿي رائييس ڪئنال جي هُن پَر باغ تي پهتاسين. جڏهن باغ کان واپس ٿياسين ته ٻيڙي هِن اورين پاسي بيٺل هئي. اسان موجود فقيرن سائين بادشاهن کي عرض ڪيو ته قبلا سائين! اسان کي اڄ بنا ٻيڙيءَ جي رائييس ڪئنال ٽپايو. سائين بادشاهن اسان کي ٿارڻ جي ڪوشش ڪئي تنهن تي اسان وري به عرض ڪيو ته سائين اسان کي يقين ٿئي ته قيامت ۾ پلصراط کان به ايئن گذرنداسين، انهيءَ گفتگوءَ ۾ مصروف هئاسين ته اوچتي ڏٺوسين ته اورين پَر بيٺا آهيون سندن جي اهڙي ڪرم نوازي تي ڏاڍا حيران به ٿياسين ۽ خوشي به ٿي ته پاڻ اسان جي عرض کي قبول فرمائي اها پڪ ڏيارين ٿا ته قيامت ڏينهن به پل صراط تان ايئن پار ٿي ويندو.

نقل 8: فقير مولوي علي محمد چانڊيو حال ساکن المدينة المنوره جو نقل ٿو ڪري ته مان درگاه حضرت پير پنهل شاه راشدي جن جي جامع مسجد جو خطيب هيس، ڪافي عرصي کان اتي مون کي ٻن شخصن چيو ته سائين اسان کي درگاه حضرت مشوري شريف تي وٺي هل ته اسان سائين جن جا مرید ٿيون

۽ ذڪر وٺڻ هڪ شخص الهورايو ڪوري ۽ ٻيو شخص شوڪت علي پُٺُ. مان انهن کي چيو ته انشاءِ الله تعاليٰ هڪ ڏينهن اوهان کي ضرور وٺي هلندس. پوءِ مان هڪ ڏينهن اوچتو تيار ٿي ويس روڊ تي وڃان ته اُهي ٻئي شخص روڊ تي مون کان اڳ بس جي انتظار ۾ بيٺا آهن. مان پڇيومان ته ڪاڏي ٿا وڃو چيائون ته مخدوم حضرت بلال سائين تي اڃ ستون جمعو آخري آهي اوڏانهن ٿا وڃون. پر انهن کان بس جي ليٽ ڪرڻ سبب گاڏي انهن کان نڪري وئي. اُتي اسٽيشن تي مان انهن کي چيو ته اوهان کان گاڏي وٺي هلي هاڻي مون سان هلو ته مان اوهان کي درگاه حضرت مشوري شريف تي وٺي هLAN. چيائون ته نه سائين، اسان جو هي آخري جمعو آهي تنهن ڪري اوڏانهن ڪونه ٿا هلون ٻئي ڪنهن ڏينهن هلنداسين. پر مان انهن کي تمام زور ڪيو ته اڄ هلو ته هليئون پوءِ انهن مان هڪ الهورايو ڪوري اُنهيءَ چيو ته هاڻو ڀلا اڄ هلون ٿا. باقي ٻيو شوڪت پُٺُ هُو بالڪل هلڻ تي راضي ڪونه هيو. پر اسان هن کي زوري مجبور ڪري درگاه شريف تي وٺي آياسين.

درگاه شريف تي پهتاسين پر اُن جي دل کي قرار ڪونه هيو آخر رات درگاه شريف تي ٽڪياسين پوءِ صبح جو مون کي چيائون ته سائين هاڻي آيا به آهيون تنهن ڪري اڃ سائينءَ جن کي چئو ته اسان کي مريد ڪري ۽ ذڪر فڪر ڏسي مون صبح جو سائين بادشاهن کي عرض ڪيو ته قبل سائين! انهن همراهن کي ڪافي وقت کان شوق آهي ته اسان سائينءَ جن جا مريد ٿينداسين ۽ ذڪر وٺنداسين سو سائين مهرباني فرمائي هنن کي ذڪر جي تلقين فرمائين. پاڻ مون ڏي نهاري وري ڀرتي رُخ مبارڪ ڦيرايائون، مان وري ٿوري دير کان بعد ٻيهر عرض ڪيو ته قبل سائين! هنن فقيرن کي ذڪر شريف ڏسيو وري به مون ڏي نهاريائون پر مان اڃان به نه سمجهيو وري ٽئين ڀيري عرض ڪيم ته پاڻ مون ڏي ناراضگي سان نهاري فرمايائون ته هنن جي اچڻ جي نيت ئي ڪانه هئي انهن کي زوري هيڏي وٺي آيو آهين ڪهڙا ذڪر انهن کي ڏسيان جڏهن شوق ڪري آيا ته پوءِ انهن کي ذڪر ڏسينداسين.

سائين بادشاه پاڻ فرمائيندا هئا ته ادا! جيڪڏهن مرشد کي مريد جي حال جي خبر نه آهي ته پوءِ اهو مرشد مريد نه ڪري.

نقل 9: فقير منظور علي پتو حال رهندڙ محله مراد واهڻ لاڙڪاڻو نقل ٿو ڪري ته مون کي پوست آفيس ۾ نوڪري هئي ٻارنهن سال سروس ڪئي هيم پوءِ مان ڇهن مهينن جي موڪل لکي عمري لاءِ مديني شريف هليو ويو اتي مون کي ٻارنهن مهينا ٿي ويا جو حج به نصيب ٿيو، انهيءَ کان بعد جڏهن واپس آيس ته مون کي سسپنڊ ڪري ڇڏيو هئائون. آخر ٽو مهينا گذريا انهيءَ کان بعد اوچتي ڊسمس جو آرڊر مليو اتي ساري آفيس جا ماڻهو مون تي ڪليا چون پيا ته هاڻي وڃي ڳئون چار، هاڻي يڪو عمرو پيو ڪر، ڪين اُتي ئي جواب مان هي لفظ نڪتا چيومان ته ادا! مان نٿو ڪو نه آهيان منهنجا مرشد ڪريم موجود آهن صرف پهچڻ ڏيو.

مان سڌو درگاه شريف تي پهتس جڏهن سائين بادشاه تشریف فرما ٿيا ته وڃي قدمبوسي ڪري روئي فرياد ڪيم ۽ سارو احوال پيش ڪيم. پاڻ طالبن کي سبق پئي ڏنائون جڏهن فارغ ٿيا تڏهن مون ڏي نهاري فرمايائون ته تون مديني شريف ويو هئين جنهن ڪري نوڪري تان لاهي ڇڏيو اٿن. مون عرض ڪيو جي منهنجا سائين، پاڻ فرمايائون ته اسان مٿان آرڊر ٿا وٺون تون غم نه ڪر توکي گهر اچي آرڊر ملندو پوءِ ته بس. پوءِ دعا لاءِ هٿ مبارڪ کڻي دعا فرمايائون مون کي قسم آهي الله پاڪ جو اٺ ڏينهن مس گذريا هئا ته منهنجو نياڻو نصرالله فقير ڳوٺ آيو اچي آرڊر ڏنائين چيائين ته تنهنجي اڀيل منظور ٿي آئي آهي وڃ وڃي ڊيوٽي ڪر پوءِ مان ڊيوٽي جوائن ڪئي.

نقل 10: ساڳيو فقير نقل ٿو ڪري ته مون کي ٻه نياڻيون هيون ۽ پٽ جو اولاد نه هيو. مان جڏهن حج شريف پڙهي ڳوٺ آيس ته پوءِ سائينءَ جن جي زيارت لاءِ ڪجهه سوکڙي مديني شريف جي ڪنير ۽ پٽ جي اولاد جي اميد لاءِ نر چوهارا به يارنهن ڪنير (جيڪي پاڻ پٽ جي اولاد واسطي پڙهي ڏيندا هئا). جڏهن درگاه شريف تي پهتس ته سائين منير احمد سائين سان ملاقات ٿي ڪين

سائين بادشاهن جي زيارت لاءِ عرض ڪيم ته سائينءَ جن جو ديدار ٿئي، سائين منير احمد سائين دل جاءِ ڏئي حاويلي شريف تي هليا ويا. بس پندرهن منٽ مس گذريا هئا ته ايتري ۾ محبوب مرشد مشوري شريف وارا سائين جلوه افروز ٿيا ڏسڻ سان دل نري پئي ايتري ۾ عبدالوهاب کي حڪم فرمائون ته ڪمري ۾ جاءِ ڪر. پوءِ پاڻ مون کي اندر خلاصو گهراڻي گڏ ويهاري پڇا فرمائون ته تون مديني شريف کان آيو آهين. توسان خلاصو حال احوال ڪرڻو آهي. قربان سندن جي ادب مبارڪ تان جيڪي مون بيڪار سان قرب ڪيائون ايتري عزت ڪيائون جو ڪنهن سيد جي ڪندا هئا. انهيءَ کان بعد ۾ مان عرض ڪيم ته منهنجا سائين! پٽ جي اولاد نه آهي نيڪ سيرت پٽ جي اميد رکي اتر هي چوهارا به آندا آهن سائينءَ جن مهرباني ڪري پڙهي ڏين. پاڻ وري به مديني شريف جون ڳالهيون پيا پڇن انهيءَ کان بعد ۾ اهي چوهارا به پاڻ چمي پوءِ پڙهي ڏنائون. پاڻ فرمائون فڪر نه ڪر پٽ جو اولاد ٿيندي. پوءِ سندن جي دعا سان مون کي رب ڪريم پٽ جي اولاد سان نوازيو. (الحمد لله).

نقل 11: فقير علي محمد چانڊيو حال رهندڙ مدينه المنوره نقل ٿو ڪري ته پير سائين پنهل شاه راشدي جو گادي نشين پير رفيع الدين شاه راشدي مون کي هڪ ڏينهن چيو ته مولوي صاحب منهنجا مرشد سائين نالي چڱو شاه راشدي درگاه پير ڳوٺ لڳ نئون ديرو وارو وصال ڪري ويا آهن هاڻي منهنجو خيال آهي ته پيو ڪو مرشد وٽان انهيءَ لاءِ اوهان صلاح ڏيو ته ڪهڙو مرشد ڪيان. مون عرض ڪيو ته قبل سائين! اوهان پنهنجي ڏاڏا سائين حضرت پير پنهل سائين جن جي روضي تي وڃي عرض ڪيو. انهن کان صلاح پڇو انشاءَ الله تعالى پير سائين ڪامل اولياءَ آهن اوهان کي پاڻهي نيا ڏيندا.

پير صاحب چيو ته برابر اها صلاح صحيح آهي پوءِ پير صاحب جن وڃي روضي شريف تي عرض ڪيو ۽ دعا گهري پوءِ پوءِ ڪجهه ڏينهن کانپوءِ سندس ڏاڏا سائين خواب ۾ آيا ۽ فرمائون ته ٻچا! وڃي مشورين واري سائينءَ جو مرید ٿي ۽ ذڪر وٺ.

پوءِ پير صاحب وري پير سائين روضي ڌڻي جن جي درٻار ۾ ويا اتي به اهو ئي عرض ڪيائين اتي درگاه شريف تي ئي هن کي خواب ۾ زيارت ٿي ڏنائين ته هزارها مخلوق آهي اتي پير سائين روضي ڌڻي سان گڏ ٻيا به پير سڳورا موجود آهن ۽ انهن جي اڳيان پتاشن جو ڍير لڳو پيو هيو ۽ پير سائين روضي وارا فرمائن پيا ته ابا! اتي جماعت کي وندائي ڏيو. اتي سڀني عرض ڪيو ته ڪير وندائي ڏئي؟ پوءِ سڀني عرض ڪيو ته مشورين واري سائين جن جو نالو به ونديندڙ آهي (محبوبن مرشدن ڪريمن جو اسم پاڪ ”محمد قاسم“ آهي ۽ قاسم سخی ونديندڙ آهي) تنهن لاءِ آهي ساري جماعت کي ورهائي ڏين. پوءِ پير سائين روضي ڌڻي مشورين واري سائين ڏي نهاريو ۽ مرڪيا ۽ فرمايائون بابا! پتاشا تون وراهه. پوءِ سڀني پير سڳورن مشورين واري سائين کي عرض ڪيو ته سائين وراثت ڪرڻ اوهان جو ڪم آهي اُتو ۽ جماعت کي وندڻ ڏيو. پوءِ ٻه شخص اهي پتاشا چادر ۾ جهل ڪري کڻي هليا ۽ مشورين وارا سائين اُن مان پُڪَ مبارڪ ڀريندا جماعت کي ڏيندا ويا. اتي پير صاحب رفيع الدين شاه بُت سرائن وارا چون ٿا ته مشورين واري سائين جن مون ڏي نھاري فرمايائون ته پير صاحب اوهان جو به حصو آهي اوهان کي به ڏيون ٿا پوءِ مون کي پُڪَ پري ڏنائون. اهو اهڙو غيبي اشارو پير صاحب کي درگاه حضرت روضي ڌڻي کان ٿيو. پوءِ صبح جو مون (علي محمد چانڊيو) سان اهو سمورو احوال ڪيائين ته ڏاڏا سائين حضرت قبل پير پنهل شاه راشدي به حڪم ڪيو ته مشورين واري سائين جن وٽ وڃ ۽ روضي ڌڻي کان به اهو حڪم مليو آهي ته اسان جي فيض جو ورهائيندڙ اها هستي آهي، تنهن ڪري اسان کي به انهن کان ئي پاڳو ملندو.

پوءِ پير صاحب رفيع الدين شاه هڪ ڏينهن پنهنجي ڀاءُ عبدالقادر ۽ مون سان گڏ درگاه شريف تي آيو ۽ اُتي پير صاحب عبدالقادر شاه، سائين بادشاهن کي عرض ڪيو ته سائين هي منهنجو ڀاءُ آهي پير سائين پنهل شاه راشدي جن جو هن مهل گادي نشين آهي مهرباني فرمائي هن کي پنهنجو مريد ڪرڻ فرمائيندا ۽ ذڪر ڏيندا اُتي سائين بادشاهن فرمايو ته قبل! مون مسڪين کي ڪهڙي طاقت

آهي جو مريد ڪيان مان پاڻ اوهان جو مريد آهيان اتي پير صاحب گادي نشين عرض ڪيو ته سائين! مون کي ڏاڏا سائين پير پنهل شاه راشدي ۽ پير سائين روضي ڌڻي غيبي نياءَ ڌڻي اوهان ڏي موڪليو آهي. انهن جي حڪم سان آيو آهيان. وڌيڪ اوهان جي مرضي. پوءِ سائين بادشاهن فرمايو ته ڀلا مان به سندن جي حضور ۾ عرض ڪري پُڇان ته ڇا ٿا فرمائڻ اوهان مهرباني ڪري رات ترسي پئڻو پوءِ صبح جو حال احوال ڪندا سين.

اسان اتي درگاه شريف تي رهي پياسين. صبح جو سائين بادشاهن فرمايو ته اجازت ملي آهي اچو ته اوهان کي ذڪر ڏسيون پوءِ پير صاحب کي ذڪر ڏنائون باقي پير عبدالقادر شاه صاحب ته سندن جو اڳ ئي مريد هيو ۽ ذڪر ورتل هيس.

ناقصاں. راپير ڪال ڪالماں رارهنما

فقيل 12: فقير شمن چانڊيو وينل ڳوٺ مراد خان چانڊيو لڳ خير پور ناٿن شاه نقل ٿو ڪري ته 1984ع ۾ سائين بادشاهن جي دعا سان حج جي سعادت نصيب ٿي. پهريان ڪراچي آفيس ۾ پيسا پيارياسون، اسان جي ڳوٺ جا پندرهن سورنهن ماڻهون حج شريف لاءِ تيار ٿيا هئا، سڀني کي آفيس وارن پندرهن سورنهن ڏينهن جو انجام ڏنو جڏهن وري ڪراچي ويا سون ته ٻڌايائون سفير ويزا نه ٿو هڻي ڏئي. اها خبر ٻڌي دل ۾ ڏاڍو ڏک ٿيو، رات جو تهجد پڙهي مراقبي ۾ ويهي سائين بادشاهن جي صورت مبارڪ جو تصور ڪري ويهي رهيم ته ننڊ وٺي وئي خواب ۾ ڏسان ٿو ته محبوب مرشد سائين آيا آهن سڌو آفيس سفاري واري ڪرسي تي اچي ويٺا آهن آئون پڇندو وڃي حضور ۾ حاضر ٿيس. مون کي ڏسي فرمايائون ته فقير! ڳڻتي نه ڪر هي تنهنجو پاسپورٽ، ويزا لڳل اٿئي وٺ پنهنجو پاسپورٽ، ته اتي اک ڳلي وئي پوءِ انهيءَ مهل رات جو جيڪي به ماڻهو وينل هئا سڀني کي ٻڌايم ته منهنجا مرشد مشوري شريف وارا سائين هاڻي هاڻي منهنجي خواب ۾ آيا هئا ۽ مون کي پاسپورٽ ويزا لڳل هٿ ۾ ڏنائون. پوءِ

جڏهن صبح جو سفارتخاني ۾ وڃي بيٺا سون ته اڙل مون کي سڏ ڪري
سفير پاسپورٽ ڏنو مون کي ڏسي سفير مشڪي پيو.

نقل 13: ساڳيو فقير نقل ٿو ڪري ته هڪ پيري عمري شريف تي ويس.
جڏهن مديني شريف پهتس ته 6 مهينا مديني شريف ۾ رهيس جڏهن حج جو
مهينو آيو ته 7 تاريخ حج شريف جي رات جو وڃون پيا ته جڏهن ”جبل
بئير علي“ وٽ پهتاسون ته اسان کي حڪومت پڪڙيو ڇو ته اسين عمري ۾
ويل هئا سون ۽ تقريباً چار سو چٽا هئاسون اسان جون گاڏيون موٽائي اچي
جبل ۾ وڌائون. اسان سڀني حاجين جا پاسپورٽ حڪومت پاڻ وٽ جهليا
پوءِ ڪن جا سجاڙ وارن چيو ته تنهنجو مرشد مشورين وارو سائين ڪامل
هستي آهي تون پنهنجي مرشد سائين کي سڏ ڪر ته هن مشڪل مان جان
چٽي. پوءِ مون گچيءَ ۾ ڳارو ڪري روئي سڏڙا ڪيم جڏهن رات جو
پويون پهر ٿيو خواب ۾ ڏٺو ته سائين بادشاه اندر آيا آهن ۽ فرمائڻ پيا ته
هي پنهنجا پاسپورٽ وٺو سڀ اٿو سڀ حج تي هلو. پوءِ ننڊ مان سجاڳ ٿي
سڀني حاجين سان اها ڳالهه ڪيم ته مون کي حاجي چون پيا ته صبح جو
ڏسون تنهنجي مرشد جي ڪرامت، پوءِ سج اڀريو ته حڪومت وارن اسان
کي چيو ته سڀ اچو اوهان کي پاسپورٽ ڏيون وڃين حج ڪيو. جڏهن
دروازي کان ٿي بيٺاسون ته پهريان اڳ ۾ منهنجو نالو وٺي پاسپورٽ
ڏنائون پوءِ سڀني حاجين چيو ته بيشڪ تنهنجو مرشد ڪامل آهي پوءِ سڀني
حاجين کي پاسپورٽ مليا ۽ سڀني وڃي حج پڙهيو.

نقل 14: فقير علي محمد چانڊيو حال رهندڙ مدينه المنوره نقل ٿو ڪري ته
هڪ دفعي سائين بادشاهن جو جلوسي جو پروگرام پير سائين پنهل شاه راشدي
جن جي درگاه شريف تي هجي مان سائين بادشاهن کي وٺڻ لاءِ درگاه شريف
تي حاضر ٿيس. جلوسي جو ٽائيم رات جو هجي انهيءَ دوران حضرت سائين
ميان سائين علي محمد (جيڪي سندن جا وڏا فرزند هئا) جن مون کي مٿي
پنهنجي ڪمري ۾ گهرايو جيڪو ڏاکڻ کان مٿان هيو جتي ميان سائين جن
رات جو تهجد ۽ مولود شريف پڙهندا هئا. اتي مون کي فرمايائون ته مان توکي

هڪ عرض ٿو ڪريان اهو تون منهنجي طرفان پير سائين پنهل شاه راشدي جي دربار ۾ جنهن وقت سائينءَ جن دعا گهرڻ هلن ته پتڪو لاهي منهنجي طرفان سائين بادشاهن کي عرض ڪجانءِ ته مون کي نبي ڪريم ﷺ مديني شريف جي شهنشاه جن جي زيارت ظاهر ظهور ڪرائن. ظاهري اکين سان زيارت ٿئي باقي خواب ۾ ته ڪافي دفعا مهرباني ٿي آهي. آخري هيءَ تمنا منهنجي پوري ٿئي، ۽ هي عرض مان پاڻ سائين بادشاهن جي اڳيان ڪري نه ٿو سگهان مون کي خبر آهي ته سائين بادشاهن کي تون عرض ڪري سگهندين ان لاءِ توکي ٿو چوان. مون عرض ڪيو ته سائين حاضر بالڪل ڪندس.

جڏهن سائين بادشاهن جي جلسو جو پروگرام ختم ٿيو ته پوءِ پير سائين پنهل شاه راشدي جي روضي شريف تي هليا ۽ هلي فاتح ۽ دعا فرمايائون پوءِ مون عاجزانہ ميان سائينءَ جن وارو سارو عرض پيش ڪيو اتي پاڻ خاموشي اختيار فرمايائون ۽ فڪر ۾ رهيا. مون وري عرض ڪيو ته قبلًا! ڇا ٿا فرمايو هائو يا نه. اتي پاڻ فرمايائون هائو! وري عرض ڪيم قبلًا! ڪڏهن ٿيندي، رڳو دلاسو نه ڪبي ڪم ٿئي. پاڻ فرمايائون بس پڪ انشاءِ الله تعاليٰ ڪم ٿيندو.

پوءِ سائين بادشاه درگاه شريف تي صبح جو واپس تشریف فرما ٿيا ۽ مان به واپس درگاه شريف تي آيس اتي سائين ميان سائين مون کان پڇيو مون عرض ڪيو ته قبلًا! مون سائين بادشاهن جي حضور ۾ عرض پيش ڪيو ۽ پاڻ واعدو فرمايو اٿن. تنهن کان بعد مان ميان سائين جن کان اجازت وٺي واپس گهر موٽي آيس. چند ڏينهن کان بعد وري درگاه شريف تي آيس ته ميان سائين جن فرمايو ته اڃان ڪم نه ٿيو آهي. مان انهيءَ مهل وري سائين بادشاهن کي عرض ڪيو قبلًا ڇا آهي؟ ڇا اڃان دير چو آهي مون کي ڪوڙو ڪندؤ ڇا؟ مُرڪي فرمايائون ادا توکي ڪوڙو ڪو نه ڪنداسين. پوءِ عرض ڪيم ته جلد مهرباني ٿئي. پاڻ فرمايائون هاڻي مهرباني ٿيندي.

پوءِ ٿورن ڏينهن کان بعد وري جڏهن درگاه شريف تي واپس آيس ته ميان سائين جن مون کي مٿي گهرايو ڏاڍا پاڪر پئي پاتائون بوسه به پئي ڏنائون ۽ فرمايائون ادا تنهنجي مهرباني ٿي مان اهي ٿورا ڪونه لاهي سگهندس. مون عرض ڪيو ته قبلًا! ٿورا ڇا جا بس منهنجي به ڀارت اٿو. چيائون ته تنهنجي ڀارت سائين بادشاهن کي آهي تون سائينءَ جن جو پيارو آهين.

نوٽ: هي مشوري شريف واري سائينءَ جن جو مديني شريف جي شهنشاهه عليه السلام جن جي بارگاه اقدس ۾ مقام هيو جو پاڻ جيئن عرض ٿي ڪيائون ته مديني جي سائين عليه السلام اهو قبول ٿي ڪيو. اهي مقام والهانہ عقيدت ۽ بي لوٽ محبت ۽ جذبهءِ عشق جي عُروج کان بعد ئي عطا ٿيندا آهن.

نقل 15: فقير شمن چانڊيو وينل ڳوٺ مراد خان چانڊيو نقل ٿو ڪري ته منهنجي پٽ سليمان کي واڍا کاتي ۾ نوڪري هئي. سورنهن سالن کان پوءِ هن جي ڊيره غازي خان (پنجاب) ۾ بدلي ڪيائون، به مهينا اتي نوڪري ڪرڻ کان پوءِ چيائين ته مان نوڪري کان بس ڪئي استعيفيٰ ٿو ڏيان. آخر نوڪري ڪرڻ کان جواب ڏنائين. به ٽي مهينا گهر ٻُڪي پيو. مون کي چوي پيو ته بابا مهرباني ڪري مونکي نوڪريءَ تي وڃڻ جو نه چئو. آخر گهڻو چوڻ کانپوءِ نيٺ راضي ٿيو ۽ واپس وري نوڪريءَ تي ويو. ويهه ڏينهن نوڪري ڪيائين پوءِ مون ڏي ٽيليفون ڪيائين ته بابا بدلي وري دادوءَ ۾ ٿي آهي اهو احوال ڳوٺ روبرو ڪندس، جڏهن ڳوٺ آيو ته مون سان احوال ڪيائين ته رات جو روئي محبوب مرشد مشوري شريف واري سائينءَ کي سڏڻا ڪري سمهي پيس ڏسان ٿو ته ”سائين بادشاهه“ آيا آهن هڪ ڪاغذ هٿ ۾ اٿن سو مون کي ٿا ڏين ۽ فرمائڻ ٿا ته پٽ تنهنجي بدلي ٿي آهي هي ڪاغذ وٺ ۽ ڪاغذن تي منير احمد (سندن جا پوٽا) کان صحيح ڪرائي اڃ، ڏسان ٿو ته سائين منير احمد سائين بيٺا آهن پوءِ ڪاغذن تي سائين منير احمد سائين کان صحيح ڪرايم. ايتري خواب ڏسڻ کانپوءِ اک ڳلي وئي، رات گذري ته صبح جو سوير هڪڙو ماڻهو آفيس مان ڪاغذ کڻي اچي مون

ڪي سڏ ڪري ڏنائين ادا تنهنجي بدلي دادو ٿي آهي هي ڪاغذ پنهنجا وٺ، پوءِ خير سان سامان ٻڌي هيڏانهن هليو آيس.

نقل 16: ساڳيو فقير نقل ٿو ڪري ته منهنجو پوٽو نالي غلام ياسين بيمار ٿي پيو صبح شام خير پور ڊاڪٽرن وٽ ڪٿي وڃونس پيا تمام سڀريس ٿي پيو، پوءِ هڪ رات پنهنجي مرشد مشوري شريف واري سائينءَ کي ڏاڍا سڏڙا ڪياسون رات جا ٻارنهن ٿيا ته ننڊ اچي وئي خواب ۾ ڏسان ٿو ته حضرت ميان سائين (سندن جا وڏا فرزند) جن منهنجي پوٽي جي ڪٽ تي ويٺا آهن مان سائينءَ جن جي قدمبوسي ڪير مون کي فرمايائون ته فقير اوهان سڏ ڪيا اسان ٻڌاسين، اسان کي سائين بادشاهن فرمايو ته ابا ميان! اوهان وڃي فقير جي پوٽي کي دُعا ڪري اچو، ايترو خواب ڏٺو ته سڄاڳي ٿي پئي. انهيءَ مهل سڀني گهر ڀاتين کي اُٿاريو اڃان مان گهر ڀاتين کي اها ڳالهه ٻڌايان پيو ته منهنجو پوٽو ننڊ مان جاڳي پيو ۽ ايئن پيو چوي ته مون کي بک لڳي آهي ماني ۽ چانهه ڪري ڏيو. صُبح جو سڄُ اُڀريو ته گهمندو پيو وڃي ۽ بلڪل چڱو ٿي ويو.

نقل 17: فقير مولوي علي محمد چانڊيو حال رهندڙ مدينه المنوره نقل ٿو ڪري ته منهنجي هڪڙي عزيز نالي حاجي سومر چانڊيه ڳوٺ لڏاڻ واري مون کي ٻڌايو ته 1951ع ۾ خُجَ تي پيادل روانه ٿيس، مون سان گهرواري به هئي ۽ ٻه ٻار به هئا جن ۾ هڪ پُٽ ۽ نياڻي ستن اٺن سالن جي عمر جا هئا پيا ٻئي دوست به ساڻ هئا پر اُهي شادي شده نه هئا، بس مان ئي هڪڙو ٻارن سان هيس. پوءِ سَفر ڪندي ڪندي آخر وڃي ”سلوا“ واري رستي تي پهتاسين جتي ڪيترا ڏينهن پنڌ ڪيوسون پر رڻ پُٽ ڪٿي ئي ڪونه پيو پيو ڪو پاڻي ۽ آبادي يا شهر وغيره به ڪونه هيو.

تئين ڏينهن اسان وٽان پاڻي گهڻي وڃي ۽ اُڃ ۾ بي حال ٿي پياسين ننڍڙا ٻار به اُڃ جي ڪري دانهون پيا ڪن ۽ هَلُ ڪان بي حال ٿي پيا. هاڻي پاڻي ڪٿان اچي. اُتي جيڪي ساڻ پيا ماڻهو هئا انهن چيو ته ادا اسان کي هاڻي اجازت ڏئي اسان تنهنجي ڪري ڪونه ويهنداسين ڇو جو توسان ٻار

ٻچا آهن ۽ هاڻي اهي هلڻ کان به لاچار ٿي پيا آهن، اسان تنهنجي لاءِ ويهي ڇا ڪريون اسان تنهنجي لاءِ ويهي مفت ۾ مَرئون ڇا؟ اتي مون انهن کي چيو ته اوهان کي اجازت آهي ڀلي وڃو هاڻي منهنجو ڪٿي ڀاڳ. بس رب ڪريم کي پاڙت آهي، جنهن جو سهارو آهي.

هاڻي اچي عصر (ٽيپهري) نماز جو ٽائيم ٿيو ٽيُمر ڪري نماز پڙهيم ته اتي گهرواريءَ به دانهن ڪئي ته مونکي ويڙ جا سُورُ ٿيا آهن ڇو ته ڳور هاري هئي. هاڻي اتي مون پَڪَ سمجهي ته هاڻي سڀئي اتي مرن داسين ڇو ته نه دائي آهي نه پاڻي آهي نه ڪا ٻي شيءِ آهي، جيڪڏهن ٻار ٿي به پوي ته به عورت ته هلڻ کان لاچار ٿي پوندي. هاڻي ڇا ٿئي الله سائينءَ کان سواءِ ٻيو ڪو به آسرو ڪونه آهي.

مغرب (سانجهي) قريب هجي ته مون سوچيو ته جبل تي مٿي چڙهي ڏسان ته مَتان پريان ڪا آبادي يا شهر هجي، وڃي چڙهي ڏُٺم ته ڇا سَوُ ڪوهي سَڄُ هجي ڪابه شي نظر کان پئي آئي اتي مان ڏاڍو زاروزار روئڻ لڳس ته هاڻي ڇا ڪجي اوچتو خيال آيو ته چوندا آهن ته مرشد ڪامل مشڪل ۾ ۽ مصيبت ۾ ڪم ايندو آهي هاڻي هن کان وڌيڪ ٻي ڪهڙي مشڪل ٿيندي اهو خيال ايندي ئي انهيءَ مهل مان اوڀر تي منهن ڪري پنهنجي مرشد ڪريم مشوري شريف واري سائينءَ کي سڏ ڪيم ۽ زاروزار روئڻ لڳس، دل ڦاٽي پئي چوان پيو ته سُهڻا سائين هاڻي مهل اٿئي اچي واهڙ ڪر روئان به بيٺو ۽ سڏ به پيو ڪريان ته اوچتو ڏُٺم ته مرشد ڪريم مشوري شريف وارا سائين ساڻهون بيٺا آهن حيران ٿي ويس اڪين کي مهڻي وري ڏُٺم ته سائين بيٺا آهن ۽ فرمائن ٿا ته پریشان نه ٿي! سائين ڪريم عليه السلام توکي ڇڏيندا ڇا؟ اهڙيءَ طرح ٽي دفعا فرمايائون پر ظاهر ظهور اڪين سان ڏُٺم پوءِ يڪدم سائين نظرن کان غائب ٿي ويا.

اُتي دل کي ٽيڪ ٿي وئي ۽ پَڪَ ٿي ته مهرباني ٿيندي هاڻي واپس موٽيس ته سَڄُ به لهي چُڪو هو اچي ڏسان ته گهرواري به صحيح سلامت آهي ۽ پُٺُ به ڄائو آهي. پُڇيومانس ته تڪليف ۽ سُورُ! چيائين ته ڪا به

تڪليف ڪا نه آهي نڪو سور ئي آهي. هاڻي بالڪل انڌيرو به ٿي چڪو هيو اوچتو ڏسان ته اُتر طرف کان هڪ گاڏي جي لائيٽ (بتي) وانگر ڪا شيءِ نظر آئي پر سمجهان پيو ته تمام پري آهي گهڻي دير کان بعد ويجهي پُهتي ڏنر ته اها گاڏي آهي. پوءِ اچي اسان وٽ جهليائون انهيءَ ۾ به ٽي ماڻهو هئا، مون اُتي انهن کان پاڻي پڇيو چيائون پاڻي ته ڪو نه آهي باقي توکي شهر ۾ پهچايون ٿا پوءِ انهن اسان کي گاڏيءَ ۾ ويهاريو ۽ مون کان پڇيائون ته پيسا اٿئي! مون چيو ته بس به ٽي روپيا آهن پوءِ مون کي ڪنهن ڏه ڪنهن پندرهن ڪنهن ويهه ريال ڏنا، ماشاءِ الله مون وٽ سو (100) کڻڻ ويا ٿي ويا ۽ چيائون ته انشاءِ الله توکي جلدي ڪنهن شهر ۾ پهچايون ٿا. چئن پنجن ڪلاڪن کان پوءِ اچي هڪ شهر جي وچ ۾ چوسول تي مون کي لائون ۽ چيائون ته اسان هاڻي ويڻون ٿا ايئن چئي جلدي هليا ويا، آيا به اُتر طرف کان ۽ ويا به اُتر طرف ڏي، پوءِ اسين اُن شهر ۾ ٽڪي پياسين. هيءُ سڀ مُرشدن ڪريمَن جي صدقي ٿيل اهڙي مهرباني هئي جو جيڪڏهن اها ڪرم نوازي نه ٿئي ها ته اُتي ئي مري وڃون ها.

فصل 18: فقير شمن چانڊيو وينل ڳوٺ مراد چانڊيو (ميهڙ) نقل ٿو ڪري ته مون کي چار پنج ٻار ٿيا انهن کان پوءِ ٻار ڪو نه پيو بچي به ٻار گذاري ويا، پوءِ درگاهِ عاليه حضرت مشوري شريف تي اچي سائين بادشاهن کي عرض ڪيم ته سائين منهنجي اولاد ڪو نه ٿي بچي. پاڻ دعا گهري فرمايائون ته جڏهن تنهنجي گهر واري اميد واري ٿئي ته پوءِ ٻڌائجان، پوءِ جڏهن منهنجي گهر واري اميد واري ٿئي ته پوءِ درگاهِ شريف تي آيس سائين جن سان احوال ڪيم پاڻ مون کي ڄاڻ ۽ ڪارا مرچ پڙهي ڏنائون. (جيڪي پاڻ اولاد بچڻ واسطي پڙهي ڏيندا هئا) پوءِ مون کي نياڻي ڄائي. نياڻي ڄمندي چار سال گذري ويا مون کان سائين جن چئن سالن ۾ نياڻيءَ جي متعلق پڇا ڪونه فرمائي پوءِ هڪ ڏينهن منهنجي نياڻي بيمار ٿي پئي ايستائين جو بچڻ جو آسرو به ڪو نه رهيو مان دعا جي لاءِ درگاهِ شريف تي آيس سائين بادشاهن جي قدمبوسي ڪيم ته منهنجي عرض ڪرڻ کان

پهريان ئي سائينءَ جن فرمايو ته پٽ نينگري ته خوش آهي، مون عرض ڪيو ته سائين دُعا فرمائن ڏاڍي بيمار آهي، پاڻ دعا فرمايائون ۽ فرمايائون ته ڪجهه ڪونه ٿيندس، پوءِ مان واپس موٽي آيس ته چوڪريءَ جي طبيعت اُن ڏينهن کان ئي بهتر ٿيڻ لڳي آخر ڪجهه ڏينهن ۾ چڱي پلي ٿي وئي.

نقل 19: فقير پيارو خاصخيلي نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي سائين بادشاهه جن فقير حاجي بهرام فيض واھ واري جي دعوت تي ڳاڙهي موري تشریف فرما ٿيڻ وارا هئا. سڄي جماعت انتظار ۾ بيٺي هئي. سائين وڃڻا اصل ۾ گمبٽ شريف هئا. تنهن کان پوءِ درگاه پير سائين روضي ڏٺي تي، تنهن کان پوءِ درگاهِ عاليه مخدوم محمد اسماعيل پريالوءِ شريف، تنهن کان پوءِ حاجي بهرام فقير جي دعوت تي تشریف فرما ٿيڻا هئا ۽ روڊ به اهو پير ڳوٺ وارو ورتيون اچڻا هئا. جڏهن شام ٿي ته سائينءَ جن تشریف فرما ٿيا. فقيرن عرض ڪيو ته قبلأ سائين! اسان صبح کان وٺي انتظار ڪيو آهي روڊ تي بيٺا آهيون ۽ سکر جي طرف ٺهاري رهيا آهيون، سائين جن وري هيڏانهن پير ڳوٺ ڏانهن ٿا اچن. اهو ڇا راز آهي؟ سائينءَ جن خيرپور واري روڊ سان ويا هئا ڇا؟ پاڻ مُرڪي فرمايائون ته اسان صبح جو هن روڊ سان ئي ويا هئاسين. توهان بيٺا هئو توهان کي ڏٺو به هيو اسان سوچيو ته جيڪڏهن هِت پهرين ترسياسين ته اڳتي وارن فقيرن تائين پهچندي گهڻي دير ٿي ويندي، پوءِ تنهن ڪري ”لآئلاف شرف“ پڙهي پاڻ تي دُرُ ڪئي سون تڏهن توهان مان ڪنهن ڪو نه ڏٺو.

نقل 20: فقير مولوي علي محمد چانڊيو حال ساڪن مدينة المنوره نقل ٿو ڪري ته مان درگاه پير پنهل شاه راشدي تي پيش امام هوندو هيس جامع مسجد شريف ۾ جمعي شريف جي ڏينهن ٿورو گهڻو واعظ به ڪندو هيس پر اُنهيءَ شهر (بُٺ سرائين) ۾ شيعا به هوندا هئا جيڪي ڳوٺ جا خود چڱا مڙس ۽ وڏيرا به هئا انهن کي اسان جو واعظ نه وڻندو هيو به ٿي دفعا مون ڏي چورائي موڪليائون ته اسان جي باري ۾ آئنده جيڪڏهن واعظ ڪيو

اٿئي ته پوءِ چڱو نه ٿيندئي، مون انهن کي چيو ته حق جي ڳالهه ضرور ڪندس اوهان کي جيڪي به ڪرڻو آهي ڪجو.

آخرڪار پوءِ انهن اها رٿ رٿي ته مولوي صاحب ٻاهر مسجد جي اڳيان ميدان تي سمهندو آهي کيس اتان ٻاهر ڪنهن جهنگ ۾ ڪٿائي ماري ڇڏيونس، پوءِ انهن جي اها ڳالهه ڪنهن ماڻهون مون کي اچي ٻڌائي ته هينئن ٿا چون، پوءِ مون سائين بادشاهن کي اهو عرض ڪيو ته قبل سائين! دشمن هي صلاحون پيا ڪن پاڻ مون کي فرمايائون، ته ٻچا توکي ڪجهه به نه ڪري سگهندا ۽ انشاءِ الله تعاليٰ هڪ ڏينهن سڀئي حق کي مڃيندا پوءِ سائين بادشاهن هي آيت شريف پڙهي ٻڌائي لَا يَبْرُكُ كَيْدُهُمْ شَيْئًا يعني انهن جو مڪر توکي ڪجهه نه ڪندو.

الحمدلله! سائين بادشاهن جي انهيءَ فرمان کان پوءِ اهي شيعا به مڃيندا هئا ۽ چوندا هئا ته برابر مولوي صاحب حق ٿو چوي ۽ ڪنهن کان نٿو ڊڄي اهي الفاظ منهنجي روبرو هڪ ڏينهن ڪافي ماڻهن جي اڳيان چيائون جو سڀني ماڻهن ٻڌو.

پوءِ جڏهن انهن جي چڱي مڙس سرائي غلام رسول پٽ مرڻ وقت وصيت ڪئي ته منهنجي جنازي کي مولوي صاحب وهنجاري ۽ نماز جنازه پڙهائي، متان محمود شاه شيعي (جيڪو شيغن جو مولوي هيو) کي وٺي اچو. اها مشهور ڳالهه آهي سچي ٿر کي خبر آهي ته جڏهن سرائي صاحب وفات ڪئي ته مان انهيءَ وقت مديني شريف ۾ هيس پوءِ به مولوي ڪريم بخش صاحب ميهڙ واري کي وٺي آيا ۽ محمود شاه شيعي کي ڪو نه آندائون مولوي صاحب نماز وغيره پڙهائي. مطلب مڙسڻ ڪريمن جيئن فرمايو هيو تيئن ئي ٿيو.

فصل 21: فقير غلام حيدر مشوري سکر وارو نقل ٿو ڪري ته اسان درگاه شريف تي خدمت ۾ هئا سين. ڪُتر مشين واري جڳهه ۾ جيٺ ڪارڙا جيڪي ٻڪرن ۾ هوندا آهن. اهي تمام گهڻا هئا اسان ڪُتر ڪرڻ وياسين ته جيڪي به فقير هئا انهن کي وٺي ويا ۽ ڪُتر ڪرڻ نه ڇڏيائون. اُن وقت پاڻ سائين بادشاه باب ساقي (حاويلي شريف جو اهو دروازو مبارڪ جنهن مان

پاڻ تشریف فرما ٿيندا هئا) کان تشریف فرما ٿيا ۽ ڊڪيءَ مبارڪ تي وينا ته سائين مُنیر احمد سائين کي مون عرض ڪيو ته سائين جیتن مارڻ لاءِ توهان پائوڊر لکيو آهي؟ يا گهرائي ڏيندئو؟ پوءِ سائين بادشاهن اسان ڏانهن متوجہ ٿي پڇا فرمایائون ته هن عاجز عرض ڪيو ته قبلًا سائين! اهڙا جیت آھن جيڪي ڪُتر ڪرڻ نٿا ڏين ۽ فقيرن کي چڪ پائي ايڏا ٿا ڏين. منهنجو عرض ٻڌي پاڻ فرمایائون ته يا اِهي جیت چڏن يا اسان چڏي وڃئون. اهڙن مُوڏي جانورن کي مارڻ جائز آهي. پوءِ هن عاجز عرض ڪيو ته قبلًا سائين! اسان ڇو چڏيون اُهي جیت چڏن. پاڻ فرمایائون ته الله سائين جي مرضي انهن کي چڏرائي يا اسان کي. پوءِ پاڻ حاويلي شریف تي اُسري ويا. جڏهن ٻئي ڏينهن تي اسان ڪُتر ڪرڻ وياسين ته هڪ به جیت نہ هو.

نقل 22: فقیر شاهنواز مھيسر پير ڳوٺ وارو نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي پاڻ درگاهِ عاليه پريالوءِ شریف مخدوم محمد اسماعيل جي روضي پاڪ تي تشریف فرما ٿيا. پاڻ روضي شریف جي دروازي جي اندر هڪ وڪَ وجهي ٻي وڪَ وجهڻ شرط ٿي پاڻ هيٺ اتي ئي ويهي رهيا. ان وقت نہ دعا فرمایائون ۽ نہ ئي ڪجهه پڙهيائون، پوءِ جڏهن پاڻ واپس تشریف فرما ٿيا ته مون گاڏيءَ ۾ عرض ڪيو ته سائين منهنجا! اوهان فرمايو آهي ته روضي اندر پيرانديءَ مبارڪ کان ويهيو آهي ۽ اڄ اوهان پاڻ ايئن نہ ڪيو آهي، ان ۾ ڇا راز آهي؟ سائين جن رهنمائي فرمائين. سائين بادشاهن فرمايو ته اِن ڳالهه کي چڏي ڏي. مون وري عرض ڪيو ته سائين رهنمائي فرمائين. پاڻ فرمایائون ته جيڪڏهن ٿيئن وڪَ کڻون ها ته مخدوم صاحب ظاهر ظُهور روضي مان اُتي اچي ملي ها تنهن ڪري پاڻ اتي ئي ويهي رهيا سون.

نوٽ: هن نقل مبارڪ ۾ اُهو راز بيان ٿيل آهي جنهن کي اِهلِ تَصَوُّف وارا بخوبي سمجهي سگهن ٿا.

نقل 23: فقیر مولوي علي محمد چانڊيو حال رهندڙ المدينة المنوره نقل ٿو ڪري ته درگاهِ عاليه حضرت پير سائين پنهل شاه راشدي تي پير سائين حُجَّةُ الله شاه راشدي جيڪو پير پنهل سائين جو پڙ پوٽو ٿيندو هيو ان

زوريءَ منهنجي استادن کي گهرائي چيو ته اوهان مولوي صاحب کي چئو ته اسان جي درگاه شريف تي هلي پڙهائي. جيئن ته منهنجا والدين اوڏانهن وڃڻ تي راضي نه هئا ۽ انهن جي مرضي هئي ته هتي پنهنجي شهر ۾ ويهي پڙهايان ڪاڏي به نه وڃان، مون کي چيائون ته اسان کي پگهارن جي پرواهه نه آهي اهو خير جو ڪم اتي ويهي ڪر.

آخر استادن ۽ پير صاحب بالڪل زور ڀريو ته ضرور هل، پوءِ آخرڪار والدين کي ناراض ڪري به وڃڻو پيو. پير صاحب چيو ته مان پنج سَوَ (500) روپيا پنهنجي گهران هر مهيني ۾ توکي ڏيندس ۽ باقي ٻيا پير صاحب به ڪافي آهن انهن کي ۽ جماعت کي به چونڊس ته سڀئي تنهنجي مدد ڪندا پگهار لاءِ تون فڪر نه ڪر. مون کي ته ڪوئي فڪر ڪو نه هيو پر والدين راضي ڪو نه هئا ان ڪري دل بيچين هئي. پوءِ پير صاحب چهن مهينن تائين اهي پنج سَوَ (500) روپيا ڏنا ۽ پوءِ اهي پنج سَوَ ڏيڻ کان به بس ٿي ويو ۽ ٻين پير صاحبن ۽ جماعت کي به ڪجهه ڪو نه چيائين آخر مان ڏهه مهينه بنا حساب جي ويٺو پڙهائيندو رهيس هڪ روپيو به ڪنهن ڪو نه ڏنو، اتي منهنجي والدين مون کي چيو ته ابا! پير صاحب زوري وٺي ويو هو هاڻي جڏهن پاڻ پنهنجي واعدي تي پورو نه ٿيو ته بس تون هاڻي موٽي پنهنجي گهر اچ.

مون سوچيو ته منهنجي وڃڻ کان پوءِ درگاه شريف تي ڪافي جماعت ۽ طالب ٿي ويا جو مدرسو پرڄي ويو..... مان سمجهيو ته جيڪڏهن مان هتان ويندس ته هي مدرسو ۽ جماعت سڀ رهجي ويندي هاڻي ڪيان سو ڪيان ڇا اتي مان سڌو درگاه شريف تي مرشد ڪريم مشوري شريف واري سائينءَ وٽ آيس ۽ اچي سمورو احوال عرض ڪيم پاڻ فرمايائون رات هتي ٽڪي پُٺُ صبح جو توکي ٻڌائينداسين، مان خير جي رات درگاه شريف تي رهيس صبح جو سائين بادشاهن فرمايو ته ٻچا پير سائين پُٺل موڪل نه ٿو ڏئي فرمائڻ ٿا ته نه وڃي بس ڪري ويهي رهي مان سڀ هن جا بندوبست پائهي ڪندس، سڀ منهنجي ذمي آهي. پاڻ سائين بادشاهن

فرمايو ته هاڻي وڃي بس ڪري ويهي رهڻ سڀ چڱائي ٿيندي، پوءِ مان مرشدن ڪريمن جي فرمان مطابق وڃي بس ڪري ويهي رهيس.

الحمدلله! سائين بادشاهن جي ڪرم نوازي ۽ پير سائين پنهل جن کي غيبي پاڙت ڪرڻ سان سڀ ڪم بغير چوڻ جي ٿي ويا، پوءِ 13 سال پورا اتي پڙهايم ۽ ڪيترن خوش نصيبن علمي اُچ اُجهائي.

نقل 24: هڪ دفعي سيد وزير حسين شاه صاحب (سابق D.S.P جيڪو شيعي مذهب سان تعلق رکندڙ هيو ۽ پنهنجي عقيدتي ۾ ڪُڙ هيو پر ان جڏهن سائين بادشاهن جي زيارت ڪئي ته سندن جي صورت پاڪ جي جلوي ان تي ايڏو ته اثر ڪيو جو پنهنجي باطل عقيدن کان ته توبه ڪيائين پر هر شيءِ ڇڏي باقي زندگي درگاه شريف تي گذاريائين) حضرت محبوب مرشدن جي خدمت اقدس ۾ عرض گذاريو ته قبل سائين! اندرا گانڌي (جيڪا هندستان جي وزيراعظم هئي) چون ٿا ته حملي ڪرڻ جون تياريون ڪري رهي آهي. پاڻ خاموش رهيا. ان کان بعد شاه صاحب وري عرض ڪيو تڏهن به پاڻ خاموش رهيا. ان کان بعد وري شاه صاحب جڏهن ٽيون ڀيرو ساڳيو ئي عرض ڪيو ته پاڻ شاه صاحب ڏانهن نهاري فرمايائون ته شاه صاحب! (چاچي ڌڙ تي بيٺا آهن ۽ چوري ٿي ڇيڻا مڙي) ايئن فرمائي پاڻ خاموش ٿي ويا. ان ڳالهه کي اڃا به تي ڏينهن مَس گذريا ته اندرا گانڌي مارجي وئي ۽ ٻڌايائون ته ان کي پنهنجن ئي محافظن ماري وڌو آهي.

نقل 25: فقير مولوي علي محمد چانڊيو حال رهندڙ المدينة المنوره نقل ٿو ڪري ته هڪ ڀيري پير صاحب نجيعُ الله شاه وڳڻ وارو ٻُٽ سرائن جي پيرن وٽ غُذر خواهي لاءِ آيو هيو، ٿڌي تي ڪافي ٻيا پير صاحب به ويٺل هئا ۽ مان به اُتي ويٺل هيس، ته پير صاحب نجيعُ الله شاه اتي ويٺل ٻين پير صاحبن ڏي متوجہ ٿي چيو ته مان ٻُڌو آهي ته پيررفيعُ الدين شاه حضرت مشورن واري سائينءَ جو مُريد ٿيو آهي ۽ اوهان ٻيا پير صاحب سڀ انهيءَ تي ناراض ٿيا آهيو؟ اتي ويٺل هڪڙي پير صاحب چيو ته قبل! هاڻي هي پير سائين پنهل کي ڇڏي ٻين جي دروازن تي وڃي! پير نجيعُ

الله شاه صاحب فرمايو ته ابا! ذات تي ذات ڪانهي جنهن تي رب راضي ٿئي انهيءَ کي ڏئي. سائين مشوري صاحب تي وڏي مهرباني آهي انهيءَ سان ڪوئي ريس نه ڪري. پوءِ هيءَ ڳالهه ٻڌايائين ته

هڪڙي پيري سائين مشورين واري وٽ هڪ مائي آئي اچي عرض ڪيائين ته قبلًا! منهنجو جوان پُٽ سال ڏيڍ ٿي ويو آهي جو گهر ٿي ويو آهي، پتو ڪو نه ٿو پوي مهرباني ڪري مون کي پٽ موٽرائي ڏي، پاڻ فرمايائونس ته امان هيءَ تعويد ڏيان ته ٿو وڃي بار هيٺان رکُ الله ڪندو موٽي ايندو، مائيءَ عرض ڪيو ته نه سائين تون موٽرائي ڏي مان ڇا ڄاڻان تعويدن مان پر پاڻ پوءِ به ساڳي ڳالهه فرمايائونس.

هڪ ڏينهن سائين جيئن ئي حاويلي شريف جي دروازي کان ٻاهر آيا ته مائي يڪدم قدم ۾ ڪري پئي ۽ سائينءَ جي پيرن کي چمبڙي پئي سائين جن گهڻا ئي دڙڪا ڏنس پر هٿ نه پئي ڪڍي ۽ چوي پئي ته سائين يا پُٽ موٽرائي ڏي يا مون کي ڪٿي مار باقي مان هٿ ڪو نه ڪيندس. اتي سائينءَ جن جلال ۾ اچي ويا ۽ فرمايائونس ته نالو ڇا اٿئي پُٽ جو؟ مائيءَ عرض ڪيو ته سائين نالو ساوڻ اٿس اتي پاڻ هٿ مبارڪ ڊگهو ڪري هيئن فرمايائون ته ڪنڌي ڪڪوريا ڪانه! ساوڻ اجهو آڻيو

سندن جي ايئن چوندي ئي چوڪرو سلڻهون ايندو ظاهر ٿيو پوءِ پاڻ مائيءَ کي فرمايائون ته هي تنهنجو چوڪرو آهي؟ مائيءَ چيو هاڻو سائين اهو ئي آهي! پوءِ پاڻ فرمايائونس ته هاڻي هيئن ٻاهر وڃ درگاهه ڏي نه وڃ ۽ ڪنهن سان اها ڳالهه به نه ڪجانءِ. اها ڳالهه ڪري پير صاحب چيو ته ادا! توهان به ڪا اهڙي ڪرامت ڪري ڏيکاريو. پوءِ چيائين ته مان ته خوش ٿيو آهيان جو مشوري صاحب جو مُريد ٿيو آهي سُو ڪيو اٿس باقي توهان جي رضا توهان سان.

راڻي وٽان رات نئون نياپو آڻيو

ڪو نه پڇن ٿا ذات جيڪو آيو سو اگهيو

نقل 26: فقير حُب علي جروار رهندڙ سانول جروار (نئون ديرو) نقل ٿو ڪري ته پنج ڇه هفتا گذري ويا جو مونکي هڏڪي نه پئي ڇڏي. گهڻو ئي علاج

ڪرايم ليڪن ڪو به فرق ڪونه پيو. پوءِ سانجهيءَ جي ٿاڻيم تي پنهنجي گهر ۾ چلڻ تي ويٺو هُجان ته مونکي خيال آيو ۽ دل ۾ چير ته دوائون ته اڃايون ٿو ڪرايان هاڻي دوا نه نگاه علاج ڪندي، پوءِ گججيءَ ۾ ڳارو ڪري پنهنجي ٺهيل ڪافي درگاه شريف ڏي مُنهن ڪري سانجهيءَ کان وٺي رات جو ڏهين بجي تائين ساڳي ڪافي پئي پڙهيم، ان دوران غُڻوڊڳي طاري ٿي ڏسان ته سائين بادشاه سائون بينا آهن ۽ هڪ ڪپڙو هٿ مبارڪ ۾ اٿن جيڪو مونکي ڇنڊڻيءَ وانگر هٿن ٿا ۽ پاڻ مونکي پاڪر پاتو اٿن جڏهن مُنهنجون اکيون کليون ته منهنجي هڏڪي بلڪل ختم ٿي چُڪي هئي.

جيڪا ڪافي مون جُهونگاري هئي ان جا الفاظ هن ريت هئا

مون ڏي آ منارمنا پير پري هڪ وارمنا

نالي خدا جي دلبر تون آءُ هلي دلدارمنا

نقل 27: فقير علي محمد چانڊيو حال رهندڙ المدينة المنوره نقل ٿو ڪري ته هتي مديني شريف ۾ منهنجو ڪُڦيل دين محمد ڪوريڄ اصل وينل دادو جو مون تي ناراض ٿي پيو ۽ مون تي خُروج هڻائي ڇڏيائين، چيائين ته مون کي نٿو گهرجين وڃ پاڪستان. پوءِ ان ڏي منهنجي طرفان ڪي سيد سڳورا ميڙ ٿي ويا ڏاڍيون منٿون ۽ ايلاز ڪيائونس پر نه مڃيائين ۽ پنهنجي والد به چيس پر هن جو به چوڻ نه مڃيائين ۽ چيائين ته بس سڀاڻي ٽڪيٽ وٺي روانه ڪندوسانس. جڏهن ڏٺم ته هي صفا نٿو مڃي ته پوءِ بي ڪا واه نه ڏسندي روئي سائين بادشاهن کي غائبانه عرض ڪيم ته منهنجو قُصور آهي منهنجا سائين مون کي مُعافي ملي.

اِهو عرض ڪري پوءِ گهر آيس ۽ اچي سُمهي پيس خواب ۾ ڏسان ٿو ته مرشد ڪريم مشوري شريف وارا سائين ۽ ڏاڏا سائين (حاجي محمد عثمان سائينءَ بادشاه جن جا والدِ مڪرم) منهنجي ڪمري ۾ ويٺا آهن مان ٻاهران اچي سلام ڪيو ۽ اچي قدمبوسي ڪئي آهي ته ايتري ۾ ڏاڏا سائين مون کي فرمائڻ ٿا. ته چانڊيا اڃان تون جيئرو آهين؟ مون عرض ڪيو ته قبلًا! مان جيئرو ته آهيان پر ڏاڍين مصيبتن ۾ آهيان، اتي مون کي

فرمايائون ته ڪهڙي مصيبت پئي اٿئي؟ مون عرض ڪيو ته سائين! منهنجي ڪڦيل منهنجو خُروج ڪرائي ڇڏيو آهي مون کي سڀاڻي مديني شريف کان ڪڍي ٿو انهيءَ کان وڌيڪ ٻئي ڪهڙي مصيبت ٿيندي. مديني شريف ڇڏڻ منهنجي لاءِ قيامت مثل آهي. پاڻ فرمايائون مديني شريف تنهنجي ڪڦيل جي پيءُ جو ڪو نه آهي مديني شريف جا مالڪ مديني جا سائين عليه السلام آهن تون نڌڪو ڪو نه آهين تنهنجا ڌڻي سائين ويٺا آهن، هاڻي وٺ هي پٽڪو ٻڌ. ڏسان ٿو ته مون کي پٽڪي جو ڪپڙو ڪٿي ڏنو اٿائون مون اهو ڪپڙو وٺي هٿ ۾ ڪيو آهي ته ايتري ۾ مان ننڊ کان جاڳي پيس. هاڻي حقيقت ۾ منهنجي دل کي يقين ٿي ويو ته هاڻي مديني شريف کان ڪو نه نڪرندس. خواب منجهه هي سمورو احوال ڏاڏا سائينءَ سان ٿيو ۽ سائين بادشاهن بالڪل ماڻ ڪري ويٺي پُٽو ۽ مرڪيا پئي.

صبح ٿيو ته ڪڦيل دين محمد وٽ ويس ۽ وڃي چيو مانس ته پلا مون کي ٽڪيٽ وٺي ڏي ته روانو ٿيان پر هُو چپ ٿي ويو ٿوريءَ دير کان بعد چيائين ته هي پاسپورٽ ڪٿي وڃي خُروج ڪينسل ڪرائي اُچ ۽ پُٺ کي چيائين ته وڃي صحيح ڏئي خُروج موٽرائي آ، مان سمجهي ويس ته جيڪو ماڻهون ميڙن مٿن سان نه مڙيو ته ان کي ڪهڙي طاقت جُهڪايو آهي.

فصل 28: فقير علي محمد چانڊيو حال ساڪن المدينة المنوره نقل ٿو ڪري ته پير سائين پنهل شاه راشدي جن جي درگاه شريف تي تقريباً تيرنهن (13) سال رهيو هيس (جيڪو سمورو احوال پوئتي نقل ۾ گذري چڪو آهي) مون کي ڏاڍو شوق هوندو هيو جو پير سائين پنهل شاه راشدي جو خواب ۾ ديدار ڪيان ۽ زيارت ڪيان ڇو ته اولياءُ الله جي زيارت ڪرڻ به ثواب آهي.

سندن روضي تي وڃي فاتح پڙهندو هيس ۽ دعا گهرندو رهيس پر جڏهن به اهو ارادو ڪيان ته زيارت ٿئي پر مون کي هميشه پنهنجي مرشدن ڪريمين جي زيارت نصيب ٿئي پئي ۽ پير پنهل سائين جي زيارت ڪانه پئي ٿئي. هڪ ڏينهن مرشدن ڪريمين سان اهو ذڪر ڪيم ته ڏاڍو دل ۾ شوق آهي ته پير سائين پنهل شاه راشدي جي زيارت ٿئي پر قبل سائين هميشه

اوهان جي زيارت ٿئي ٿي ۽ پير سائينءَ جن جي زيارت ڪو نه ٿي نصيب ٿئي ڇا سبب آهي پاڻ فرمايائون ته پٽ! تنهنجي دل اسان جي طرف محبت ۾ قيد آهي ۽ توکي هر وقت هيڏي ئي خيال رهي ٿو ان لاءِ توکي سدائين اسان جي زيارت ٿئي ٿي. پوءِ مون عرض ڪيم ته سائين! منهنجي دلي خواهش سائين پوري فرمائڻ. ان کان بعد ڪجهه ڏينهن کان پوءِ مونکي پير سائينءَ جن جي زيارت نصيب ٿي.

نقل 29: فقير حاجي ڄام جوڻيجو نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي سائين بادشاهن فرمايو ته سيارو ٿو اچي طالبن ۽ جماعت لاءِ رلهيون گهرجن، پوءِ مون ڳوٺان مائٽن کان رلهيون گڏ ڪيون. هڪ چوڪريءَ جيڪا منهنجي مائٽياڻيءَ هئي تنهن چيو ته منهنجي شادي ڪي به ٿي سال ٿي ويا آهن پر مونکي اولاد ڪونه ٿي آهي رلهي ان شرط تي ڏيندس ته مونکي اولاد ٿئي. پوءِ مون ان کي چيو ته ڀلي رلهي ڏي مان سائين جن کي عرض ڪندس پاڻ دعا فرمائيندا ته توکي اولاد ٿيندي. پوءِ جڏهن درگاه شريف تي پهتس ته ان وقت پاڻ مسجد شريف ۾ جلوه افروز هئا. مون اهي رلهيون حضور ۾ پيش ڪيون. پاڻ اٿي ۽ رلهين کي کولڻ لڳا ۽ اها رلهي جيڪا ان چوڪريءَ ڏني هئي ۾ هٿ مبارڪ وجهي فرمايائون ته ڇا هي رلهي ڪنهن مراد خاطر ڏني وئي آهي؟ مان حيران ٿي ويس ۽ عرض ڪيم ته جي سائين منهنجي هڪ مائيتياڻيءَ هيءَ رلهي ان شرط تي ڏني هئي ته اُن کي اولاد ٿئي، پوءِ پاڻ هٿ مبارڪ کڻي دعا فرمايائون ۽ فرمايائون ته انشاءَ الله جلد اولاد ٿيندس. ان ڳالهه کي اڃان ڪجهه ڏينهن ئي مس گذريا مان ڳوٺ ويس ته مونکي ان مائيتياڻيءَ ٻڌايو ته مونکي حمل ٿيو آهي.

نقل 30: فقير مولوي علي محمد چانڊيو حال ساڪن مدينه شريف جو نقل ٿو ڪري ته هڪ سائين بادشاهن جي جلسي جو پروگرام ميهڙ ۾ علي اڪبر شاه صاحب واري جامع مسجد ۾ هيو عشاءَ کان بعد سائين بادشاهن تقرير فرمائي تقرير مبارڪ دوران اڃانڪ بجلي بند ٿي وئي تقريباً ڏهه يا پندرهن منٽ. پر مرشدن ڪريم جي ڪرامت سان لاڻوڊ جو آواز ساري شهر ۾ ٻڌڻ ۾ پئي آيو

بجلي ساري ڳوٺ ۾ بند هئي پر لاتود بالڪل هليو پئي هزارن ماڻهن اها شاهدي ڏني ته اسان گهرن ۾ آواز ٻڌو پئي هڪ منٽ به آواز بند ڪو نه ٿيو.

فصل 31: فقير مولوي علي محمد چانڊيو حال ساڪن المدينة المنوره نقل ٿو ڪري ته اسان جي ڏاڏي محمد موسيٰ مون سان ڳالهه ڪئي ته هڪ دفعي اسان درگاه شريف تي ويئون پيا جڏهن استيشن باقراڻي تي لٿا سين ته انهيءَ گاڏي مان هڪ شخص لٿو انهيءَ اسان کان پڇيو ته ادا مشوري شريف ويندس اسان انهيءَ کي چيو ته اسان سيئي به اوڏانهن هلنداسين پوءِ اسان انهيءَ کان پڇا ڪئي ته اوهان ڪير آهيو انهيءَ ٻڌايو ته ادا مان سيد آهيان پنهنجو نالو ۽ ڳوٺ ٻڌايائين اسان آهستي آهستي هن سان گڏيا پئي آيا سين. ٻيا اسان کان اڳي درگاه شريف تي وڃي پهتا. انهن سائين بادشاهن سان اها ڳالهه ڪئي ته هڪ شخص سيد هن نالي اچي پيو اڳي ته ڪڏهن به اتي شايد ڪو نه آيو آهي ۽ نئون ماڻهو آهي اتي سائين جن فرمايو ته ابا! اهو ڪاٿي آهي؟

اسان عرض ڪيو ته قبل! هاڻي درگاه شريف تي پهتو هوندو. اتي سائين طالبن جو سبق پڙهائڻ ڇڏي يڪدم اُٿي پيا ۽ ٻاهر نڪري آيا ڏسن ته اهو شخص ٻاهران اچي پيو جڏهن انهيءَ شخص جي نظر مرشدن ڪريم تي پئي ته زور سان دانهن ڪري زاروزار پيو روئي ۽ سائين بادشاهن وڃي پاڪر وڌس. اتي سائين بادشاهن فرمايس ته شاھ صاحب جهنگ جي ڳالهه گهر ۾ نه ڪبي آهي، اها ڳالهه فقيرن ٻڌي ورتي پوءِ سائين بادشاه شاه صاحب کي هٿ هٿ ۾ ملائي درگاه شريف تي وٺي آيا. ڏاڍي خوش مرچيا فرمايائونس ۽ ننگر وغيره به ڪرايائونس.

جڏهن سائين بادشاه حاويلي شريف تي اسريا ته فقيرن وڃي شاه صاحب جو پاسو ورتو ۽ عرض ڪيائون ته قبل! سائين! سائين بادشاهن اوهان کي ڇا فرمايو ته شاه صاحب جهنگ جي ڳالهه گهر ۾ نه ڪبي آهي مهرباني ڪري ٻڌايو ته ڇا ڳالهه آهي؟ اتي شاه صاحب گهڻو هيڏانهن هوڏانهن جي ڪئي پر فقيرن چيس قبل! مديني جي سائين ۽ ﷺ جو قسم اٿو ضرور ٻڌايو. پوءِ شاه صاحب فرمايو ته سائين ڪاوڙ ڪندا پر اچو ته

اوهان کي ٻڌايان ٿو جو اوهان مون کي قسم ڏنا آهن پوءِ ٻڌايائين ته مان مديني شريف ۾ رهندو هئس، مون کي اتي ڪافي سال ٿي ويا هئا پويان منهنجي چاچي ۽ ڀائرن گهڻا خط لکيا ته تنهنجي مڱ وڏي ٿي وئي آهي اڄ ته توکي شادي ڪرايون پر مون انهن کي رُڪو جواب ڏئي ڇڏيو ته مان بالڪل ڪو نه ايندس، ڀلي ٻئي هنڌ پرڻائي ڏئي ڇڏيو. هاڻي منهنجي چاچي مجبور ٿي اها چوڪري ٻئي هنڌ ڏنئي ڪئي ۽ تاريخ به شاديءَ جي ٻڌجي وئي اتي منهنجي ڀائرن مون ڏي ڏک مان خط لکيو ته ادا ظلم ڪري ڇڏيو اٿئي اسان اکين سان ڏسئون وينا جو تنهنجي نالي ٿيل وري ٻيا پرڻجن اسان کي ته ماري ڇڏيو اٿئي ڪهڙو منهن ڪڍي اسان ڏسندا سين. جڏهن اهو خط ڀائرن جو پهتو ته اتي مون کي به ڏاڍي پريشاني ۽ ڏاڍو ڏک ٿيو جو ماني ڪاٺ به وسري وئي ۽ اچي روئڻ لڳس ته هاڻي ڇا ٿئي، تائيم به پورو ٿيڻ وارو آهي ۽ پيسا ڏوڪڙ به ڪو نه آهن ڇا ڪريان ۽ ڪيئن پهچان؟

هڪ رات حرم شريف ٻاهران روٽان ويٺو ته هڪ شخص منهنجي مٿان اچي بيٺو ۽ مون کان پڇيائين ته پُٽ ڇو ٿو روئين مون انهيءَ کي سمورو احوال ٻڌايو پوءِ چيائين ته روءِ نه توکي ڏس ڏيان ٿو تنهنجو ڪم ٿي ويندو پوءِ ٻڌايائين ته هڪ شخص روز عشاءِ نماز تي تڪبير لڳندي آهي ته باب السلام کان اچي نماز ۾ بيهندو آهي فرض پڙهڻ کان پوءِ جلد اٿي هليو ويندو آهي، اٿئي به سنڌ جوانهيءَ کي وڃي چُٽ ته توکي پهچائي ڇڏيندو پوءِ مون ان جو شڪريو ادا ڪيو.

ٻئي رات عشاءِ نماز جي وقت جڏهن تڪبير لڳي ته ڏنر برابر هر شخص جنهن جا پار پتا هن شخص مونکي ٻڌايا هئا اچي نماز ۾ بيٺو مان به انهيءَ جي پاسي ۾ وڃي بيٺس، جڏهن سلام ورائيائين ته مان وڃي ٻانهن ۾ هٿ وڌو مانس ۽ عرض ڪيو مانس ته سائين مون کي ڳوٺ پهچايو چيائين ته ابا! مون وٽ ڪو هوائي جهاز آهي مون عرض ڪيو ته قبل مان سيد آهيان محبوب ڪريم ﷺ جو واسطو اٿو مون تي رحم ڪيو. پوءِ مون کي ٻانهن ۾ جهلي ٻاهر وٺي آيو ۽ فرمايائين ٻچا! هي پيسا اٿئي سامهون

بتي ڏسين ٿو اهو دڪان آهي انهيءَ کان هي فلاڻي شي وٺي اچ مون عرض ڪيو ته سائين متان اوهان هليا وڃو پاڻ فرمايائون بابا فڪر نه ڪر مان بيٺو آهيان ڪو نه ويندس.

مان زور ٽڪو ٽڪو ويس آخر ڏسان ته دڪان ته ڪو نه آهي گهر آهي در تي بيهي سڏ ڪيم ته هڪ ماڻهو نڪري آيو جڏهن ويجهو آيو ڏسان ته منهنجو ڀاءُ آهي اتي مون چيو ته سبحان الله! مان ته گهر پهچي ويس پوءِ انهيءَ مهل ئي ڀاءُ سان گڏجي چاچي وٽ ويس چاچي تنهن مهل ئي انهيءَ ٻئي شخص کي گهرائي چيو ته بابا مالڪ پهچي ويو آهي هاڻي مان پنهنجي نياڻي انهيءَ کي ڏيندس جنهن جو اصلي حق آهي. پوءِ نيٺ منهنجي شادي ٿي وئي.

پوءِ مان اُن هستيءَ کي ڳولهڻ لاءِ (جنهن مونکي هڪ پل ۾ گهر پهچايو) ڏاڍو گهميو ڦريو آهيان ڇو ته اهو بزرگ هيو به سنڌ جو مونکي پڪ هئي ته ڪڏهن نه ڪڏهن ڪاٿي ڪاٿي ضرور ملندو. پوءِ مان شادي کان نئين ڏينهن گهران نڪتو آهيان ڳوليندو رهيو آهيان ڪافي اولياءَ الله ڏنر پر اڃا اها صورت ڏنر ۽ سُڃاڻر، سو ادا ڳالهه اها آهي جيڪا سائينءَ جن مون کي ظاهر ڪرڻ کان منع فرمائي ۽ اشارتاً فرمايائون ته شاھ صاحب مجھنگ جي ڳالهه گهر ۾ نه ڪبي آهي ادا مون کي انهيءَ جوان پهچايو آهي بس اها ڳالهه آهي.

لفل 32: فقير مولوي عبدالرحمن مير بحر نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي مونکي چٽيءَ جي بيماري ٿي پئي سمورو بدن بگڙي پيو ۽ منهن تي به وڌندي پئي وڃي. گهڻيون دوائون ورثر پر فرق نه پيو پوي ۽ ڍڄ ٿيو ته منهن نه خراب ٿي پوي. پوءِ هڪ دفعي درگاه شريف تي جڏهن سائين بادشاه نعلين (جُتي مبارڪ) لاهي مسجد شريف ۾ داخل ٿيا ته مان نعلين مبارڪ کڻي پنهنجي جسم تي جُتي جُتي چٽيءَ جا نشان هئا اتي لڳايم ته ڪجهه ڏينهن ۾ ئي بيماريءَ جو نام و نشان ختم ٿي ويو.

نقل 33: فقير حاجي ڄام جوڻيجو نقل ٿو ڪري ته اسان جي ستن پيڙهين کان وٺي ايئن ٿيندو پئي آيو ته جنهن کي به پُٽُ هجن ته انهن مان هڪ کي اولاد ٿئي ۽ ٻئي کي نه ٿئي، اسان ٻن ڀائرن مان مونکي اولاد ٿي ۽ منهنجي وڏي ڀاءُ کي اولاد نه پئي ٿئي. وري ٻئي شادي ڪرائي سيس ته ان مان به اولاد نه پيو ٿئيس. آخر درگاه شريف تي وٺي آيو مانس ۽ سائينءَ جن کي عرض ڪير ته قبل سائين! هن کي اولاد نٿي ٿئي. پاڻ دعا فرمايائون پوءِ اُن سال ئي منهنجي ڀاءُ جي گهرواري اميد سان ٿي.

نقل 34: فقير حاجي محمد ڄام جوڻيجو نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي مديني شريف کان منهنجون نياڻيون ۽ نياڻان ٻارهي شريف تي درگاهِ عاليه حضرت مشوري شريف تي ويا، ته اُتي چوڪرين کي ڪنهن چيو ته حاجي ڄام مديني شريف ۾ گذاري ويو آهي پوءِ ته چوڪريون روئنديون سائين بادشاهن جي حضور ۾ ويون ۽ عرض ڪيائون ته قبل سائين! اسان جو والد فوت ٿي ويو آهي. تنهن تي پاڻ ڪنڌ مبارڪ جُهڪائي وري مٿي ڪري پوءِ فرمايائون ته فوت ناهي ٿيو خوش آهي، توهان نه روئو، پوءِ حضرت نالي مٺي سائين (سندن جا فرزند) کي فرمايائون ته مديني شريف فون ڪيو. پوءِ سائين نالي مٺي سائين مون سان ڳالهايو ۽ منهنجي نياڻين کي خير جي خبر ڏنائون.

نقل 35: فقير حاجي محمد ايوب مير بحر نقل ٿو ڪري ته منهنجي هڪ ويجهي مائٽياڻي بيمار ٿي پئي گهڻو علاج ڪرايو سيس آخر ڊاڪٽرن لاءِ علاج ڪري ڇڏيس ۽ اچي مرڻ کي پُهتي. پوءِ هڪ ڏينهن آءٌ درگاه شريف تي آيس ته سائين بادشاهن کي اُن لاءِ دُعا جو عرض ڪيو. تنهن تي پاڻ دُعا گهري پوءِ فرمايائون ته نه مرندي خوش ٿيندي ۽ ٻار به ڄڻيندي. پوءِ سائين بادشاهن جي دعا سان ڪجهه ڏينهن ۾ بغير ڪنهن دوا جي بلڪل نيڪ ٿي وئي ۽ هاڻي ٻارن ٻچن واري آهي.

نقل 36: فقير حافظ نالي منو جتوئي نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي آءٌ درگاه شريف تي آيس ٿي، جڏهن ريل گاڏيءَ مان لٿس ته هڪ شخص به مون سان

گڏ لٿو جيڪو فقير نه پئي لڳو ان مونکي چيو ته سائين مشورن واري ڏي ويندم، رستو ڪاٽئون آهي. مان چيو مانس ته ڪير آهين ۽ ڪهڙي ڪم سان آيو آهين؟ چيائين ته ماڇي آهيان لاڙڪاڻي کان ٿورو ٻاهران وينو آهيان. منهنجو پاءُ ڇاڪ ناهي، غريبي حالت ۾ جيترو علاج ڪرائي سگهيا سيس ڪرايو سيس پر فائدو ڪونه پيس پوءِ آخر مهينو قلندر لال شهباز تي ٽڪياسين، رات خواب ۾ سائين قلندر لال شهباز زيارت ڪرائي ۽ چيائين ته درگاه مشوري شريف تي وٺي وڃونس ۽ سائينءَ جن کي اسانجا سلام به چئجو. ان لاءِ اڄ درگاه شريف تي وڃي رهيو آهيان ته جيئن سائينءَ جن کي سمورو احوال عرض ڪيان.

پوءِ درگاه شريف تي پهتا سون سياري جي موسم هئي. پاڻ ٻيپهري نماز پڙهي ويٺا هئا ته اُن شخص ڏاڍيان عرض ڪيو ته سائين پاءُ ڇاڪ ناهي مهينو سائين قلندر شهباز تي هيا سين، رات خواب ۾ فرمايائين ته درگاه مشوري شريف تي وڃو ۽ سائينءَ کي اسانجا سلام به چئجو ۽ عرض به ڪجو، ان لاءِ هيڏانهن آيو آهيان هاڻي اوهان مهرباني فرمايو. ان جي ڳالهه ٻڌي سندن جي اکين مان ڳوڙها مبارڪ جاري ٿي هليا پوءِ فرمايائون ته اسان مسڪين ڏي موڪليائون، پاڻ نظر نه فرمايائون. پوءِ سائين بادشاهن اُن سائيل کي فرمايو ته شيشا پاڻيءَ جا ست اٺ کڻي آ ته سڀاڻي پڙهي ڏيون. پوءِ اهو شخص شيشا پاڻيءَ جا پڙهائي ويو. ڪي ڏينهن گذريا ته مونکي وري مليو پڇيومانس ته ڏي خبر پاءُ جي، چيائين ته هاڻي بالڪل نيڪ آهي.

فصل 37: فقير نالي منو جتوئي (حسو جتوئي) نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي آئون درگاه شريف تي سائين بادشاهن جي حضور ۾ هئس ته هڪڙو شخص درگاه شريف تي روئندو آيو. پاڻ ان وقت ٻيپهري نماز کان پوءِ طالبن کي حديث پاڪ جو سبق پيا ڏين، پوءِ پاڻ شفقت جي نگاه مبارڪ کڻي فرمايائونس ته ڳالهه ڪر ڇو ٿو روئين؟ عرض ڪيائين ته قبل سائين! پٽ آ هڪڙو ان کي شادي ڪئي مس ٿي مهينا ٿيندا، تنهن پنهنجي زال کي پاڙي جي ڪنهن شخص سان غلط حالت ڏسي ماري وڌو ۽ ڪارو پڇي ويو. پوءِ

منهنجي چوڪري کي پوليس وٺي وئي ۽ جيل ۾ وڌائونس ۽ اُن چوڪريءَ کي مائٽ ڪٿائي ويا. تي ڏينهن گذريا ته مون کي چيائون ته اسان جي چوڪري بي گناه ماري اٿو هاڻي تنهنجي چوڪري کان اڳ ۾ اسان تو کي مارينداسين. پوءِ مون کي جيڪي پئسا چيائون ته مون پري ڏنا. پوءِ چوڪري کي خرچ ڪري ڪيس مان ڇڏايم. هاڻي هو چون ٿا ته چوڪري کي مارينداسين، سائين هاڻي اسان ڇا ڪريون، بنيون گهر ڇڏي ڪاڏي لڏي وڃون توهان کان سواءِ ٻي واھ سمجهه ۾ نه آئي هاڻي جيئن سائين فرمائين. پاڻ دعا گهري پوءِ فرمايائونس ته ڳالهه ٻڌ چوڪري کي وڃين ڇڻ ته نماز پڙهي ۽ سُمهڻ وقت صلوة شريف پڙهندو رهي جيسيتائين دل ڪڍيس پوءِ سُمهي پوي. پوءِ چوينس ته خوف لاهي گهمي ڪوئي هٿ به نه لاهيندس. پوءِ هو موڪلائي هليو ويو. ٻه چار ڏينهن گذريا ته اهو شخص موٽي آيو اسان پڇيو سيس ته مسئلي جو ڇا ٿيو. چيائين ته سائينءَ جا لک احسان. جڏهن ڳوٺ ويس ته جيئن سائينءَ جن فرمايو هيو اونئن ڪيو سي ٻه ڏينهن گذريا ته اُهي ماڻهون به تي ٻيا ماڻهون وٺي آيا ۽ چيائون ته اسان کي هاڻي خبر پئي آهي ته برابر اوهان جي ڳالهه صحيح هئي اسان اوهان کي اجايو تنگ ڪيو آهي. هاڻي توهان اسان کي مُعاف ڪيو. مون چيو مان ته مان توهان کي معاف ڪيو.

نقل 38: فقير الهورايو شيخ لاڙڪاڻي شهر جو رهندڙ نقل ٿو ڪري ته اسان اڳ ۾ شهر دريا خان ۾ رهندا هئا سون. هڪ دفعي سائين بادشاه اسان جي ڳوٺ ۾ تشریف فرما ٿيا ۽ تقرير مبارڪ فرمايائون تنهن کان پوءِ مون عرض ڪيو ته قبل سائين! پُٽ جي اولاد ڪونهي. سو مهرباني ڪري دعا فرمائيندا ته پُٽ ڄمي، پوءِ پاڻ فرمايائون ته پٺو ۽ پين ڪٿي اُچُ پوءِ پاڻ پني تي چار نالا لکي ڏنائون ۽ فرمايائون ته چار پُٽ ٿيندي هي نالا رکجان. پوءِ مونکي چار پُٽ ٿيا ۽ مون سندن جا ٻڌايل نالا انهن تي رکيا.

نقل 39: فقير شوڪت جهنجھڻ محراب جهنجھڻ جي ڳوٺ جو رهندڙ نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي سائين بادشاه اسان جي ڳوٺ ۾ تشریف فرما ٿيا.

تقرير مبارڪ کان پوءِ پاڻ جڏهن اسريا ته ڳوٺ جو هڪ ماڻهون سائينءَ جي ڪار جي اڳيان سُمهي پيو، پاڻ شفقت جي نگاه مبارڪ فرمايائونس. پوءِ ان عرض ڪيو ته قبل سائين! منهنجي گهر قدر مبارڪ گهمايو. پاڻ فرمايائونس ته گهر ڪٿي اٿي، عرض ڪيائين ته قبل سائين! سامهون آهي. پوءِ پاڻ ان فقير جي گهر تشریف فرما ٿيا ۽ گهر ۾ هلي ننگر به واپرائائون، پوءِ فقير عرض ڪيو ته قبل سائين! پٽ جي اولاد ڪو نه آهي. پاڻ مُرڪي فرمايائون ته ٿڌي تي عيوضو نه وٺجي. عرض ڪيائين ته قبل سائين! ڀلا ڪنهن کي چوان. پاڻ فرمايائون ته هن دعوت ۾ ڪيترا ڪڪڙ ڪُٺا اٿي. فقير عرض ڪيو ته ٻه ڪڪڙ. پاڻ فرمايائونس ته پوءِ پُٽ به ٻه ٿيندي. پوءِ اُن کي ٻه پٽ ٿيا.

فصل 40: فقير حاجي ميرل مشوري ڳوٺ ميٺا قمبر جي طرف جو رهندڙ نقل ٿو ڪري ته آئون جڏي ۾ پنهنجي دوستن سان گڏ رهندو هئس. خيال ڪير ته حج ڪري پوءِ ڳوٺ ويندس. پوءِ هڪ رات پنهنجي دوستن سان گڏ سُل هئس ته اوچتو پوليس ڇاپو هڻي اسان کي پڪڙي جڏي جي جيل ۾ بند ڪري ڇڏيو، جڏهن رات ٿي ته مون نماز سومهڻي جي پڙهي چار تسبيحون ذڪر شريف جون پڙهي پوءِ پنهنجي هادي مرشد ڪريم مشوري شريف واري سائينءَ کي سڏ ڪير، سائين بادشاهن کي سڏ ڪندي مون کي ٿوري نند جي اوجھراڪي آئي، خواب ۾ ڏٺم ته منهنجا مرشد ڪريم مشورين وارا سائين منهنجي مٿي کان بيٺا آهن. مون کي پنهنجي هادي رهبر کي ڏسي اکين ۾ پاڻي اچي ويو. پوءِ مون عرض ڪيو ته قبل سائين! مون غريب جي مدد ڪندا ته مان حج شريف ڪيان. پاڻ فرمايائون ته حج ادا ڪندين، باقي صبح جي آذان جڏي شريف جي مسجد شريف ۾ ٻُڌندين جنهن پوليس تو کي جيل ۾ بند ڪيو آهي اها ساڳي پوليس تو کي سڏ ڪري جتي تون چوندن اتي توکي پهچائيندي...! اتي مان سُجاڳ ٿي پيس ته هڪ دوست چيو ته فقير وري رڙيون ڪندين ڇا؟ ان کي چير ته منهنجو ڪم ٿي ويو، منهنجو صبح جو مديني شريف ڏي سفر ٿيندو. پوءِ فجر کان ٿورو

اڳ ۾ هڪ ڳاڙهي رنگ جي گاڏي جيل جي دروازي وٽ اچي بيٺي ۽ انهيءَ گاڏيءَ مان هڪ آفيسر لٿو ۽ چيائين ته حاجي ميرل پاڪستاني ڪهڙو آهي؟ اهو اٿي بيٺي. ان وقت منهنجي اکين ۾ پاڻي ٿري آيو ۽ مان اٿي بيٺس. پوءِ انهيءَ آفيسر چيو ته ٻاهر اچ ۽ پنهنجو سامان ڪڍي اچ، جڏهن اها خبر منهنجي دوستن کي پئي ته پڇا ڪيائون ته ڪاڏي ٿو وڃين؟ مون انهن کي چيو ته مان مديني شريف ٿو وڃان. پوءِ مون کان ان آفيسر پڇو ته ڪٿي ويندين مون ان کي چيو ته مديني شريف ويندس. پوءِ ان گاڏي ۾ چڙهي ان آفيسر کان پڇيم ته توهان مون کي ڪهڙي نموني سڃاتو ۽ منهنجو نالو ڪٿي ڪيئن سڏ ڪيو؟ مون سان ته ٻيا به دوست گڏ هئا. ان آفيسر چيو ته آءُ پنهنجي ڪمري ۾ سٽل هئس خواب ۾ ڏٺو ته هڪڙو نوراني چهر ۾ سان بزرگ آيو آهي. مون کي چيائين ته هڪڙو شخص جدي شريف جي جيل ۾ بند آهي انهيءَ جو نالو ۽ پار پتو هيءُ آهي تنهن کي وڃي آزاد ڪراءِ. ان جي اها ڳالهه ٻڌي منهنجي اکين مان پاڻي وهي هليو پوءِ مون چيو مانس ته ادا! اهو بزرگ منهنجا مرشد ڪريم مشوري شريف وارا سائين هئا تنهن کان پوءِ مون ان کي جتي چيو ان مونکي اتي لائو ٿو موٽي ويو.

نقل 41: فقير ذر محمد شيخ وينل ڳوٺ دريا خان جو نقل ٿو ڪري ته 1945ع جي وقت جي ڳالهه آهي ته ماهوئن جي شهر ۾ منهنجي هڪ مائٽيائي رهندي هئي. مون خيال ڪيو ته ان سان نڪاح ڪريان. پوءِ مون انهن مائٽن کان سڱ گهريو. انهن مونکي چيو ته اڄ چيو اٿئي باقي اڳتي اهڙي ڳالهه ڪيئي ته پوءِ سٺو نه ٿيندئي، مون کي ڏاڍو ڏک ٿيو. پوءِ آئون درگاه شريف تي سائين بادشاهن جي حضور ۾ حاضر ٿيس ته عرض ڪيم ته قبل سائين! دعا فرمايو ته مون کي مائٽ سڱ ڏين. پاڻ فرمايائون ته چوڪري ڏني اٿئي؟ جو اسان کي ٿو چوين. عرض ڪيم ته هائو قبل سائين! پاڻ فرمايائون ته انهن مائٽن کي چورايو اٿئي؟ عرض ڪيم ته هائو قبل سائين!، پوءِ ڇا ٿا چون؟ سائين! چون ٿا ته وري جيڪڏهن چوندين ته

سنو نه ٿيندي. پوءِ پاڻ فرمايائون ته هاڻي وڃين وري چورائين پوءِ جيئن چون اچي مونکي ٻڌاءِ. پوءِ مون انهن مائتن کي ڪن ماڻهن هٿان چورايو ته مائتن چين ته اڳ ۾ اسان انهيءَ کي جواب ڏنو آهي. اڳتي جيڪڏهن ڪنهن ٻئي ماڻهون کي چوندو ته مار ڪينداسون. پوءِ اچي سائين جن کي عرض ڪير ته سائين! توهان حڪم فرمايو ته چورائين مون چورايو مان پر هو ته ڌڙڪا ڏئي موڪلين ٿا. پاڻ مُرڪي فرمايائون ته ڌڙڪا ڏياري موڪليا اٿن، عرض ڪير ته هاڻو سائين، پاڻ فرمايائون ته هاڻي ڏس الله سائينءَ جي قدرت اها چوڪري تو کي ئي ملندي تون صبر ڪري ويهي ره. پوءِ مون کي خبر پئي ته ٻي هنڌ ان کي مڱائي ڇڏيو اٿن، مون سائين بادشاهن جي حضور ۾ عرض ڪيو ته سائين! چوڪري ته مڱجي وئي. پاڻ فرمايائون ته اها زال تنهنجي ٿيندي. پوءِ اڳتي هلي انهن شاديءَ جي تاريخ ٻڌي ڇڏي. وري حضور ۾ عرض ڪير ته سائين! شاديءَ جي تاريخ ٻڌجي وئي آهي. پاڻ فرمايائون ته زال تنهنجي ٿيندي! نيٺ مان سندن جي فرمان مطابق چُپ ڪري ويهي رهيس آخر اڳتي هلي خير سان ڄڻ ڪنوار جي در تي پهتي. انهيءَ ڏينهن شام جو درگاه شريف تي سائين بادشاهن جي حضور ۾ اچي عرض ڪير ته قبل سائين! اڄ چوڪريءَ جي شادي ٿيندي، پاڻ فرمايائون ته اها زال تنهنجي لکيل آهي ٻيو ڪو پرڻجي نه سگهندو. عرض ڪير ته اڃان انتظار ڪريان!؟..... پاڻ فرمايائون ته تڪڙو وڃ پنهنجي ڳوٺ، اڄ رات مائٽ تنهنجي انتظار ۾ آهن. جڏهن سڄ لٿي جو ڳوٺ پهتر ته اچي گهر چُپ ڪري ويهي رهيم. خدا جي قدرت نڪاح جو وقت ٿيو ته شاهد ۽ وڪيل جڏهن ڪنوار جي گهر پهتا ته گهر ۾ گهوڙيتن ۽ ڪنواريتن جو جهيڙو ٿي پيو هڪ ٻئي کي لنيون هڻي رتو رت ڪري وڌائون ۽ ڄڻ واپس هلي وئي. پوءِ انهن چيو ته فقير جي بد دعا لڳي آهي جو آيل ڄڻ واپس هلي وئي آهي پوءِ راضي ٿيا ۽ گهران سڏي سڱ ڏنائون ۽ خير سان شادي ٿي وئي.

نقل 42: فقير حاجي خان محمد پٽو ۽ فقير سعيد احمد شيخ هي نقل بيان ٿا ڪن ته هڪ دفعي اسان ٻارھين تاريخ شعبان جي درگاھ شريف تي آياسي ۽ سائين بادشاھن کي عرض ڪيو سي ته قبلأ سائين! اسان کي اجازت ڏيو ته قلندر شهباز جي زيارت ڪرڻ وڃئون ۽ ارڙھين تاريخ شعبان جي ميلو به ڏسي اچئون، پاڻ فرمايائون ته اھي ٽي ڏينھن ميلي جا قلندر شهباز پنھنجي آستاني تي نه هوندو آھي پوءِ زيارت ڪنھنجي ڪرڻ ويندو. باقي هڪ مهينو گذري ته پوءِ توهان کي اجازت ڏينداسين. جڏھن شوال جو مهينو آيو ته وري درگاھ شريف تي ٻئي گڏجي آيا سين ۽ حضور ۾ عرض ڪيو سين ته هاڻي قبلأ سائين! مھرباني ڪري اجازت ڏيڻ فرمائيندا. پوءِ پاڻ مُرڪي فرمايائون ته هاڻي پلي وڃو ته جيئن ملاقات به ٿئي ۽ اسان جي طرفان سائين قلندر شهباز کي سلام عرض ڪجو ۽ يسين شريف پڙهي اها به حوالي ڪجو. پوءِ اسين سائينءَ جن کان موڪلائي جڏھن سيوهڻ شريف جي اسٽيشن تي پهتا سين ته هڪڙو نوراني چھري سان سفيد لباس ۾ حسين بزرگ نظر آيو جنھن جي چھري ۾ رُعب ۽ تاب ھيو. اسان هن کي نه ڏٺو مگر ان بزرگ اسان کي گاڏيءَ مان لهندي ڏسي فرمايو ته اوهين فقير درگاھ مشوري شريف جا آھيو؟ اسان هاڻو ڪئي سي، پوءِ ان بزرگ چيو ته مونکي سڃاڻو ٿا آئون ڪير آھيان؟ اسان انھيءَ کي چيو ته نه سائين، چيائين ته هلو منھنجو آقا اوهان کي دعوت ڪارائيندو پوءِ هڪ جڳھ تي وٺي ويو جتي هڪ ٻيو بزرگ ويٺو ھيو جنھن جي چھري ۾ نورانيت، رعب تاب ان پھرين شخص کان به وڌيڪ ھيو چيو ته هاڻي هلي منھنجي دعوت کائو. پوءِ اسان کي وٺي دعوت ڪارائين پوءِ اسان روضي پاڪ تي زيارت ڪري سائين بادشاھن جا سلام پيش ڪياسي ۽ واپس موٽي آيا سي. پوءِ جڏھن اسان درگاھ شريف تي حاضر ٿيا سين ته پاڻ فرمايائون ته هڪ نوراني چھري وارو بزرگ اوهان سان مليو؟ عرض ڪيو سين ته هاڻو قبلأ سائين اسٽيشن تي مليو. پوءِ پاڻ فرمايائون ته سڃاڻو؟ عرض ڪيو سين ته قبلأ سائين پاڻ فرمايائون ته اهو ئي قلندر لال شهباز ھيو.

نقل 43: نقل ڪندڙ حضرت صاحبزاده وڏا قبل سائين ميان سائين دامت برڪاتهر العاليه پاڻ فرمايائون ته مون سائين بادشاهن قدس سره کي مسجد شريف ۾ مراقبو ڪندي ڏٺو دل ۾ چير ته هاڻي مان گهر وڃي آرام ٿو ڪيان. جڏهن حاويلي شريف تي ويس ته اتي ڏسي حيران رهجي ويس ته پاڻ ڪمبل ويڙهيو اتي ويٺا هئا.

نقل 44: صاحبزاده وڏا حضرت قبل سائين ميان سائين جن نقل ٿا فرمائن ته هڪ دفعي لاڙڪاڻي شهر ۾ جلسو هيو. تمام گهڻي خلق موجود هئي تقرير مبارڪ کان بعد هر ڪنهن سائينءَ جن سان ملڻ واسطي هڪ ٻئي کي ڌڪا ٿي ڏنا. اهڙي حالت ڏسندي پوءِ سائين بادشاهن ڪجهه پڙهي پاڻ تي دم ڪيائون ته اسان جي نظرن کان غائب ٿي ويا. پوءِ جڏهن لاڙڪاڻي جي اسٽيشن تي آياسون ته پاڻ اتي بيٺج تي ويٺا هئا.

سڪ رمز وجود وڃاڻ دي

جسم ڪون اسم بناڻ دي

نهنين حاجت پڙهن پڙهاون دي

نقل 45: فقير رضا محمد شيخ نقل ٿو ڪري ته جواني ۾ آئون بگي گهوڙو هلائيندو هيس ۽ جاهل شيعو هيس جو سائين بادشاهن کي نه مڃيندو هيس. مون کي ڇهه نياڻيون هيون ۽ پٽ جو اولاد ڪونه هيو، پر منهنجي گهرواري بزرگن جي اعتقاد واري هئي. مون کي چيائين ته سائين مشورين واري ڏي وڃ ۽ اتان دعا وٺي اچ ته پٽ جي اولاد ٿئي. تنهن تي مون ان کي جهڻڪيو ته عالمن وٽ ڇا آهي؟ منهنجي گهر واري چيو ته ادب ڪر منهنجو اعتقاد آهي ۽ تون وڃ. پوءِ درگاه شريف تي آيس ۽ جماعت سڳوري کان پوئتي ويٺو هيس پوءِ مون تي سائين بادشاهن اهڙو ته توجه فرمايو جو مون ريڙهيون پائي قدمن مبارڪن تي چمي ڏني، پاڻ احوال پڇيائون ۽ دعا ڏنائون ۽ فرمايائون ته وڃ هاڻي توکي پٽ ٿي پٽ ڄمندا. پوءِ جڏهن گهر پهتس ته گهرواريءَ چيو ته هاڻي تون ڏسجانءِ. تنهن کانپوءِ سائين جن جي

دعا سان مونکي پُٺُ ئي پُٺُ ٿيا. پوءِ شيعي طريقي کان توبه ڪير ۽ اهل سنت وارو طريقو اختيار ڪير جو اهو ئي حق آهي.

ڇڳن سان ڇڳايون ايئن ته سڀ ڪي هوءَ

تو جيئن ڪري مَ ڪو ٻڃڻ سان پلانيون

نقل 46: فقير محمد صديق ڪلهوڙو نقل ٿو ڪري ته منهنجي پُٺُ نالي مٺي جي شادي ڪي ڏه سال ٿي ويا هئا پر اولاد نه پئي ٿيو. مان سائين بادشاهن جي حضور ۾ عرض ڪندو ايندو هئس. هڪ دفعي پاڻ 17 ربيع الاول تي هن مسڪين جي عرس شريف جي دعوت تي تشریف فرما ٿيا. جڏهن دعوت کائي پاڻ اسرن پيا ته ٻانهون ٻڌي حضور ۾ عرض ڪير ته قبل سائين! منهنجي پُٺُ نالي مٺي ڪي هڪ پُٺُ خداوند ڪير کان وٺي ڏيو. پاڻ فرمايائون ته هڪ ڇو گهڻا نه وڻندئي ڇا؟ پوءِ پاڻ دعا فرمائي اُسري ويا. پوءِ سائينءَ جن جي مهرباني ۽ دعا سان نالي مٺي ڪي ڇهه پُٺُ ۽ ٽي نياڻيون ٿيون. جن مان ٻه پُٺُ ۽ هڪ نياڻي وفات ڪري وئي. باقي چار پُٺُ ۽ ٻه نياڻيون حال حيات آهن.

نقل 47: فقير حاجي محمد دائود شيخ وينل لاڙڪاڻه نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي منهنجي هڪ مائٽ جي گهرواري پورن مهينن سان اميد واري هئي. ان کي اسپتال ڪڍي ويا. آچر جي موڪل هئي. ان ڪري ڪو به وڏو ڊاڪٽر موجود نه هو. ڪنهن ان کي ڏس ڏنو ته سائين بادشاهن کان تعويذ وٺي اچو ته مسئلو حل ٿي ويندو ۽ انهن کي ڊاڪٽرن ٻڌايو ته ٻار پيٽ ۾ ٽن ڏينهن کان مري ويو آهي ۽ آپريشن ٿيندو نه ته مائي مري ويندي جو زهر چڙهي ويو اٿس. ان ڏينهن موڪل هجڻ جي ڪري ڪو به ڊاڪٽر آپريشن ڪرڻ وارو موجود نه هو. پوءِ منهنجو ڀاڻيجو اسان جي گهر آيو ان وقت اسان باقراڻي روڊ لاڙڪاڻي ۾ رهندا هئا سين. اهو عرس شريف جو مهينو هو ان وقت سائين بادشاهه خير سان هن فقير جي عرس شريف جي دعوت کائي دعا فرمائي، ٻين فقيرن جي دعوت تي هليا هئا. خبر پئي ته پاڻ حاجي ڪير بخش شيخ جي گهر تشریف فرما آهن. پوءِ اتي وڃي قدم بوسي ڪئي سون.

پاڻ فرمايائون ته هاڻي درگاه شريف تي هلون ٿا. هلو ته جلدي تعويذ ڏيون ٿا شفا ٿي ويندي. پوءِ پاڻ درگاه شريف تي آيا ۽ تعويذ جي مهرباني فرمايائون ۽ فرمايائون ته هاڻي وڃين ٺاهي پارائي ڇڏيو دير نه ڪريو. پوءِ ان تعويذ پارائڻ سان مسئلو حل ٿي ويو ۽ مائي جي حياتي بچي وئي. ٻي ڏينهن پاڻ حاجي ارباب شيخ جي جاءِ تي نماز ٻيپهري پڙهي پوءِ تعويذ جو پڇيائون ته ڪالهه جيڪو تعويذ ڏنو هيو سين ان جو ڇا ٿيو؟ عرض ڪيو سون ته قبل سائين خير ٿي ويو ۽ سارو احوال پيش ڪيو سون.

نوٽ: پڙهندڙ ايئن نه سمجهي ته هي ڪرامت ته تعويذ جي آهي پر اهو ڏسي ته تعويذ ڏنو ڪنهن ڇو ته الله وارا جڏهن مهرباني ڪندا آهن ته ڪنهن نه ڪنهن شيءِ کي ظاهري سبب بڻائيندا آهن نه ته تعويذ اتي ته گهڻي ۽ گهڻي ۽ ڀر ملي ويندا پر اهڙا ڏيڻ وارا هٿ هر جاءِ ناهن ملندا.

فصل 48: فقير حاجي محمد دائود شيخ نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي جمع ڏينهن سائيڪلن تي رائييس ڪئنال جي ٽاپ سان درگاه شريف تي اچي رهيا هئا سين ته رستي ۾ هڪ شخص مليو جيڪو پنڌ ڪري اچي رهيو هو. اسان ان کي چيو ته سائيڪل تي ويه ته توکي ڪٿي هلون. اسان کي چيائين ته پنڌ ڪري سائين بادشاهن وٽ حاضر ٿيندس. پوءِ اسان درگاه شريف تي پهتا سون ۽ حويلي شريف جي دروازي مبارڪ تي دستور موجب ديدار انوار جي لاءِ بيٺا هئا سين ۽ پاڻ خير سان جمعي نماز لاءِ تشریف فرما ٿي رهيا هئا ته اهو شخص به پهچي ويو ۽ عرض ڪيائين ته سائين مان سکر مان آيو آهيان. منهنجي مشڪل حل ڪرڻ فرمايو. پاڻ فرمايائون ته جمع نماز پڙهون پوءِ تو سان احوال ڪيون ٿا، نماز کان بعد دستور موجب پاڻ حويلي شريف ڏي اسري رهيا هئا ته اهو شخص اڳ ۾ اچي دروازي مبارڪ تي بيٺو ۽ عرض ڪيائين ته قبل سائين! مان سکر کان آيو آهيان. منهنجو پٽ جوان آهي. اڳ ۾ اسان پنهنجي برادري ۾ مائٽي ڪئي هئي، هن وقت ڇوڪريءَ جو پيءُ جيڪو اسان کان ڪجهه وڌيڪ مالدار آهي ۽ هاڻي ڇوڪريءَ جو سڱ نٿو ڏئي. هاڻي منهنجو پٽ به هڪ آهي ۽ چوي ٿو

ته منهنجي شادي منهنجي مڱينديءَ سان نه ٿيندي ته سکر جي پل تان دريا ۾ ٽپو ڏئي آپگهات ڪندس. پوءِ پاڻ سائينءَ جن فرمايو ته چوڪري ۽ چوڪريءَ جو نالو ٻڌاءِ. پوءِ پاڻ هڪدم دعا فرمائي ۽ فرمايائونس ته انشاءِ الله تنهنجو ڪم ٿيندو هاڻي ترس ۽ ننڱر ڪري پوءِ وڃ. عرض ڪيائين ته قبل سائين! بس هاڻي منهنجو ڪم ٿيو ۽ آئون بالڪل مطمئن آهيان. پوءِ اهو شخص ساڳي رائييس ڪئنال جي ٽاپ سان پنڌ روانو ٿيو، اسان چيس ته توکي لاڙڪاڻي تائين سائيڪل تي ڪٿي هلون، چيائين ته نه مان پنڌ ويندس. پوءِ وري ڪجهه ڏينهن کان بعد جمعي ڏينهن ساڳيو ئي شخص ساڳي ٽائيم تي رائييس ڪئنال جي ٽاپ ڏئي درگاه شريف تي پنڌ ايندي ڏٺوسين. اسان پڇيوسيس ته وري ڪيئن پنڌ پيو آهين. چيائين ته منهنجو ڪم ٿي ويو آهي ۽ سائين بادشاهن کي مبارڪ ڏيڻ لاءِ وري آيو آهيان. پوءِ اچي سائين بادشاهن کي مبارڪ ڏنائين ۽ گهڻا شڪرانا ادا ڪيائين.

نقل 49: فقير حاجي محمد دائود شيخ نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي ٻوڏ جو زمانو هئو ۽ اسان جا مائٽ ڪراچي لڏي ويا هئا. هن فقير کي به زور ڪيائون ته تون به ڪراچي هل. پوءِ هن عاجز درگاه شريف تي سائين بادشاهن کي عرض ڪيو ته قبل سائين! ڪراچي هلڻ لاءِ چئي رهيا آهن ليڪن لاڙڪاڻي ۾ ٻوڏ اچي وئي ته اسان سائينءَ جن وٽ اچي رهندا سون جو ٻي هنڌ امن جي جڳهه ڪا نه آهي. پاڻ فرمايائون ته جي لاڙڪاڻي ٻوڏ آئي ته اسان ڪهڙو پري آهيون ۽ فرمايائون ته اسان کي پنهنجي جان کان وڌيڪ ڪتب خانو آهي جنهن ۾ هڪ ٽرڪ ته ديني ڪتاب آهن. پوءِ پاڻ فرمايائون ته الله سائين قادر آهي هاڻي ئي ٻوڏ ختم ڪري ته ڪري ٿو سگهي. پوءِ دعا فرمائي هليا ۽ هلي پاڻ ڪجهه پٿر کڻي ڊر ڪري رائييس ڪئنال تي هلي اڇلايائون پوءِ واپس موٽي آيا. ٻي ڏينهن تي خبر پئي ته پاڻي لهي ويو آهي ۽ ٻوڏ جو خطرو ٽري ويو آهي.

نقل 50: فقير مولوي حبيب الرحمان نقل ٿو ڪري ته حضرت قبالا سائين سخي نالي مٺا سائينءَ (مرشدن ڪريمن جا ننڍا صاحبزاده) جن کان ٻڌم ته پاڻ فرمايائون ته هندو ۽ سڪن مسلمانن سان وڏيون ناجائزيون ڪيون هيون پوءِ جڏهن الله وارن جي دعا سان پاڪستان بڻيو ته پوءِ مسلمانن به ڪجهه سرڪش هندن ۽ سڪن کي قتل ڪيو. تنهن تي حد جي صوبيدار ربنواز، سائينءَ جن تي ڪيس ٺاهيو ته اهو ڪم مشورين وارو سائين ٿو ڪرائي ۽ ان جو مُڪ جوابدار سائين بادشاهن کي ڪيائين ۽ منظوري وٺڻ مٿي ايس. پي. ڏي ويو. جڏهن اتي پهتو ته صوبيدار ربنواز تي اڳيئي ڪو قدرتي ڪيس ٺهيو پيو هئو. ويڃڻ سان هن کي گرفتار ڪري جيل اماڻي ڇڏيائون ۽ مري به جيل ۾ ويو وري موٽي پنهنجي گهر جو در نه ڏٺائين. (تڏهن حديث پاڪ قدسي ۾ آيو آهي ته جنهن منهنجي ڪنهن وليءَ سان دشمنيءَ جو ارادو ڪيو ته مان الله عزوجل جي ان سان اعلانِ جنگ آهي)

نقل 51: فقير حافظ نثار احمد ميراثي ڏوڪري جو نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي فقير ڏُر محمد مڇيءَ تي ڪن دشمنن حيدر آباد ۾ ڪوڙو ڪيس ڪيو ۽ هن کي حاضري لاءِ اطلاع مليو. پوءِ تمام پريشان ٿي پيو ته الائي ڇا ٿيندو. سائين بادشاهن کي عرض ڪيائين پاڻ فرمايائونس ته تون سُست ڇو ٿيو آهين؟ حاضري تي وڃ توکي ڪجهه به نه ٿيندو. پوءِ جڏهن حيدر آباد ويو ۽ اتي سڏ ٿيس ته اڃان جو ڪٿي درخواست ڳولن ته ڪاغذ ئي گر آهن گهڻو ئي ڳولهيوئون پر ڪاغذ نه لپين ۽ پوءِ فقير کي موڪل ڏنائون.

نقل 52: فقير حاجي ڄام جوڻيجو نقل ٿو ڪري ته آئون جڏهن پهرين حج تي ٿي ويس ته ڪراچي ۾ اسان جو ڪم نه پيو ٿئي ۽ ويڃڻ جو شوق به ڏاڍو هو. پوءِ سنگت کي حاجي ڪئمپ ڪراچي ۾ ڇڏي آئون سڌو درگاه شريف تي آيس ۽ سائين بادشاهن کي روئي عرض ڪيم. پاڻ دعا خير جي فرمايائون. آئون ڪراچي جو حال ڏسي آيو هئس تنهن ڪري مون کي تسلي نه پئي ٿئي، جماعت سڳوري پئي چيو ته تون هليو وڃ سائين بادشاهن دعا گهري آهي پر مان ترسي پير ٻي ڏينهن پاڻ صبح جو سبق پئي ڏنائون ته

آئون به ڀرسان بيٺو رهيس. پوءِ پاڻ مون ڏي نگاه مبارڪ ڪئي فرمايائون ته هاڻي تون وڃ ۽ تنهنجو ڪم ٿي ويو. پوءِ دل کي تسلي ٿي ۽ درگاه شريف کان ڪراچي پهتس ته اڳ ۾ ئي اسان جو سڀ ڪم تيار هيو ۽ پوءِ خير سان حج جي سعادت نصيب ٿي.

نقل 53: فقير مولوي حبيب الرحمن ميراڻي رهندڙ ڏوڪري نقل ٿو ڪري ته حافظ سائين نالي مٺا سائين (سائين بادشاهن جا ننڍا صاحبزاده) جن فرمايو ته مان ننڍڙو هئس ته هڪ ڀيري رات جو هڪڙو چور حاويلي شريف جو لوڙهو لاهي ۽ سائين بادشاهن جي مينهن ٿي ڪاهيائين. جڏهن لوڙهي کان ٻاهر نڪتو ته هن کي ڪوٽ نظر آيو وري موٽي پيو ڏسي ته ڪجهه به ڪونهي. وري هلڻ لڳو ته وري ڪوٽ نظر آيس اهڙي طرح ٻه ٽي دفعا ڪيائين. آخري ڀيري هن کي آسمان تائين ڪوٽ نظر آيو ۽ اکين کان اٿڻو ٿي پيو پوءِ مينهن کي ڇڏي ڏنائين ته صحيح ٿي ويو ۽ ڀڄي ويو. صبح جو معافي وٺڻ آيو ته پاڻ معاف فرمايائونس ۽ پوءِ چوري کان توبه ڪيائين.

نقل 54: فقير مولوي علي محمد چانڊيو نقل ٿو ڪري ته سائين بادشاهن جي نگاه ڪرم سان مونکي مديني شريف ۾ روضه اطهر جي چارين مبارڪن کي پالش ڪرڻ جي ڊيوٽي ملي ۽ وري هڪ سال سهڻي گنبد خضرا کي رنگ ڪرڻ جو موقعو آيو ته ان ۾ به مونکي شامل ڪيو ويو آخر جيڪو رنگ اسان کي مليو هيو ته مٿي گنبد خضرا کي لڳايو اسان لڳايو باقي ٻارنهن ڊپا رنگ جا اتان ٻڇيا آهي اسان واپس دڪاندار کي ڏئي آياسين، پوءِ انهيءَ ڏينهن حاجي مير محمد شيخ وارا آيا. مان انهن کان سائين بادشاهن جي روضي شريف جي ڪم بابت پڇا ڪئي انهن ٻڌايو ته سڀ ڪم تيار آهي باقي رنگ ڪرڻو آهي جيڪو هتان (مديني شريف) مان آڻڻ جو حڪم سائين نالي مٺي سائينءَ جن فرمايو آهي. اتي مون انهن سان ڳالهه ڪئي ته روضي اطهر کان رنگ شريف ٻڇيو آهي سائين نالي مٺا سائينءَ کان پڇيو ته جيڪڏهن حڪم ڪن ته اهو رنگ شريف روضه اطهر وارو وٺي روانه ڪريون. سائين نالي مٺا سائينءَ جن کي ٽيليفون تي عرض

ڪيوسين پوءِ پاڻ فرمايائون ته جلدي ڪيو دير نه ڪيو. مان انهيءَ وقت نالي مٺي شيخ عبدالستار شيخ جي پٽ کي وٺي اهي بچيل ٻارنهن دٻا خريد ڪيا ۽ انهيءَ مهل ڪڍي اچي حاجي مير محمد شيخ وارن کي پيش ڪيا. جيڪو رنگ شريف اڄ سائين بادشاهن جي روضي شريف تي ڏنل آهي اهو گنبدِ خضراءِ وارو بچيل رنگ مبارڪ آهي.

لفظ 55: فقير واحد بخش ساريو نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي 1974ع ۾ آئون پنهنجي امڙ ۽ گهرواريءَ کي حج تي وٺيون ٿي ويس. ان وقت هڪ ماڻهونءَ جو ڪرايو ٿي هزار روپيا هيو. مسين مسين نو هزار گڏ ڪير. جڏهن پئسا بئنڪ ۾ پيارڻ ويس ته بئنڪ وارن چيو ته في ماڻهون جو ڪرايو ڇهه هزار روپيا ٿي ويو آهي. پوءِ درگاه شريف تي سائين بادشاهن جي حضور ۾ آيس ۽ عرض ڪير ته قبل سائين! ٽو هزار به سون سان گڏ ڪيا اٿر، هاڻي وڏائي ارڙنهن هزار ڪيا اٿن. سائينءَ جن مهرباني ڪن. پاڻ فرمايائون ته وڃ توکي پئسا پائهي ملي ويندا. پوءِ گهر آيس ۽ جنهن ماڻهونءَ ۾ اميد به نه هئي ان پاڻ مرادو اچي پيسا ڏنا ۽ چيائين جڏهن ٽينين ته واپس ڪجانءِ. وري چاڻيو جو امڙ جو ۽ گهرواريءَ جو پاسپورٽ آيو ۽ منهنجو ڪو نه آيو. پوءِ وري سائين بادشاهن ڏي آيس. پاڻ مُرڪي فرمايائون ته ڪتابن جي هيٺان اچي ويو هوندين ٻئي ڏيهاڙي اهو به توکي ملي ويندو پوءِ ٻيو ڏيهاڙو ٿيو ته پاسپورٽ به اچي ويو ۽ خير سان سفر تي وڃڻ ٿيو.

لفظ 56: فقير حاجي غلام مصطفيٰ مشوري نقل ٿو ڪري ته عبدالخالق شاه آريجن واري وٽ آئون حڪمت جو ڪم سکندو هئس ۽ فقير محمد چٽل پيرزادو به اتي گهڻو ايندو هيو. پوءِ هڪڙي پيري عبدالخالق شاه ان کي چيو ته پاءُ مون کي پٽ لاءِ سڱ ڏنو آهي. هو راضي آهي پر هن جي گهر واري اسان کان بيزار آهي. هن جو خيال ٻئي هنڌ آهي تنهن ڪري توهان سائين بادشاهن وٽ گڏجي هلو ته دعا لاءِ عرض ڪريون. پوءِ صبح جو سويري فقير محمد چٽل ۽ عبدالخالق شاه ٻئي موٽر ساڻيڪل تي چڙهي

درگاه شريف تي سائين بادشاهن جي حضور ۾ ويا. سائينءَ جن عبدالخالق شاه کي ٻانهن کان وٺي ۽ ڪتب خاني ڏي تشريف وٺي ويا. محمد چٽل کي فرمايائون ته تون اتي بيهه پوءِ عبدالخالق شاه سائينءَ جن عرض ڪيو. تنهن تي پاڻ ڪجهه وقت خاموش رهيا. پوءِ فرمايائون ته اهو سڱ توهان جي ئي قسمت ۾ لکيل آهي توهان کي ئي ملندو. ان ڳالهه جو ذمو اسان تي آهي. پوءِ دعا فرمايائون ۽ ننگر ڪارائي پوءِ انهن کي اجازت ڏنائون. ٻه ٽي ڏينهن گذريا ته عبدالخالق شاه جي پاءُ جي گهروراري فوت ٿي وئي. پوءِ پاڻس پاڻ ماڻهون موڪليس ته پنهنجو سڱ وٺي وڃ. پوءِ عبدالخالق شاه پٽ جي شادي ڪرائي آيو.

نقل 57: فقير محمد رمضان ڪانڌڙو نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي درگاه شريف تي آيس ته پاڻ پرينءَ ۾ زمين تي تشريف فرما هئا. اتي مٿن جي لوڙهه به هجي ۽ ڪڻڪ به ڪاهرائي هئائون. پوءِ فرمايائون ته ڪڻڪ موچاري ٿي آهي پر پاڻيءَ جي ضرورت اٿس. تنهن تي مون عرض ڪيو ته قبل سائين! مينهن وسي ته ڪڻڪ پلي ٿي ويندي. پوءِ دعا خير جي گهريائون. ٽن ڏينهن کان بعد مينهن اُٿو ۽ ڪڻڪ ڀرجي وئي ۽ فصل سٺو ٿيو.

نقل 58: ساڳيو فقير نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي مان بيمار ٿي پيس ايستائين جو طبيبن لاعلاج ڪري ڇڏيو پوءِ مائٽ مونکي درگاه شريف تي ڪڍي آيا. مون کي وات مان پاڻي پيو اچي ۽ بي هوش هيس. مائتن کي منهنجي بچڻ جو آسرو بالڪل ڪونه هيو. پوءِ سائين بادشاهن کي عرض ڪيائون تنهن تي پاڻ فرمايائون ته نه مرنڊو اڳتي زمانو ڏسندو حياتي وڌي اٿس. پوءِ دعا فرمايائون ۽ مان ڪجهه ڏينهن ۾ چڱو ڀلو ٿي ويس.

نقل 59: فقير حاجي واحد بخش ساريو باڊه جو نقل ٿو ڪري ته دستور موجب هر جمعي تي درگاه شريف تي ايندا هيا سين. جمعي نماز کان بعد سائين بادشاهه تقرير مبارڪ فرمائيندا هئا. تقرير مبارڪ کان بعد اجازت وٺي قدم بوسي ڪري هليا ايندا هيا سين. ان وقت باقراڻي اسٽيشن هئي ۽

مشوري شريف اسٽيشن پوءِ ٿي. گاڏي رات جو ايندي هئي. هڪ جمعي تي جيئن قدم بوسي ڪري اجازت گهري سون ته پاڻ فرمايائون ته انهيءَ ساڳي رستي سان نه وڃجو. باقي رستي کان ڏکڻ طرف انجنيري بنگلن کان واه آهي ان رستي سان وڃجو. پوءِ اسان ڪجهه فقير واه ڏئي ويا سين ڪجهه فقير چوڻ باوجود ساڳي رستي سان ويا ته چورن کان پاڻ ڦرائي رڳو گوڏ ۽ گنجي ۾ اچي اسٽيشن باقراڻي تي پهتا. پوءِ اسان انهن کي چيو ته مرشد ڪريم جيئن فرمائي ايئن ڪجي نه ته مرید ڪچو آهي ۽ نقصان ۾ به ايندو. **نقل 60:** فقير واحد بخش ساريو نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي 1996ع ۾ مون کي پٿري ٿي پئي. آئون درگاه شريف سائين بادشاهن جي روضي پاڪ تي عرض ڪري ڪراچي سول اسپتال هليو ويس. ان وقت ڊاڪٽر اديب رضوي پرائيويت اسپتال ۾ پٿري جا ستر هزار رپيا وٺندو هيو. سرڪاري اسپتال ۾ داخله ڏاڍي ڏکي ملندي هئي. پوءِ جڏهن پهتس ته ڊاڪٽرن چيو ته بسترو خالي ڪونهي. آخر ڪوشش کان بعد بسترو مليو. جڏهن آپريشن جو وارو آيو ته مون کي به وٺي ويا ۽ پيو وري وزير اعليٰ جو سفارشي ماڻهو هيو. جڏهن آپريشن ٿيو ۾ پهتاسين ته هڙتال ٿي پئي ۽ آپريشن ڪينسل ٿي ويو ۽ واپس موٽائي ٻيون تاريخون ڏئي ڇڏيئون. پوءِ جيڪو وزير اعليٰ جو سفارشي ماڻهو هيو ان جو لکيائون ته آپريشن سومر تي ڪندا سين ۽ مون کي چيائون ته تنهنجو آپريشن خميس تي. منهنجي پاسي ۾ هڪ پيرسن شخص عبدالرشيد عمر ڪوٽ جو هيو ۽ وهابي طريقي جو هيو. پوءِ جڏهن اتي ويندڙن ٻين مريضن سان آئون پنهنجي مرشد ڪريم مشوري شريف واري سائينءَ جون ڳالهيون ڪندو هيس ته ٻين کي ته وٺنديون هيون پر هن کي نه وٺنديون هيون. رات ٿي ته اهو جيڪو وزير اعليٰ جو سفارشي ماڻهو هو مون وٽ آيو ۽ ڊاڙ هڻڻ لڳو ته توکي مٿاڻي خميس تي ڪيائون ۽ منهنجو سومر تي آپريشن ڪندا. مون کي ان جي اهڙي ڳالهه تي جوش اچي ويو ۽ مرشد ڪريم کي سنڀالي چيومانس ته هاڻي جو ڊاڙ ٿو هڻي ته مان توکي ٻڌائي ٿو ڇڏيان ته منهنجو آپريشن سومر تي ٿيندو ۽

توڪي اڃان پوئين تاريخ تي اڇلائي ڇڏيندا. منهنجي اها دعوى ان وهابي شخص عبدالرشيد جو ٻڌي ته ٽوڪ ڪندي چيائين ته فقير جي ايئن ٿيو ته مان به تنهنجي مرشد جو مريد ٿيندس. پوءِ توهان حق تي آهيو ۽ اسان ناحق تي آهيون. پوءِ آچر جي ڏينهن اديب رضوي آيو ۽ مون کي چيائين ته رات مون کي اهڙو خيال ٿيو ته تنهنجو آپريشن پهريان ڪريان پر تنهنجو بلڊ پريشر به سو کان به مٿي بيٺو آهي ان ڪري آپريشن نه ٿي سگهندو. مون چيومانس ته ڪڏهن آپريشن ٿيندو؟ ڊاڪٽر چيو ته سومر جي ڏينهن، مون چيو ته سومر جي رات بلڊ پريشر ڏسجو. مون کي چيائين ته هي ان ڏينهن ۾ به نارمل نه ٿو ٿي سگهي. مون ورائيو ته جنهن توکي دل ۾ خيال وڌو آهي ان مون کي به خيال وڌو آهي ته بلڊپريشر صحيح ٿي ويندو. اتي مريض چوڻ لڳا ته هي نه ولي آهي نه ڊاڪٽر جو ايڏي ڊاڙ ٿو هڻي. جڏهن رات پئي ته ڊاڪٽر اديب رضوي آيو ۽ جڏهن بلڊ پريشر ڏنائين ته حيران ٿي ويو. چيائين هي ته جوانيءَ وارو بلڊ پريشر بيٺو آهي. اڄ ڏينهن تائين ايئن نه ٿيو آهي جو اسان لکون هڪ ڏينهن تي ۽ آپريشن وري اڳ ۾ ڪيون اها توسان ڪا بهي مهرباني آهي. اها سڄي ماجره جو ان وهابي شخص ڏني ته ان کان پوءِ اهو وهابي شخص منهنجي خدمت ڪرڻ لڳو پوءِ سومر جي ڏينهن منهنجو آپريشن ٿي ويو ۽ ڊاڪٽر مون کي پنجن ڏينهن موڪل ڏني. ان وزير اعليٰ جي سفارشي ماڻهو جو اڃان آپريشن به ڪو نه ٿيو هو، هن کي چير ته مان هاڻي وڃان ٿو.

نقل 61: حاجي شير محمد ابڙو وينل ڳوٺ ملان ابڙا جو نقل ٿو ڪري ته هڪ زمين جو ٽڪرو منهنجي گهر جي ڀرسان هيو ۽ اچڻ وڃڻ جي لاءِ به اتان ڏاڍي ڏکيائي ٿيندي هئي. مان ان زمين جي مالڪ کان زمين جي خريد ڪرڻ لاءِ گهر ڪئي مگر ڏيڻ ۾ نه پيو نهئي. هڪڙي دفعي درگاه شريف تي حاضري نصيب ٿي ۽ سائين بادشاهن جي حضور ۾ اهو عرض پيش ڪيم ته سائين هڪ زمين جو نمبر گهرن جي ڀرسان آهي اتان لنگهڻ ۽ مال جي اچڻ وڃڻ جي به ڏاڍي تڪليف آهي پئسن تي خريد ڪرڻ لاءِ گهر ڪيون ٿا

پر مالڪ نهي نٿو. ان لاءِ دعا فرمايو ته ان جي سودي ۾ نهي پئي. تنهن تي پاڻ سائين بادشاهن فرمايو ته حاجي شير محمد عرس شريف ڪندو آهين؟ هن مسڪين عرض گذاريو ته هاڻو سائين! عرس شريف ڪندو آهيان. پوءِ فرمايائون ته عرس شريف ڪرين ته ديڳيون ان زمين ۾ اندر رڌرائجان، سائين ڪريم رحمۃ اللہ علیہ توکي ٻني ڏئي ويندا. پوءِ سائين بادشاهن جي حڪم مطابق عرس شريف جي ننگر جي ماني لاءِ ديڳيون زمين جي مالڪ کان موڪل وٺي ان زمين ۾ چاڙهيون سين توڙي ان وقت هر ڪاهيل هئا ته به سڄو ڪم ننگر جو ان ڪيڙي واري ٻني ۾ ڪيو سون ۽ جيئن پاڻ پنهنجي زبان مبارڪ سان فرمايائون ته ٿيو به ايئن جو عرس شريف جي پروگرام گذرڻ بعد اهڙي ڪا مهرباني ٿي جو جلدي بنا تڪليف جي سودو ٿي ويو ۽ زمين ملي وئي، جماعت جي ننگر ڪرڻ بعد پڙ واري خالي زمين ۾ رڳو هڏا اڇلايا سين ته اها به ملي وئي. اها سڀ مهرباني مديني جي سائين رحمۃ اللہ علیہ ۽ مرشدن ڪريمين جي آهي.

فصل 62: صفدر علي قريشي ايڪسائيز ڊپارٽمنٽ ۾ انسپيڪٽر آهي رهندڙ لاهوري محل لاڙڪاڻي جو نقل ٿو ڪري ته منهنجي والد کي ٻلي ڳڙه (هڪ بيماري جو قسم آ) نڪتو هو ان وقت هڪڙو ڊاڪٽر خداداد اسپتال ۾ هيو جيڪو منهنجي پيءُ سان گڏ پڙهيو هو. ان چيو ته آپريشن کان سواءِ تو کي فائدو نه ٿيندو مگر منهنجي والد صاحب جي دل نه پئي بيهي ۽ گهٻرائي پيو. پوءِ منهنجو ڏاڏو جنهن جي نسبت ۽ محبت درگاه شريف سان ڏاڍي هئي، اهو سوير ئي درگاه شريف تي پهتو ۽ سائين بادشاهن جي حضور ۾ عرض ڪيائين ته قبل سائين! منهنجي پٽ غلام مصطفيٰ کي ٻلي ڳڙه نڪتو آهي پر آپريشن کان لهرائي ٿو. سائين بادشاهن فرمايو ته آپريشن نه ڪرائينداسون ۽ اسان جو لعاب ڪنيون وڃ ۽ پتي لاهي ڦٽ جي مٿان لڳايو ته سڀ خير ٿي ويندو. پوءِ جنهن وقت منهنجو ڏاڏو درگاه شريف کان موٽي آيو ۽ بابي سائين کي ڊاڪٽر رات جلاب ڏياريو هو ۽ آپريشن جي ڪري ٻيو ڪاٺ پيئڻ بند ڪرايائونس. ڏاڏي اچڻ سان ئي ڦٽ واري پتي ڪولاڻي

سائين بادشاهن جي ڏنل لعاب لڳائي مٿان پٽي ٻڌي ڇڏي. ڊاڪٽر صاحب جيئن آيو تيئن ئي بابي سائين کي چيائين ته اٿي آپريشن لاءِ تيار ٿي؟ منهنجي والد صاحب چيو ته مان ماني کائي ڏٺو ڪيو آهي ۽ آپريشن نه ڪرائيندس. تنهن تي ڊاڪٽر صاحب چيو ته آپريشن کان سواءِ ڪو نه ڇڏين. پڇاڙيءَ ۾ جڏهن بابي سائين صفا جواب ڏنو ته ڊاڪٽر صاحب چيو ته ڀلا پٽي کوليو ته ملڪَ پٽي ڪيون. پوءِ جڏهن پٽي کلي ۽ ڏٺائين ته ڦٽُ ڪيئي حصا ڇڻي ويو آهي. پوءِ سڄي ڳالهه معلوم ڪرائي سون ته هٿئون وارن ڊاڪٽرن جو ڪم نه آهي بلڪه الله سائين پنهنجي غيبي مدد فرمائي آهي ۽ سائين مشورن واري سائين جي دعا جي مهرباني ٿي آهي.

نقل 63: فقير محمد منل چنو وينل محمودائي چنا لڳ سڳيون جو نقل ٿو ڪري ته عبدالله ڪلهوڙو مون سان گڏ هر جمعي تي درگاه شريف تي ايندو هو ۽ هو بکري وارن پيرن جو مريد هو مگر درگاه شريف سان ڏاڍو پيار هيس ۽ سائين بادشاهن جو ڏاڍو معتقد هيو. ان ڪري جمعي جي نماز لاءِ ڏاڍي سڪ مان درگاه شريف ايندو هو ۽ جمعو گسائيندو نه هو. کيس واپار ڪندي هن کي نقصان پيو ايتري قدر جو سکر ۾ جيڪي سيٺ هئا انهن جي ڏيتي لپتي جو حساب نه پيو لاهي سگهي ۽ هن وٽ ايتري رقم نه هئي جو انهن کي قرض ڏئي سگهي. پوءِ هڪڙي جمعي شريف تي جيئن آيو ۽ نماز پڙهڻ بعد جيئن جماعت سڳوري سائين بادشاهن جي حضور ۾ موڪلائڻ لاءِ حاضر ٿيندي هئي تيئن هي به حاضر ٿيو، قدر بوسي ڪرڻ بعد قرض جي لاءِ حضور اقدس ۾ دعا جو عرض ڪيائين، پوءِ دعا گهرائي ۽ موڪلائي ڳوٺ روانو ٿيو. مرشدن ڪريمن جي هن سان اهڙي ته مهرباني ٿي جو ڳوٺ پهچڻ بعد ڪجهه ڏينهن کان پوءِ جن سينين سان هن جي ڏيتي لپتي جو حساب ڪتاب هيو انهن کي منهن ڏيکارڻ ۽ حال احوال ڪرڻ ويو، پوءِ جنهن به سيٺ وٽ وڃي ته اهو ايئن پيو چويس ته ادا عبدالله! اسان ٻڌو آهي ته تون غريب ٿي ويو آهين، توکي قرض معاف آهي. پوءِ اهڙي طرح سڀئي قرض ان جو معاف ٿي ويو ۽ چيائين ته قرض ته معاف

ٿي ويو مگر باقي هڪڙي اميد پوري ٿئي جو مديني شريف جي زيارت نصيب ٿئي. هڪڙي دفعي جمع شريف تي نماز پڙهڻ آيو ۽ نماز پڙهڻ بعد جيئن حضور ۾ موڪلائڻ لاءِ آيو ۽ اهو ارادو ڪري حضور اقدس ۾ پهتو ته سائين بادشاهن جي آڏو لاڙڪ فقير پاڪر پائي موڪلائي رهيو هو ۽ فقير عبدالله کي لاڙڪ فقير ڏکڻ طرف اشارو ڪيو ته هن طرف کان ڦري اچ، جنهن وقت ڏکڻ پاسي کان ڦري آيو ته پاڻ سائين بادشاهن پنهنجي سڄي هٿ مبارڪ سان منهن ڪعبت الله شريف جي پاسي ڏي ڪري سامهون ڪيائونس ته مدينو شريف سامهون اچي ويس ۽ سرڪار جو روضو مبارڪ ڏسي ڏاڍو خوش ٿيو، جيستائين پوري طرح زيارت نه ڪيائين تيستائين سائين بادشاهن هٿ مبارڪ پري نه ڪيو. جڏهن پوري طرح زيارت ڪيائين ته پاڻ هٿ مبارڪ پري ڪري فرمايائونس ته هاڻي ته بس.

فقلم 64: فقير مولوي فيض الله مهر نقل ٿو ڪري ته هيڪر سائين بادشاه دعوت تي اسان جي ڳوٺ ٽهي محمد پور (صادق آباد) تشریف فرما ٿيا. ٽيپهري نماز کان پوءِ هڪڙو سائل نالي خان محمد ڪوش عرض ڪيو ته قبل سائين! مان ٽي شاديون ڪيون آهن پر اڃان تائين تنهي مان اولاد نه ٿي آهي، فقير جهولي جهلي سائين بادشاهن جي آڏو بيٺو هيو. سائين بادشاهن کي ان جي نوڙت ڏسي ڏاڍو رحم آيو. پوءِ پاڻ پڇا فرمايائون ته تنهنجي پهرين گهرواري ڪهڙي آهي. پوءِ پهرين گهرواري کي اخبار جو هڪ ٽڪرو ڏنائون ۽ فرمايائون ته توکي هڪڙو پٽ ٿيندو، وري ٻي گهرواري کي اخبار جا ٻه ٽڪرا ڏنائون ۽ فرمايائون ته توکي ٻه پٽ ٿيندا. اهڙي طرح ٽين گهرواري کي به ٽي اخبار جا ٽڪرا ڏئي فرمايائون ته توکي ٽي پٽ ٿيندا پوءِ ايئن ئي ٿيو ان جي پهرين گهرواري کي هڪ پٽ ٿيو ۽ جيئن پاڻ فرمايائون پيئن کي ٻه ۽ ٽين کي ٽي پٽ ٿيا، جيئن پاڻ فرمايائون تيئن الله سبحانه و تعاليٰ جلشانہ ڪري ڏيکاريو.

فقلم 65: فقير مولوي فيض الله مهر نقل ٿو ڪري ته هيڪر سائين بادشاه اسان جي ڳوٺ دعوت تي تشریف فرما ٿيا. پاڻ جڏهن واعظ مبارڪ فرمائڻ

لڳا ته انهيءَ مهل هڪڙي شخص نالي حاجي ولاڻه وينل ڳوٺ ولاڻه پري کان درد پري دانهن ڪئي. پاڻ ان کي سڏ ڪيائون ته هيڏي آءُ ۽ گهرائي فرمايائونس ته تنهنجو ڪهڙو مسئلو آهي. هن شخص عرض ڪيو ته قبلا سائين! تن مهينن کان منهنجو پُٺُ گم ٿي ويو آهي. پاڻ فرمايائونس ته تنهنجي هن دانهن عرش عظيم کي لوڏي ڇڏيو آهي. اڃا اگر تون مديني واري سائينءَ جي زيارت لاءِ اها دانهن ڪرين ها ته اڃا تون ۽ هي جيڪي به ماڻهو ويٺا آهن ظاهر اکين سان مديني واري سائينءَ جو ديدار ڪن ها. هاڻي تون گهر ويندين ته انشاءِ الله تون پنهنجي پٽ سان وڃين ملندين. پوءِ دعا فرمائيندي هي بيت فرمايائون

هڪ وار سائين تو کي ڏسان پوءِ جي مران ته ڀل مران

ديدار تنهنجي کان سواءِ هي هي حياتي ڇا ڪيان

پوءِ اهو شخص گهر ويو ته ڏٺائين ته ان جو پٽ گهر ويٺو هيو. ان کان پڇيائين ته تون هت ڪيئن پهتئين؟ پٽ ٻڌايس ته مان هڪ جڳهه تي هيس ڏٺم ته هڪ اچي لباس ۾ سائي لوئي (مبارڪ) سان هڪ بزرگ آيو جنهن مونکي هٿ کان وٺي گهر پهچايو پوءِ اهو شخص سائين بادشاهن جي حضور ۾ ان وقت ئي پنهنجي پٽ کي وٺي آيو تمام حاضرين مرشدن ڪريمن جي اهڙي ظاهر ڪرامت ڏسي عبرت ۾ پئجي ويا.

نقل 66: فقير قاري محمد قاسم پٺاڻ نوف چوسول نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي آئون دادو جي سُئي گيس واري جامع مسجد ۾ پيش امام هئس. سُئي گيس جو آفيسر طبقو اڪثر ديوبندي فڪر جو هو هر وقت مون کي تنگ ڪندا رهندا هئا، سو ڏاڍو پريشان ٿيس. درگاه شريف ڏانهن منهن ڪري ڳچيءَ ۾ ڳارو وجهي عرض ڪيم ته منهنجا سائين! مون کي ڳوٺ رهائ ۽ آزاد ٿي ڳوٺ رهان ۽ ڪنهن جو محتاج نه ڪجانءِ ۽ پنهنجي طرفان عنايت فرمائجانءِ. پوءِ سائين جن جي مهرباني سان واٽر سپلائي ۾ نوڪري ملي پر ڪچو آرڊر هو. پوءِ ڪجهه مهينن کان بعد ميان سائين بادشاهن جي حضور ۾ عرض ڪيم ته قبلا سائين! دعا گهرو ته ڳوٺ واري هاءِ اسڪول

۾ نوڪري ملي، واٽر سپلائي جي ڊيوٽي ڪجهه ڪڇي هئڻ جي ڪري به ٽي مهينا پگهار نه ٿي ملي. پاڻ فرمايائون ته اسان دعا گهرون ٿا اها ئي نوڪري پڪي ٿي ملندي. سائين جن جي دعا سان انهيءَ ئي هفتي اڻٽاليه آرڊر پڪا ٿي مليا جنهن ۾ منهنجو نالو به هيو. الحمد لله سائين بادشاهن جي دعا سان هينئر پنهنجي ڳوٺ ۾ آزاد ماحول ۾ سڪون جي زندگي گذاري رهيا آهيون.

فصل 67: فقير امير بخش جتوئي وينل پراڻه جتوئي جو نقل ٿو ڪري ته 1965ع دوران حيدرآباد شهر ۾ غلام مجتبيٰ خان جتوئي جي ڪارخاني تي نوڪري ڪندو هيس. هڪ دفعي رئيس غلام مجتبيٰ خان جي مُنشي نالي محمد بخش ميربحر مون کان رئيس لاءِ 700 روپيه ورتا جنهن جي رسيد لاءِ ڪافي دفعا کيس ۽ رئيس صاحب کي چيم مگر رسيد ته نه ملي التو ناراض ٿي پيا جنهن ڪري مان ملازم ماڻهون خاموش ٿي ويس. جڏهن سال گذريو ۽ حساب ڪتاب جو وارو آيو ته 700 روپين جي رسيد جي گهر ڪيائون مون کين ياد ڏيارڻ جي ڪئي ته هو چون ته اسان کي ياد نه آهي. تنهن ڪري پري ڏيڻا پوندا ۽ نوڪري وڃڻ جو به خطرو ٿيو. نيٺ وڏي رئيس کي چيم، انهيءَ به چيو ته پئسا ضرور وٺندس. وڌيڪ پريشان ٿيس. ان دوران درگاه شريف تي روانو ٿيس ۽ اچي قلمبوسي ڪيم ان کان بعد عرض نامو لکي پيش ڪيم. پاڻ نگاه ڪرم فرمائي مون کان سختي سان پڇا ڪيائون. مون عرض ڪيو ته قبل سائين! مان بي قصور آهيان، انهيءَ گناه جو باقي گنهگار مان ڏاڍو آهيان باقي اهي پئسا مون نه کاڌا آهن. تنهن تي پاڻ پڇا ڪرڻ فرمايائون ته تنهنجو رئيس ۽ مُنشي ڇا ٿا چون؟ مون عرض ڪيو ته قبل سائين! چون ٿا ته پري ڏئي نه ته زوري وٺندا سين ۽ نوڪري به نه رهندي. تنهن تي پاڻ فرمايائون ته فقير هي رومال ڏسين ٿو ان کي لوڏين به پيا ۽ فرمائڻ پيا ته فقير بي قصور پئسا نه پريندو ۽ پئسا نه اسان کاڌا آهن ۽ نه پريندا سون. فقير خاموش ٿي وڃين اطمينان سان نوڪري ڪر تو کان هاڻي گهرُ به ڪو نه ڪندا. منهنجي مرشد ڪريم جو

فرمان سچ ثابت ٿيو جو ان بعد چار سال ڪارخاني تي نوڪري ڪير مگر پئسن بابت ڪنهن به ڪونه پڇيو ڄڻ ڳالهه ئي ڪا نه هئي.

نقل 68: فقير حاجي محمد ايوب چانڊيو رهندڙ رحمانِي ننگر جو نقل ٿو

ڪري ته پنهل چانڊيو ويٺل ڳوٺ ڪوڙو چانڊيو جو پٽ بيمار ٿي پيو.

ڊاڪٽرن کان گهڻو علاج ڪرايائين پر فائدو ڪو نه ٿيو. پوءِ هڪ دفعي

سائين بادشاهن کي ٻورڙي شريف دعوت هجي، هي چوڪري کي وٺي اتي

پهتو. سچ لهي ويو پر اڃان سائين جن تشریف فرما نه ٿيا هئا. پوءِ خيال

ڪيائين ته چوڪري کي ڳوٺ ڇڏي اڃان. جڏهن ڳوٺ جي ويجهو پهتو ته

لاٽوڊ تي اعلان ٿيو ته مشورين وارا سائين پهچي ويا آهن، اچي زيارت

ڪريو. هن سوچيو ته سردي آهي چوڪري کي ڳوٺ ڇڏي اڃان پوءِ ٿو اچي

زيارت ڪريان. چوڪري کي ڇڏي جڏهن آيو ته ان وقت ننگر هلي رهيو هو

چيائين ته ننگر کائي پوءِ ٿو وڃين زيارت ڪريان. جڏهن ننگر پئي کاڌائين

ته سائين جن هڪ فقير کي فرمايو ته پنهل نالي سان هڪ شخص آهي ان

کي سڏي اچو. پوءِ فقير اچي سڏيو هن سمجهيو ته پنهل نالي ڪو ٻيو

شخص آهي هن ورندي ڪا نه ڏني. سائين جن وري فقير کي فرمايو جنهن

جو پٽ بيمار آهي پوءِ هي وڃي حضور ۾ حاضر ٿيو پاڻ فرمايائون ته

تنهنجو پٽ ڇاڪ ٿيندو پر تو هڪڙا به ڪم سنا نه ڪيا آهن. عرض ڪيائين

ته سائين! اهي ڪهڙا ڪم آهن. پاڻ فرمايائون ته هڪ ته تو هڪ فقير کي

بيگناه لڪڻ هنيا آهن، جيڪڏهن ڏجي نه ته ڏکوئجي به نه. ٻيو ته تو ڪوه ۾

مٽي جي تڙ سان غسل ڪيو آهي. ان ڪوه مان جيڪي تنهائي ۾ عبادت

ڪندا آهن ان مان پاڻي پيئندا آهن ۽ عبادت لاءِ وضو ڪندا آهن. عرض

ڪيائين ته قبل سائين! مون کان واقعي غلطي ٿي آهي، معافي ملي.

نقل 69: فقير احمد کهڙو کان نقل آهي ته سائين بادشاه اسان جي ڳوٺ ايندا

هئا ته فقيرن جي گهرن ۾ به زيارت ڪرائڻ لاءِ ايندا هئا. هڪ دفعي فقير

مولا بخش ڪنير جي گهر کان ٻاهر نڪتا ته اتي اسان جي ڳوٺ جو هڪ

همراه نالي نواب ڪنير سائين جن جي قلمن تي ڪري پيو ۽ عرض

ڪيائين ته سائين مان ئي شاديون ڪيون آهن هن وقت تائين مون کي ڪا به اولاد نه آهي. سائينءَ جن ان کي فرمايو ته توکي پٽ ڄمندو جڏهن ته اهو ڪنڀر ستر سالن جو پوڙهو هو. پاڻ مرشدن ڪريمن جي چوڻ بعد ٺيڪ ٻارهن مهيني ان ڪراڙي کي پٽ ڄائو. پاڻ اسان جي ڳوٺ شام جو آيا هئا. ان ڪراڙي فقير ڏٺي بخش اسان کي مصري ڏني ته سائينءَ جن کي پيش ڪريو. ڇو ته اڄ صبح مون کي پٽ ڄائو آهي.

فصل 70: فقير امير بخش جي پٽ نالي مٺي ڪهڙي کان نقل آهي ته اسان جي ڳوٺ مان هڪ سيد غوث علي شاه ماني وٺڻ ايندو هيو. اهو پٽن جا طوهر پيو ڪرائي. سو منهنجي پيءُ کان پيسا گهريائين پر منهنجي پيءُ چيس ته پيسا ڪونهن. تنهن تي سيد، سائين بادشاهن کي رات جو روئي سڏيو ته سائين توهان جي جماعت جا فقير ته منهنجي مدد ڪو نه ٿا ڪن، توهان منهنجي مدد ڪريو. پوءِ رات جو شاه صاحب ننڊ ۾ ڏٺو ته سائين بادشاه آيا آهن ۽ فرمائن ٿا ته شاه صاحب! ٻنڌيءَ ۾ منهنجا ٻچا آهن تون انهن ڏي وڃ ۽ فقير نالي مٺي کي چئجانءِ ته ڪالهه تون پنهنجي پٽ احمد کي ڪوئيءَ ۾ پنجين پنجين سوين جا ٽي نوٽ ڏنا هئا ۽ اڃان چئين ٿو ته پيسا ڪونهن. اها نشاني ڏئي فقير نالي مٺي کان ٻه سئو ۽ سئو روپيا فقير امير بخش کان وٺجانءِ. صبح تي سيد صاحب فقير نالي مٺي کي اها نشاني ڏني، جنهن تي فقير نالي مٺو ۽ ان جي پٽ احمد چيو ته واقعي نشاني صحيح آهي ۽ ان مهل ڪو ٻار به اتي موجود ڪو نه هو ۽ نه ڪنهن کي انهن پيسن جي ڪا خبر هئي. پوءِ شاه صاحب کي پيسا ڏنائون ۽ ان جي مشڪل حل ٿي.

فصل 71: فقير احمد ڪهڙو کان نقل آهي ته اسان جي ڳوٺ ۾ هڪ عورت ذات جي ڪنڀر رهندي هئي. سائين بادشاه جڏهن به اسان جي ڳوٺ ايندا هئا ته سڀني فقيرن جي گهرن ۾ زيارت ڪرائڻ لاءِ ايندا هئا. هڪ دفعي اها حبيب خان نالي فقيرياڻي سائينءَ جن کي گهر وٺي وئي. ان جي گهر ۾ آوي (ٿانو پچائڻ جي جاءِ) هئي. سائينءَ جن کي سئو آوي تي وٺي آئي. پاڻ

مرشدن پڇيس ته هي ڇا آهي؟ چيائين ته سائين هي آوي آهي. سدائين اسان جا ٿانو اڻ پڪيا نڪرن ٿا سنا نه ٿا پڇن. سائين جن فرمايس ته اڳتي سنا نڪرندا. وري گهر وٺي آئي فقيريائي جي جاءِ ڪڇي هئي ان جي ڇت پراڻي هئڻ ڪري هڪ هنڌان ڪري پئي هئي. سائينءَ جن کي اتي ويهاري عرض ڪيائين ته سائين! اسان هتان آسمان ٿا وينا ڏسون. پاڻ فرمايائونس الله سائين توهان کي سٺي جاءِ به ڏيندو. هاڻي ان فرماڻ جي ڪري ان غريب ڪنڀرن جي جاءِ سڄي پڪي نهيل آهي ۽ ان کان پوءِ آوي مان ڪڏهن ٿانو به ڪڇا نه نڪتن.

نقل 72: فقير محمد ايوب رهندڙ مدينه طيبه جو نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي جذي جو عرب سڳورو جيڪو اسانجي مرشدن ڪريمن جو فقير آهي ان حضرت قبل سائين نالي مٺا سائين کي ٻڌايو ته سائين مان پنهنجي مٿين ڪمري ۾ صلوت شريف پڙهندو آهيان ۽ اتي ٻي ڪنهن کي اچڻ جي اجازت نه هوندي آهي. هڪ رات صلوت شريف پيو پڙهان ته در کڙڪيو مٿي نظر ڪري ڏٺو ته مرشد ڪريم تشریف فرما آهن ۽ روبرو زيارت ڪريان پيو مگر ويجهو اچڻ جي جرئت جان ۾ نه ٿي ۽ ڏکڻي لڳي وئي. پاڻ زيارت کان مشرف ڪرائي وري نظرن کان غائب ٿي ويا.

نقل 73: فقير مولوي علي محمد چانڊيو حال ساکن مدينه شريف نقل ٿو ڪري ته هُٽ سرائن جي ڀرسان ناري واھ جي ڀرينءَ ڪپ تي رحيم جهتيال جو ڳوٺ آهي هڪ پيري سائين بادشاهن جو اتي جلوسي جو پروگرام هجي خلقت جي ڪثرت سبب مسجد شريف ۾ جڳهه نه ٿي پوءِ هڪ باغ ۾ جلوسي جو پروگرام ٿيو پوءِ سائين بادشاهن انهيءَ باغ ۾ واعظ فرمايو حقيقت ۾ اهو باغ سُڪي رهيو هو يعني ڦُر ڪو نه پيو ڪري باغ جي مالڪن وٽن کي ڪپرائڻ جو ارادو ڪيو ڇو ته ڦُر ڪو نه پيا ڪن پر ڇا مرشدن ڪريمن جا ڪرم جڏهن سائين بادشاهن قدم مبارڪ رکيا ۽ اتي واعظ فرمايائون ته اهي سُڪل وڻ به ساوا ٿي پيا ۽ ڦُر جهليائون جيڪي اڄ تائين بيٺا آهن ۽ ڦُر ڏئي رهيا آهن.

نقل 74: فقير ڌامراهن جو نقل ٿو ڪري ته منهنجي ڳوٺ ڌامراها مان سال 1968ع ۾ ٻن ميلن تي اسڪول ڳڙهي بقا ۾ بدلي ٿي، سواري ڪا نه هئي، پنڌ اچڻ وڃڻ ٿيندو هو. اونهاري جي موسم ۾ منجهند ٻارنهن بجي يا هڪ بجي اچڻ ٿيندو هو. سج جي گرمي ۽ تپش ڪري نظر ۾ گهٽائي ٿي. اکر ٻڌا ڏسڻ ۾ اچڻ لڳا. رڪارڊ جو ڪم به نه پيو ٿي سگهي. دل ۾ پورو يقين ٿيو ته هوڙ جي سور وانگر اکين جو علاج به سائينءَ جن کان پڇان.

ايهو ئي خيال دل ۾ رکي جمع جي ڏينهن درگاه شريف تي آيس. ماڻهن جي گهٽائي جي ڪري عرض ڪرڻ جو وقت نه ملي سگهيو دستور موجب نماز کان بعد جڏهن پاڻ تقرير مبارڪ شروع ڪرڻ لڳا ته سڀ کان اول منهنجي دل جي مراد پوري ڪرڻ خاطر فرمايائون جو شخص سومهڻي نماز ۾ وتر کان پوئين نفل جي پهرين رکعت ۾ ”اذا دزلت الارض“ ۽ ٻي رکعت ۾ ”قل يا ايها الكافرون“ هميشه پڙهندو رهندو ته ان شخص جي اکين جو نور قبر تائين نه گهٽبو. سبحان الله! ڪيڏي مهرباني مون هڪ تي نه بلڪه پوري جماعت تي ڪيائون. مون کي عارضو هيو ان ڪري مون ان تي عمل ڪيو. اڄ تائين بغير عينڪ جي پڙهندو آهيان. ان عمل ڪرڻ سان منهنجي اکين جو نور اڳي کان به وڌيڪ ٿي ويو آهي. رڪارڊ جو ڪم به ڪرڻ لڳس. هن وقت ستر وره عمر ٿي آهي ته الله سائين جلشان جي مهرباني ۽ سائينءَ جن جي دعا سان اکين جي نور ۾ ڪمي نه آئي آهي.

ٿورا نه ٿورا مون تي ماروڙن جا

پلايون پيرا ڳني ڳڻيان ڪيترا

نقل 75: فقير عبدالخالق نقل ٿو ڪري ته سائين بادشاه منهنجي دعوت تي آيا. عرض ڪيم ته سائين منهنجا! مون مسڪين کي جڳهه جي ضرورت آهي. پاڻ فرمايائون ته اهي مارن وارا ڪڪ چڱا آهن. مون عرض ڪيو ته قبلًا! جڳهه مساڙ تي آهي. پوءِ پاڻ دعا فرمايائون ته الله سائين توکي جلد پنهنجي جاءِ وارو ڪندو. انهيءَ کان پوءِ ٿورڙي ئي عرصي ۾ جڳهه مون کي پنهنجي ٿي.

نقل 76: فقير لعل بخش ميمڻ نقل ٿو ڪري ته هڪڙي ڏينهن ڪجهه جماعت سان گڏ مورو نڪتا سين. درگاه شريف تي وڃڻ لاءِ اسان سان گڏ هڪ نئون ماڻهو نصرالله شيخ هو جيڪو حيدرآباد ڊولپمنٽ اٿارٽي ۾ آفيسر هيو. درگاه شريف تي منجهند جو تقريباً ٻارنهن بجي پهتا سين. سخت اونهارو هيو. اتي پهچي سڌو مسجد شريف ۾ ويا سين ته نصرالله شيخ مون کي چيو ته لعل بخش تو اسان کي بک ماري ڇڏيو. مون دل ۾ خيال ڪيو ته ڪو نينگر حاويلي کان ٻاهر اچي ته ان کي ماني جو چوان. اهو خيال ڪري مسجد شريف کان نڪري سڌو حاويلي شريف جي دروازي تي پهتا سين. ان وقت منجهند جو هڪ ٿي رهيو هو. ايتري ۾ حاويلي شريف کان سائين بادشاه پاڻ تشریف فرما ٿيا ۽ فرمايائون ته ميان لعل بخش! اسان اوهان کي بک ماريو آهي نه؟ اتي نصرالله شيخ حيران ٿي ويو ۽ چيائين ته سائينءَ جن کي اهي لفظ ڪنهن ٻڌايا؟ مون ته اهي لفظ لعل بخش کي مسجد ۾ چيا. پاڻ سائينءَ جن ان وقت چانورن جي ديگ تيار ڪرائي ۽ سائين نالي مٺا سائين جن کي گهرايائون ۽ فرمايائونس ته تون هتي ويه ۽ موري جي جماعت کي ننگر ڪاراءِ. پوءِ نصرالله شيخ چيو ته آءٌ سائين بادشاهن کان ذڪر شريف وٺندس. پوءِ ٻيپهري نماز تي سائين بادشاهن کان ذڪر شريف ورتائين.

نقل 77: فقير رجب علي مهيسر ويٺل شيخ زيد ڪالوني لاڙڪاڻو نقل ٿو ڪري ته هڪڙي دفعي سائين بادشاهن جي مهرباني سان عمري شريف تي ويس ته اتي هڪ محبت ڀريو پنجاب جي پاسي جو فقير هيو جنهن سان ملاقات ٿي ۽ چيائين ته اوهان کي مبارڪ هجي جو اوهان کي اهڙو ڪامل مرشد مليو آهي پوءِ هي ڳالهه ٻڌايائين ته هتي 'مديني شريف' ۾ هڪ شخص اوهان جي مرشد جي زيارت ڪئي ۽ سائينءَ جن کي دعوت لاءِ عرض ڪيائين. پاڻ ان جي دعوت قبول نه فرمايائون. پوءِ انهيءَ شخص پنهنجي هڪ دوست کي عرض ڪيو جيڪو حيدرآباد ۾ رهندو هو ان سان فون تي رابطو ڪيائين (ڇا ڪاڻ جو اهو سائين بادشاهن جو مريد هو) ۽ سفارش لاءِ

چيائين ته تون حيدر آباد مان مديني شريف سائين بادشاهن ڏي فون تي عرض ڪر ته سائين بادشاه منهنجي دعوت قبول فرمائين. حيدر آباد واري ان کان پڇيو ته توکي سائين بادشاه ڪٿي مليا؟ ان چيو ته ادا هتي مديني شريف ۾ شام جو زيارت ڪئي سون ۽ ڏاڍيون منٿون ڪيون سي ته به دعوت قبول نه فرمايائون. پوءِ ان حيدر آباد واري ماڻهوءَ چيس ته مان درگاه شريف تي ڪالهه سائين بادشاهن جي زيارت ڪري آيو آهيان. توهان وري چئو ٿا ته اسان مديني شريف ۾ سائين بادشاهن جي زيارت ڪئي آهي. پوءِ اُن شخص چيس ته ادا! مان واقعي سائينءَ جن سان مليو به آهيان ۽ سندن کي دعوت لاءِ عرض ڪيو به آهي پوءِ هن حيدرآباد واري شخص ان وقت ئي درگاه شريف تي فون ڪئي ۽ پڇا ڪيائين ته سائين بادشاه عربستان شريف اُسري ويا آهن ڇا؟ پر ان کي درگاه شريف تان ٻڌايائون ته نه سائينءَ جن ته اتي آهن. پوءِ هن وري فون ڪري اُن شخص کي چيو ته تون هاڻي سائين بادشاهن کي ڳولھ جيئن توکي سائين نظر اچن ته مون ڏي فون ڪجانءِ. پوءِ ان شخص سائين بادشاهن کي ڏاڍو ڳولھيو پر پاڻ ان کي نظر ڪونه آيا.

نوٽ: الله سائينءَ جي دوستن لاءِ اها ڪا وڏي ڳالھ نه آهي ته هڪ ئي وقت ڪيترن ئي جڳهن تي مثالي وجودن سان حاضر ٿي سگهن. سائين پيران پير، روشن ضمير سيدنا شيخ عبدالقادر جيلاني جن جو هڪ ئي وقت ستر عقيدتمندن وٽ حاضر ٿي سڀني جي دعوت کائڻ وارو واقعو مشهور آهي.

نقل 78: فقير الهوريو لغاري وينل ڳوٺ ڌڻي بخش لغاري لڳ الله بچايو جمالي نقل ٿو ڪري ته اسان وٽ پاڻي تمام ڪوڙو هوندو هيو، ايتري قدر تڪليف هئي جو اتان لڏڻ لاءِ تيار هئاسون پر منهنجي والده نماز به پڙهندي هئي ۽ صلوٰه شريف جو ورد به گهڻو ڪندي هئي. هڪ رات خواب ۾ ڏسي ٿي ته سائين بادشاهن مهرباني فرمائي آهي. فرمايائون ته ٻئي پاسي ڇو ٿا وڃو پاڻيءَ لاءِ انتظار ڪريو هن جاءِ تي نلڪو هڻو امڙ اها جڳهه خواب ۾ ڏني. پوءِ جڏهن سجاڳ ٿي ته امڙ اها ڳالھ ٻڌائي ۽ جاءِ به ڏيکارياين. پوءِ ان

ساڳي جاءِ تي نلڪو هنيوسون اتان اهڙو منو پاڻي نڪتو جو اسان جي تر
بر اهڙو پاڻي هيو ئي ڪو نه.

نقل 79: فقير عبد الرحمن سولنگي نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي منهنجي
گهرواريءَ کي بُڪيءَ ۾ پٿري ٿي پئي. پوءِ ڊاڪٽر کي ڏيکاريم. ڊاڪٽر
صاحب فوٽو ڪيرائي چيو ته بُڪيءَ ۾ پٿري آهي، اسپتال ۾ داخل ڪراءِ ته
سومر جي ڏينهن آپريشن ٿيندو. آءٌ ڇنڇر جي ڏينهن درگاه شريف تي حاضر
ٿي سائين بادشاهن جي حضور ۾ اهو عرض ڪيم ته قبل سائين! دعا گهرو
ته آپريشن ڪامياب ٿئي. پاڻ بادشاهن فرمايو ته فوٽو کڻي آيو آهين. عرض
ڪيم ته هائو قبل سائين. پاڻ فوٽو ڏسي فرمايائون ته ڊاڪٽر چريو آهي. واءِ
جو ڳوڙهو ڏسڻ ۾ ٿو اچي ۽ چوي ٿو ته بُڪيءَ ۾ پٿري آهي. هاڻي وڃ ۽
چوڻيس ته سيرپ لکي ڏي واءِ جي ڳوڙهي جو. پوءِ جڏهن مان ڊاڪٽر
صاحب وٽ آيس ۽ چيو مانس ته شاباس اٿئي جو واءِ جي ڳوڙهي کي بُڪيءَ
جي پٿري چيو اٿئي. ڊاڪٽر صاحب حيران ٿي چيو ته پٿري مان واءِ جو
ڳوڙهو ڪيئن ٿي ويو. پوءِ ڊاڪٽر صاحب فوٽو ڏسي چيو ته فقير جيڪو
مون ڪيس ناهي رکيو آهي اهو بالڪل صحيح هيو. پر مرشد سائينءَ جي
نگاه مبارڪ کڻي پٿري کي واءِ جو ڳوڙهو ڪري ڇڏيو انهيءَ کي مان ڇا
ٿو ڪري سگهان. پوءِ ڊاڪٽر صاحب سيرپ لکي ڏنو. سائين بادشاهن جي
نگاه مبارڪ سان منهنجي گهر واري پندرهن ڏينهن ۾ ٺيڪ ٿي وئي.
(ڊاڪٽر سڄڻ هيو به اهلحديث مگر ان واقعي کان پوءِ اسان جي سائين
بادشاهن جو ڏاڍو ادب ۽ محبت رکندو هيو).

نقل 80: فقير محمد منل چنو خيرپورميرس واري فقير نواز علي شاه جي
حوالي سان نقل ڪري ٻڌايو ته مون کي پٿري جو عارضو ٿي پيو هو. مون
مرشدن جي خدمت ۾ عرض ڪيو ته سائين! هي تڪليف ٿي پئي آهي. پاڻ
سائينءَ جن مرڪي فرمايو ته اسان کي پاڻ مٿي ۾ سور آهي. پوءِ جڏهن پاڻ
حاويلي شريف ڏانهن اُسري رهيا هئا ته مون کي هٿ ۾ هٿ ڏيئي ٿورو
زور ڏنائون ۽ پوءِ حاويلي شريف ڏي اُسري ويا. ڪجهه دير کان پوءِ مون

ڪي پيشاب لڳو مون جڏهن پيشاب ڪيو ته چڻي جيتري پٿري ٻاهر نڪري آئي.

فصل 81: فقير خان محمد پتو نقل ٿو ڪري ته مان جڏهن ننڍو هئس ۽ مون کي ڏاڙهي صحيح نه آئي هئي. تنهن ڪري ماڻهو توکان ڪندا هئا ۽ مان گهڻو ڪري گهر کان ٻاهر نه نڪرندو هئس. هڪ ڀيري سائين بادشاهن فقيرن کي نياپو ڏنو ته فقير خان محمد کي وٺي اچو ڇو نه ٿو اچي. جڏهن هي مسڪين سائين جن جي حضور ۾ آيو ته پاڻ نه اچڻ جو سبب پڇيائون. مون عرض ڪيو ته سائين مون کي ڏاڙهي صحيح طرح سان ڪونهي صرف کاڌي تي آهي جڏهن ٻاهر ٿو نڪران ته ماڻهو توڪن ٿا ۽ ٻُڄي ٻُڄي ٿا چون. پاڻ فرمايائون ته بس؟ پوءِ پاڻ پنهنجي هٿن مبارڪن تي ڪجهه پڙهي پاڻ ۾ ٻئي هٿ مبارڪ ملائي پوءِ منهنجي ڏاڙهي تي گهمايائون ته ان کان پوءِ ڪجهه ڏينهن ۾ مون کي ڏاڙهي مڪمل اچي وئي.

فصل 82: فقير الهورايوشيخ ويٺل ڪرمان باغ لاڙڪاڻو نقل ٿو ڪري ته شوال 1405ھ ۾ منهنجو سهرو محمد صديق بيمار ٿي پيو ۽ ٽي ٻي جو مرض ٿي پيس. لاڙڪاڻي جي ڊاڪٽرن لا علاج ڪري ڇڏيس. پوءِ مان سائين بادشاهن جي حضور ۾ پاڻي جو شيشو کڻي جمعي ڏينهن حاضر ٿيس ۽ حضور اقدس ۾ عرض ڪيم ته قبل سائين! منهنجو سهرو ڇاڪ نه آهي، مهرباني ڪري پاڻي پڙهي ڏيو. پاڻ پاڻي پڙهي ڏنائون ۽ فرمايائون ته ٺيڪ ٿي ويندو. مان جڏهن اهو پاڻي کڻي ساهرن جي گهر در تي آيس ته روئڻ جو آواز آيو گهر ۾ گهڙيس ته چاچو (سهرو) سڪرات ۾ هو. مون پنهنجي سُس کي چيو ته پاڻي پڙهائي آيو آهيان سو پياريوس. ٿورو پاڻي وات ۾ وڌائونس ته پنج منٽن ۾ اک کڻي پٽيائين ۽ خوش ٿي ويو. پوءِ ٽن سالن کان پوءِ گذاري ويو.

فصل 83: فقير حاجي چار جوڻيجو ساڪن مديني عاليه جو نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي ڏوڪريءَ ۾ حضرت قبل سائين ميان سائين جن جي دعوت ڪئي سين. پوءِ کين درگاه شريف تي وٺڻ ويس ريل گاڏيءَ جو ٽائيم ٿي

ويو هو. حضرت ميان سائين جن فرمايو ته سائين بادشاهن کان اجازت گهر ته ريل گاڏي هلي نه وڃي. پوءِ مون عرض ڪيو ته پاڻ فرمايائون ته ترسو گاڏي ليٽ آهي ڪجهه دير کان پوءِ وري عرض ڪيم پاڻ فرمايائون ته ترسو هوڏانهن جلبي جو وقت تنگ ٿيندو پئي ويو اجازت وٺي جڏهن اسٽيشن تي آياسون ته اڃان گاڏي ليٽ هئي.

نقل 84: فقير عبدالقيوم جروار نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي مون کي سڄي ٻانهن ۾ ڏاڍو سور پيو. سور جي شدت کان آءٌ روئڻ لڳس. ڪجهه دير کان پوءِ ننڊ جو جهوٽو اچي ويو خواب ۾ سائين بادشاهن جو ديدار نصيب ٿيو. پاڻ فرمايائون ته فقير ڇو ٿو روئين؟ مون عرض ڪيو ته سائين ٻانهن ۾ ڏاڍو سور آهي. پاڻ ان وقت منهنجي ٻانهن تي پنهنجو دست مبارڪ ڦيرايائون. جڏهن سجاڳ ٿيس ته منهنجو سمورو سور ختم ٿي ويو هيو ۽ ان کان پوءِ وري اهڙو سور نه پيو آهي.

نقل 85: فقير حاجي احمد سوهو نقل ٿو ڪري ته منهنجو وڏو نينگر نالي منو چاڪ نه هيو. گهمرا تمام گهڻا ٿي پيس. ڏوڪري توڙي لاڙڪاڻي مان دوا تمام گهڻي ڪرايم پر فائدو ڪو نه ٿيو. پوءِ آءٌ لاڙڪاڻي ۾ آيس ته محبوب مرشد ڪريم عرس شريف جي دعوت تي آيل هئا. ان وقت حاجي دائود شيخ جي دعوت تي تشریف فرما هئا. جڏهن ديدار انوار کان مشرف ٿي قلمبوسي ڪيم ته پاڻ پڇا فرمايائون ته حاجي احمد ڪيئن آيو آهين؟ مون عرض ڪيو ته قبل سائين! منهنجو نينگر نالي منو چاڪ ناهي گهمرا تمام گهڻا ٿي پيا اٿس. دوا گهڻي ڪرائي اٿم پر فائدو ڪو نه پيو آهي. پر پاڻ دعا مبارڪ فرمايائون ۽ فرمايائون ته سڀاڻي اسان هتي لاڙڪاڻي هوندا سين احوال ڏجانءِ ته ڇا ٿيو؟ آءٌ ڳوٺ پهتس ته چار آنا فرق پئجي چڪو هو ۽ وري ٻي ڏينهن لاڙڪاڻي آيس ته پڇا ڪيم ته خبر پئي ته سائين بادشاهه هن وقت حاجي محمد صالح بروهي جي دعوت تي آهن. پوءِ اتي پهتس ۽ قلمبوسي نصيب ٿي. سائينءَ جن پڇيو ته نالي منو ڪيئن آهي؟ مون عرض ڪيو ته قبل سائين! چار آنا فرق پيو آهي. پاڻ فرمايائون ته انشاء

الله تعالى اڄ سورنهن آنا ئي فرق پئجي ويندس. پوءِ انهيءَ ڏينهن ئي نالي منو بالڪل خوش ٿي ويو.

فصل 86: محبوب فقير خاصخيلي نقل ٿو ڪري ته لاڙڪاڻي جي اوڀر طرف عاقل جو شهر آهي. اتي مشورين واري سائينءَ جن جا فقير رهندا آهن اتي فقيرن جو هڪڙو ننڍڙو ٻار جيڪو گهر جي اڱڻ تي راند ڪري رهيو هو ته اچانڪ ڪوه ۾ ڪري پيو. مدد لاءِ ماڻهو ڪو نه هيو. زائفن ڪا بهي واه نه ڏسي مرشدن ڪريمن کي وٺي سڏ ڪيا ته ابتر ۾ اچانڪ پاڙي مان هڪڙو مرد پيچندو آيو زائفن ان کي چيو ته ادا! اسان جو ٻار هن ڪوه ۾ ڪري پيو آهي مهرباني ڪري ڪڍي ڏي. اهو شخص رسي جي ذريعي ڪوه ۾ لهي ويو ڇا ڏسي ته ٻارڙو هڪ تختي تي ويٺو آهي. پوءِ ٻار کي ٻاهر کڻي اچي مالڪن کي ڏنائين. تنهن کان بعد ان ننڍڙي ٻار ٻڌايو ته جيئن ئي اوهان سائينءَ جن کي سڏ ڪيا ته ان وقت ئي مان ڏٺو ته هڪ تختو منهنجي هيٺان ڪوه مان نڪتو جنهن مونکي پاڻيءَ کان مٿي ڪري ڇڏيو.

نوٽ : سائين بادشاهن جي تقرير مبارڪ ۾ آهي ته جيڪو مريد سخت مصيبت پوڻ تي به مرشد کي ياد نه ڪري ته ان تي حيف آهي ۽ جيڪو مرشد ان سخت مصيبت ۾ به مريد کي سڏ ۾ سڏ نه ڏئي ته ان تي ڏه دفعه حيف آهي. اها سڀ الله سائين جل شانہ جو ئي شان آهي جو ان جا دوست ان جي حڪم سان ان جي مخلوقات جي حاجت روائي ڪرڻ فرمائڻ ٿا. جيئن حديث پاڪ جو مفهوم آهي ته جڏهن اوهان کي مصيبت پهچي ته چئو ”يا عباد الله اعينوني“ ترجمو: اي الله جا بندو! اسان جي مدد ڪيو.

فصل 87: فقير عطا محمد سومرو نقل ٿو ڪري ته منهنجي پٽ منير احمد جو ٽانگي سان ايڪسيڊنٽ ٿيو ته هن جو رت گهڻو وهي ويو ۽ اندر کي عضوا به ڇڄي پيا، کيس لاڙڪاڻي سول اسپتال ۾ داخل ڪرايو سيٽس. اتي ڊاڪٽر کيس چڪاس ڪري ٻڌايو ته ڇوڪرو سيريس آهي شايد مري ويندو. ٿوري دير کان پوءِ ڏنوسين ته منير احمد چُرڻ پُرڻ بند ڪري ڇڏيو تنهن تي

اسان وٺي پنهنجي مرشدن ڪريمين حضرت مشوري شريف واري سائينءَ کي سڏ ڪياسي ته سائين هن مشڪل وقت ۾ اسان جي واهر ڪريو. اسان سڀ روئندي سڏ ڪري رهيا هئاسين ته ايتري ۾ ڏٺوسي ته منير احمد ڳالهائڻ شروع ڪيو ۽ چيائين ته هاڻي هاڻي مون ڏٺو ته سائين بادشاهه آيا آهن ۽ منهنجي جسم جي مٿان هٿ مبارڪ ڦيرائي فرمايو اٿن ته توکي ڪجهه ڪونه ٿيندو. پوءِ ڊاڪٽر کي وٺي آياسون اُن ڏسي چيو ته حيرانگي جي ڳالهه آهي جو جيڪي عضوا مان هاڻي ڪٽيل ڏسي ويو آهيان اُهي بالڪل صحيح سلامت آهن ۽ مريض به بالڪل خطري کان ٻاهر آهي. ان واقعي کان بعد سُتت ئي منير احمد چڱو پلو ٿي ويو ۽ اڄ تائين خيريت سان آهي.

نقل 88: فقير شمن چانڊيو ويٺل مراد چانڊيو لڳ خيرپور ناٿن شاهه نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي مون کي سکر ڪم هيو. ڪم ڪري جڏهن واپس موٽيس ته مون کي ريل دير سان ملي. رات جا ٻارنهن پيا ٿين سيارو هجي، دل ۾ چير ته بُڪ به لڳي آهي ڇو نه گاڏي، مان لهي درگاه شريف تي وڃان. وري خيال ٿيو ته هن مهل فقير به سڀ ننڊ پيا هوندا سيءُ به ڏاڍو آهي ڪير مون کي هنڌ ڏيندو؟ ڪير مون کي ننگر ڏيندو؟ ان ئي خيال ۾ هيس ته اسٽيشن تي لٽاسي. مون سان اٺ ڏھ جڻا پيا به گاڏي، مان لٽا پوءِ سڀئي گڏيا آياسي. جڏهن درگاه شريف تي پهتاسون ته پيا فقير مسجد شريف ۾ ويٺا ۽ آءُ سڌو حجري ۾ هليو ويس. ڏٺم ته حضرت ميان سائين ننگر آڏو رکيون ويٺا آهن مون کي ڏسڻ سان فرمايائون ته فقير سکر واري گاڏيءَ مان لٿو آهين؟ مون عرض ڪيو هاڻو سائين. تنهن تي سائينءَ جن فرمايو ته پٽ آءُ ننگر آڏو رکيون ويٺو آهيان. پوءِ مان ٻين فقيرن کي به وٺي آيس. ننگر کاڌوسين تنهن تي سائين ميان سائين جن فرمايو ته مونکي سائين بادشاهن سڏ ڪري چيو ته ڪجهه فقير اچي رهيا آهن انهن لاءِ ننگر ۽ بسترن جو بندوبست ڪيو. پوءِ جڏهن ننگر کائي بس ڪيو سي ته سائينءَ جن فرمايو ته فقيرو! اٿو پنهنجي لاءِ هنڌ وٺو. رات گذري صبح جو سائين

بادشاه آيا قدم بوسي ٿي اتي اسان کان پڇن پيا ته رات اوهان کي ننگر به مليو ۽ هنڌ به مليو؟ اسان چيو هائو منهنجا سائين.

فصل 89: فقير محمد جاڙل چانڊيو وينل لڳ ميهڙ نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي هي مان درگاه شريف تي حاضر هيس ته پاڻ باب ساقِي (اهو دروازو مبارڪ جتان پاڻ تشریف فرما ٿيندا هئا ان دروازي مبارڪ کي باب ساقِي سڏيو ويندو هو) کان دڪيءَ مبارڪ (اها جڳهه جيڪا مٽي جو دڙو هئي جنهن تي پاڻ اچي تشریف رکندا هئا) تي تشریف فرما هئا ته سامهون نينگرن جو ڪجهه گوڙ ٿيو جي هڪ ڳوهر کي مارڻ لاءِ پڇائيندا پئي ويا. پاڻ کين سڏ ڪري پڇا فرمايائون ته ڇا ڳالهه آهي. نينگرن عرض ڪيو ته قبلًا هڪ ڳوهر آهي ان کي پيا ماريون. پاڻ کين منع فرمايائون ته نه چئوس ان کي ڇڏي ڏيو. ايئن ڪندي هن مسڪين ۽ حاضر جماعت وارن ڏٺو ته اها ڳوهر سٺو سائين بادشاهن جي قلمن تي اچي پئي. پاڻ کيس امر فرمايائون ته هاڻي وڃ توکي نه ماريندا! ڪجهه اڳتي وڃي اها ڳوهر وري پوئتي ڪنڌ ورائي بيهي حسرت مان ڏسڻ لڳي ان تي پاڻ وري به کيس فرمايائون ته هاڻي وڃ توکي ڪو به نه چوندو ۽ پوءِ اها ڳوهر هلي وئي.

فصل 90: فقير انور علي حضرت محبوب مرشدن جي هڪ اکين ڏٺي ڪرامت نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي آئون درگاه شريف تي حاضر هيس ته سائينءَ جن رئيس ڪينال جي پرينءَ پَر باغ گهمڻ لاءِ روانا ٿيا. رئيس ڪينال مان ٻيڙيءَ ۾ چڙهي وڃي پار پهتاسين ته پرينءَ پَر جي ڪناري سان پاڻي تانگهو هو. جنهن ڪري ٻيڙي تري سان لڳي بيهي رهي ۽ اڳتي نه هلي سگهي. باقي پرينءَ پَر تائين چار فوٽ کن جو مفاصلو هيو جنهن ۾ تانگهو پاڻي وهي رهيو هو. حاجي علي دوست فقير خدمت ۾ عرض گذاريو ته سائينءَ جن منهنجي ڪلهن تي چڙهن ته سائينءَ جن کي ڪٿي هلان. پاڻ انڪار فرمايائون ۽ جتي مبارڪ سوڌا اڳتي وڌيا. جيئن پاڻ قدم مبارڪ اڳتي وڌايائون ته پاڻي رُڪجي ويو ۽ خشڪي ٿي وئي پاڻ ٽپي ويا

۽ جماعت به ٽپي وئي. وري ڏٺوسون ته پاڻي ساڳي ريت وهڻ شروع ٿي ويو.

نقل 91: فقير حاجي ڄام جوڻيجو رهندڙ مديني شريف جو نقل ٿو ڪري ته مون پنهنجي وچ سائين بادشاهن جي نالي ڪئي هيم پوءِ جڏهن وڏي ٿي ته مون خيال ڪيو ته درگاه شريف تي پيش ڪريان. پوءِ مون ٻن ٽن ماڻهن کي چيو ته مينهن ڪاهرائي هلو. پر هو طاقت واري هئي نيٺ ماڻهو ڦٽي ڪري ڪيرائي وڌائين ۽ نه هلي پوءِ درگاه شريف تي اچي حضور ۾ اهو عرض پيش ڪيم تنهن تي سائين بادشاهن فرمايو ته ڪن ۾ وڃي اسان جا سلام چئينس. پوءِ ڳوٺ موٽي مون ان مينهن کي ڪن ۾ سلام چيا ته مينهن ڪنڌ هيٺ ڪيو ۽ مون رسو وڌومانس ۽ پوءِ آئون اڪيلو ڪاهي درگاه شريف تي آيس ته ان وقت سائين بادشاهه ٻاهر تشریف فرما هئا پوءِ مون قديمبوسي ڪئي. پاڻ فرمايائون ته واڙي ۾ بيهاري ڇڏراءِ. هيءُ عرس شريف جي ننگر ۾ هلائينداسي.

نقل 92: فقير حاجي ڄام جوڻيجو رهندڙ مديني شريف جو نقل ٿو ڪري ته هيڪر درگاه شريف تي حاضري نصيب ٿي. سائين بادشاهه حافظ سائين وڏن(حافظ امام بخش باقراڻن واري کي سندن جماعت حافظ سائين وڏو ڪري ڪوٺيندي آهي) وٽ دعوت تي اُسريل هئا. اسان جڏهن حضرت ڏاڏي سائين(سائين بادشاهن جا والد مڪرم) جن جي قديمبوسي ڪئي سين ته فرمايائون ته توهان رڳو هتي پيٽ پالڻ ٿا اچو اسان وٽ ڪي خزانو آهن ڇا جو اوهان کي ويٺا ڪاريون. پوءِ اسين عرض ڪيو سين ته اوهين ناراض نه ٿيو اهو ٻڌايو ته سائين بادشاهه ڪٿي آهن. ڏاڏا سائين جن فرمايو ته توهان کي مفت ۾ ڪارائڻ وارو باقراڻي دعوت تي ويو آهي. پوءِ اسان وري اوڏانهن وياسين. سائين بادشاهن جي قديمبوسي ڪري سمورو احوال عرض ڪيوسون پوءِ جڏهن درگاه شريف تي خير سان آيا ۽ ڏاڏي سائين جن سان مليا ته پاڻ فرمايائون ته بابا! اسان وٽ واقعي ۾ خزانو آهن جيڪي اسان کي الله سائين جل شانہ عطا فرمايا آهن. پوءِ پاڻ ڏاڏا سائين جن کي مشاهدو

ڪرائڻ لاءِ پنهنجي مصلي مبارڪ کي مٿي ڪيائون ته ڏاڏا سائين ڏسي حيران ٿي ويا ته مصلي مبارڪ جي هيٺان واقعي ۾ کين خزانہ ٿي نظر آيا. پوءِ پاڻ ڏاڏا سائين جن کي عرض ڪيائون ته بابا! هي آهي خزانہ آھن جيڪي قيامت تائين ڪڏهن ڪونه ڪٽندا. پوءِ ان ڏينهن کان وٺي ڏاڏي سائينءَ جن ڪنهن ڳالهه ۾ اعتراض نہ ڪيو ۽ فرمايائون ته توهان ڄاڻو ۽ توهان جي جماعت اسان وچ ۾ نہ اينداسين توهان جو مقام نرالو آهي.

فقلم 93: فقير حبيب الرحمن ميراثي نقل ٿو ڪري ته هيڪر سائين بادشاهه مهراڻي شاخ تي حاجي ڪوڙل مشوري وٽ دعوت تي تشريف فرما ٿيا. جڏهن دعوت کائي آسڻ جي ڪيائون ته ڪوڙل فقير جي ننڍڙي نياڻي (ڪوڙل فقير کي پٽ جي اولاد ڪانه هئي) سندن چولي مبارڪ جي دامن مان ورتو عرض ڪيائين سائين! ميڪون پرا ڏي. پاڻ فرمايائونس امان! تيڏا پرا پنڌ وچ هي آندا پئي. پوءِ ڪوڙل فقير کي سُتت ٿي پٽ ڄاڻو. پوءِ ڪوڙل فقير پٽ کڻي سائين بادشاهن جي حضور ۾ حاضر ٿيو پاڻ فرمايائونس ته ڪوڙل فقير تيڏي پٽ دا نان ”محمد“ رکدي پيون ادب ڪنون نالي منا سڏيندي ڪروس پڇي انشاءَ الله حافظ به ٿيسي ۽ مدرسه به پڙهيسي. سندن جي دعا ۽ بشارت بالڪل سامهون آئي ڪوڙل فقير جو پٽ نالي منو حافظ به ٿيو ۽ هاڻي مدرسو به پڙهائي رهيو آهي.

فقلم 94: فقير عبدالرحمن ڪنير احسان واهڻ وارو نقل ٿو ڪري ته هڪ چوڪري منهنجي نالي ٿيل هئي جڏهن جوان ٿي ته منهنجي سُھري مونکي ڏيڻ کان جواب ڏنو ڇو ته مان غريب هئس مون تي ٽوڪ ڪري چوندو هو ڳانو ته ٻڌيون وڃ. پوءِ مان درگاه شريف تي حاضر ٿي سائينءَ جن کي سمورو احوال عرض ڪير پاڻ فرمايائون ته تنهنجي مڱ ٻئي کي ڏيڻ نہ ڇڏينداسين. پوءِ سائين بادشاهن کان دعا گهرائي جڏهن مان واپس ڳوٺ آيس ته هڪ همراھ چيو ته ڪجهه دير اڳ تنهنجي سُھري تنهنجي پڇا ڪئي آهي تون وڃي ان سان ملي اچ. پوءِ مان جڏهن پنهنجي سُھري سان ملڻ ويس ته اُن چيو ته ڪجهه وقت ٿيو آهي جو منهنجي دل ۾ اهو خيال وينو آهي ته

ڪارائڻ وارو سڀ کي الله سائين جل شانہ آهي امير يا غريب تي ناهي. هاڻي جلدي ڪر ته توکي نياڻي ڏيئي اهو بار مٿي تان لاهيان. پوءِ مون اڻ وسائل هوندي شادي ۾ هٿ وڌو ته سڀ ڪم پاڻهي نهندا ويا ۽ خير سان شادي ٿي وئي.

نقل 95: فقير مولوي حبيب الرحمن نقل ٿو ڪري ته هڪ سائين نالي مٺا سائين جن تقرير مبارڪ ۾ ٻڌايو ته اسان جيڪو به ڪم سائين بادشاهن کان لڪائي ڪري ڪندا هئا سون ته پاڻ ضرورت پوڻ تي ظاهر فرمائي اسانکي فرمائيندا هئا ته توهان جيڪي به ڪم اسان کان لڪائي ڪيو ٿا الله سائين جل شانہ اسانکي اُهي ڄاڻائي ڇڏي ٿو مگر اسان جي عادت نه آهي جو ڪنهن کي خوار ڪيون. ان لاءِ ڪو به ڪم اسان جي اجازت کان سواءِ نه ڪندا ڪيو نه ته نقصان ڏسندؤ.

نقل 96: حاجي جواڻ ڪلهوڙو رهندڙ ڪڇي جو نقل ٿو ڪري ته مون کي ڪجهه ٽائيم کان ٿر جي ڌاڙيلن ڏاڍو تنگ پئي ڪيو. آخر مان انهن کان بيزار ٿي ويس ڇو ته منهنجو ڪو ڏوه يا مون ڏي ڪا مُهڙ به ڪانه هئي هو صرف بي گناه مون سان ڇڻ پئجي ويا هئا. پوءِ هڪ ڀيري سائين بادشاهن جي حضور ۾ غائبانه عرض گذاريم ته منهنجا سائين! هي ماڻهون مونکي بي گناه تنگ ڪري رهيا آهن سائين مهرباني فرمائي انهن کان منهنجي جان ڇڏائن. اهو عرض ڪري اڃان سُٽس ڏسان ته سائين بادشاه منهنجي گهر ۾ تشريف فرما ٿيا آهن ۽ پاڻ فرمائي رهيا آهن ته فقير! ڪو اُلڪو نه ڪر ۽ هنن ڌاڙيلن کان نه ڊڄ ۽ اُتي آرام سان گهمندو وٺ. هي شير تنهنجي وار کي به نقصان پهچائي نه سگهندا. پوءِ سڄاڳي ٿي ۽ سندن جي اهڙي ڪرم نوازي تي لڙڪ لڙي آيا تنهن کان بعد خود بخود اُهي ماڻهو مونکي ايڏائڻ بند ڪري ويا.

نقل 97: فقير شمن چانڊيو وينل ڳوٺ مراد خان چانڊيو نقل ٿو ڪري ته منهنجي پوٽي کي ماما جي بيماري ٿي پئي، (هڪ اهڙي بيماري جنهن ۾ سڄي جسم تي داڻه نڪرندا آهن ۽ انهن جي ڦاٽڻ کانپوءِ جسم تي چڱهه

ڇڳهه ٿي پوندا آهن) تنهن مان هڪ ماما جو ڏاڏو منجهي پيو ۽ وڏو ڦٽ ٿي پيو ڊاڪٽرن چيو ته هن چوڪري کي انهيءَ ڦٽ مان ڪينسر ٿي پيو آهي. تنهن کانپوءِ چوڪري کي بخار ۽ گهمرا به ٿي پيا کائڻ پيڻ ڇڏي ڏنائين اسان کي خيرپور ناٿن شاھ جي ڊاڪٽرن چوڪري جي علاج کان جواب ڏئي ڇڏيو. پوءِ اسان ميهڙ ڪڍي ويا سون اتي هفتو کن علاج ٿيو پوءِ انهن ڊاڪٽرن به جواب ڏنو اسان کي چيائون ته هن چوڪري کي دادو ڪڍي وڃو دادو ۾ ويهه پنجويهه ڏينهن علاج هليو پوءِ دادوءَ مان به ڊاڪٽرن علاج کان جواب ڏنو ۽ چيائون ته بابا! هن چوڪري جي بچڻ جو آسرو ڪو نه آهي هاڻي هن کي هتان ڪڍي وڃون اسان لاچار ٿي آسرو لاهي چوڪري کي گهر ڪڍي آيا سي ته سڀ ڪو مٽ مائٽ چوڪري کي ڏسڻ اچي پيو منهنجي هڪ نياڻي منهنجي ڳوٺ کان هڪ ميل پري ٻئي ڳوٺ ۾ ڏنل آهي اها به چوڪري کي ڏسڻ آئي پوءِ انهيءَ نياڻيءَ کي رات پنهنجي گهر ڇڏي آيا سون، انهيءَ منهنجي نياڻي رات جو سائين بادشاهن کي خواب ۾ ڏنو ته اسان جا مرشد ڪريم مشورين وارا سائين آيا آهن ۽ بيمار چوڪري کي ٻانهن مان وٺي فرمائن ٿا ته پُٽ! هي چوڪرو ته خوش آهي پوءِ انهيءَ نياڻيءَ صبح سوڀر پنهنجي گهر جي ڀاتين کي چيو ته مون کي بابي ڏي ڇڏي اچو پوءِ جڏهن منهنجي گهر آئي ته اسان سان خواب وارو سڄو احوال ڪيائين پوءِ اسان کيس ٻڌايو ته رات کان ئي چوڪري جي طبيعت ۾ بهتري آئي آهي ۽ گهري ماني به کاڌي اٿائين پوءِ اسين سائين بادشاهن جي مهرباني مٿان يقين رکي چُپ ڪري ويهي رهيا سي ۽ چوڪري جو ٻيو ڪوبه علاج نه ڪرايو سي. الحمد لله ڪجهه ئي ڏينهن کان بعد چوڪرو بالڪل چڱو ڀلو ٿي ويو.

نقل 98: فقير حبيب الرحمن فقير غوث بخش ڌامراهي کان نقل ٿو ڪري ته هڪ پيري فقير حاجي اميد علي ملگاڻي سائين بادشاهن جي حضور ۾ پنهنجي اکين جي شڪايت پيش ڪئي ته قبل سائين! اکين ۾ ايتري تڪليف آهي جو ڏسي به نه ٿو سگهان. پوءِ پاڻ فرمايائونس ته فقير ويجهو

اڃ جڏهن فقير ويجهو ٿيو ته پاڻ پنهنجي لبِ مبارڪ ڪڍي اکين تي هنيائونس ۽ فرمايائونس ته الله سائين جل شانہ ڪندو ته تنهنجي هر بيماري ختم ٿي ويندي (چو ته هي لبُ اُن وات جي آهي جنهن مان هميشه الله سائين جل شانہ پنهنجو ۽ پنهنجي حبيب ڪريم ﷺ جو شان مبارڪ ڳارايو آهي ۽ هي زبان ڪڏهن به حق چوڻ کان پوئتي ناهي موٽي). پوءِ فقير موڪلائي هليو ويو وري جڏهن ڪجهه ڏينهن کان بعد آيو ته جماعت پڇيس ته هاڻي تنهنجون اکيون ڪيئن آهن؟ چيائين ته بالڪل صحيح ٿي ويون آهن ۽ نظر به ايڏي چٽي ٿي وئي آهي جيئن ڦوه جواني ۾ هوندي آهي.

جز بشب جلوه نأشده ماه را

جز بدر دل مجو دل خواه را

نقل 99: فقير حبيب الرحمن، سيد انور شاه ڏيرن واري کان نقل ٿو ڪري ته هڪ پيري سائين بادشاهه مديني شريف انسريل هئا ۽ مان هتي ڳوٺ ۾ خواب ۾ پيو ڏسان ته مان مديني شريف ويو آهيان ۽ مدينو شريف گهميو آهيان ۽ اُتي سائين بادشاهن سان به مليو آهيان.

انهن ڏينهن ۾ مونکي پٽ به ڄائو هئو. پوءِ جڏهن خير سان سائينءَ جن جي واپسي ٿي ته مان سندن جي حضور ۾ حاضر ٿيس، مون کي فرمايائون ته ميان انور شاه مبارڪ اٿئي مون چيو سائين خير مبارڪ وري پيو پيرو به فرمايائون ته مبارڪ اٿئي مون عرض ڪيو سائين خير مبارڪ. پوءِ مون عرض ڪيو ته قبل سائين! ٻه پيرا مبارڪ چو ڏنو؟ تنهن تي فرمايائون ته هڪ ته تون مديني شريف جي زيارت ڪئي اُن جي مبارڪ ۽ ٻيو توکي پٽ ڄائو آهي اُن جي مبارڪ. حالانڪ مون سائينءَ جن سان پنهنجي خواب جو يا پٽ جو ذڪر ڪونه ڪيو هو.

نقل 100: فقير حبيب الرحمن حضرت قبله سخي سائين نالي منا سائين جن کان نقل ٿو ڪري ته هڪ پيري تقرير مبارڪ ۾ فرمايائون ته هڪڙي سائين بادشاهن جي فقير جنهن سان ڳوٺ وارن جي دشمني هئي هڪ پيري

جمعي جي نماز درگاه شريف تي پڙهڻ آيو ته سندس دشمن واٽ تي بندوقن ۽ ڪهاڙين سان ويهي رهيا جڏهن سائين بادشاهن سان نماز کانپوءِ مليو ته عرض ڪيائين سائين! منهنجا دشمن مون کي مارڻ جا وجه ٿا ڳولهن حالانڪ مان بي ڏوهي آهيان ۽ انهن سان اٽڪڻ به نٿو چاهيان اهو ٻڌي پاڻ فرمايائونس ته فقير! جي تون بي ڏوهي آهين ته تون نڌڪو ناهين اسان توهان کي گڏ آهيون تنهنجي وار کي به نقصان پهچائي نه سگهندا. پوءِ جڏهن فقير دعا گهرائي سائيڪل تي سوار ٿي اچي پيو ته هن جي دشمنن ڏٺو ته پري کان فقير اچي رهيو آهي ته هي به حملي جي لاءِ تيار ٿي ويٺا جڏهن فقير هنن جي ويجهو پهتو ته هنن جي مٿان اهڙي ته دهشت ٿي جو چُرِي به نه سگهيا ۽ فقير جي صورت ۾ هنن کي سائين بادشاهن جو جلوو نظر آيو نيٺ فقير ته خير سان اچي گهر پهتو پر هنن جي دلين تي ان ڳالهه جو اهڙو ته اثر ٿيو جو فقير کي گهر اچي پرچايائون به ۽ کيس سمورو احوال به ٻڌايائون جنهن کانپوءِ فقير انهن کي وٺي درگاه شريف تي آيو ۽ انهن مون سان روبرو سمورو احوال ڪيو.

نقل 101: فقير حبيب الرحمن حاجي شير خان مشوري کان حاجي محمد جڙيل مشوري جي طرفان نقل ٿو ڪري ته هڪ پيري مرشدن ڪريمن سان گڏ دعوت تي هئس ۽ گاڏي هلي رهي هئي ته اوچتو ڏٺو سي ته هڪ ڳئون گاڏي جي پويان لڳي ۽ اڌ ميل کن پنڌ ڊوڙندي ٿي آئي. پوءِ مون عرض ڪيو ته قبل سائين! ڳئون ڊوڙندي ٿي اچي پوءِ پاڻ سواريءَ کي جهلرايائون ۽ پاڻ لهي بيٺا جڏهن ڳئون ويجهو پهتي ته اچي قلمن مبارڪن تي سر رکيائين ۽ ايئن ٿي لڳو جڻ ڪي روئي رهي آهي ۽ سندس اکين مان لڙڪ وهندي پئي محسوس ٿيا. پوءِ سائين بادشاهن هن جي مٿي تي هٿ مبارڪ گهمايو ته پوءِ هو موٽي وئي ۽ ڊرائيور کي حڪم فرمايائون ته هاڻي هل.

نقل 102: فقير غلام رسول بروهي ويٺل باغبان خضدار نقل ٿو ڪري ته هي نقل فقير محمد بخش بروهي عرف صوفي بروهي ٻڌايو ته درگاه شريف تي هڪ سائين بادشاهن وٽ سيدن مان ڪي ننڍا ٻار آيا جو روئن پيا. پاڻ

سائينءَ جن پڇا فرمايائون ته چوڻا روئو؟ عرض ڪيائون ته اسانجو گهوڙو هيو اهو مري ويو آهي هاڻي اسان ڇا ڪنداسين جو اسانجو گذر سفر ان تي هيو. پاڻ فرمايائون ته توهانجو گهوڙو مئل ناهي جيئرو آهي. چيائون ته قبل! اهو واٽ تي ڪريو ۽ اسان ڏٺو ته مري ويو هو. پاڻ فرمايائون ته توهان وڃي ڏسو اهو مئل نه آهي. پوءِ اهي ننڍڙا ٻار جڏهن واپس گهوڙي وٽ پهتا ته ڏٺائون ته گهوڙو اڳ ئي اُٿيو بيٺو هيو. پوءِ موٽي سائين بادشاهن جي حضور ۾ آيا ۽ ڏاڍا ٿورا ٿي ڳايائون ۽ پاڻ انڪساري فرمائيندي عاجزي وارا لفظ فرمائيندا رهيا.

نقل 103: فقير غلام رسول بروهي ويٺل باغبان خضدار نقل ٿو ڪري ته هي نقل مونکي فقير محمد بخش صوفي بروهي ٻڌايو ته هيڪر سائين بادشاهن مونکي پنهنجو سفيد رومال عنايت ڪيائون. پوءِ مان جڏهن ڳوٺ آيم ته ڀر واري ڳوٺ ۾ هڪ بيمار چوڪري هئي جنهن کي دؤرا پوندا هئا ۽ دؤري ۾ بيهوش ٿي ويندي هئي پوءِ هڪ پيري اُن مرض سبب بيهوش ٿي وئي هئي. پوءِ مان اُن رومال مبارڪ (جيڪو سائين بادشاهه پاڻ استعمال فرمائيندا هئا ۽ پوءِ مهرباني فرمائي مونکي عطا ڪيو هئائون) جي هڪ ڪُنڊ کي پاڻيءَ جي گلاس ۾ ٻوڙي ان پاڻيءَ جا چنڊا جو هنيامانس ته چوڪريءَ اڪيون کوليون ۽ پوءِ اهو پاڻي پياري ڇڏيو مانس ته چوڪري بلڪل نيڪ ٿي وئي ۽ ان کان بعد کيس ڪڏهن به دؤرو نه پيو. سندن جي رومال مبارڪ جي اها برڪت ڏسي اُنهي گهر جا ماڻهو اچي ذڪر شريف ورتائون ۽ فقير ٿيا.

نقل 104: مولوي محمد حسن ڏوڪري وارو نقل ٿو ڪري ته مان جڏهن درگاه شريف تي پڙهندو هيم ته اتي مونکي خبر ڏنائون ته تنهنجي پيءُ کي نانگ ڏنگي ويو آهي. اهو ٻڌي مان روئان پيو ۽ سائينءَ جن کي عرض ڪيم ته قبل! اجازت ڏيو ته ڳوٺ وڃان. سائين بادشاهن فرمايو ته پاڻي جو گلاس ڀري اچو. پوءِ پاڻيءَ جو گلاس ڀري آيا ته پاڻ اُن تي دم ڪري مونکي حڪم فرمايائون ته هي تون پي ڇڏ مان عرض ڪيم ته قبل! نانگ ڏنگ منهنجي پيءُ کي هنيون

آهي ۽ پاڻي مان پيئڻ!! پاڻ فرمايائون ته ها! پاڻي تون پي شفا هوندي ٿيندي. پوءِ مان پاڻي پي ڇڏيو ۽ ڳوٺ ۾ منهنجي پي تان زهر جو اثر ختم ٿي ويو.

فصل 105: صاحبزاده سائين نور احمد مشوري کان منقول آهي ته ننڍي لاءِ مون کي ڏاڍي ڪنگهه ٿي پئي هئي جيڪا علاج باوجود نه پئي ڇڏي. پوءِ هڪ پيري سائين بادشاهن علاج لاءِ مون کي سکر موڪليو. اتي مان ڊاڪٽر کان علاج ڪرايو ۽ مهينو رهي پوءِ واپس آيم ته ان وقت سائين بادشاهه مسجد شريف ۾ اعتڪاف ۾ ويٺل هيا جو رمضان شريف جو آخري ڏهاڪو هيو. اتي مان ۽ منهنجو والد صاحب ۽ حاجي علي دوست گڏجي قديمبوسي ڪئي سون ۽ احوال عرض ڪيو ته قبل سائين! علاج مان فائدو نه ٿيو ۽ ڊاڪٽر چون ٿا ته ٽي بي لڳي ته نه ٿي پر انهيءَ جو خدشو ٿو لڳي. اسان ٽي روئون به پيا ۽ عرض به ڪيون پيا. پاڻ دلاسو ڏيندي فرمايائون ته رمضان شريف کان بعد مان توکي لاهور علاج لاءِ موڪليندس. مان عرض ڪيو ته قبل! مان لاهور نه ويندس. پوءِ سائينءَ جن کي ڏاڍو تنگ ڪيم ته منهنجي جان اوهين ڇڏايو ۽ اُتان اُتان ئي نه پيو. سائينءَ جن خلوت پيا چاهين ته ويهي عبادت ڪيان. نيٺ پوءِ منهنجي ضد کي ڏسندي جلال مان فرمايائون ته بهانو ڪرڻ به نٿا ڏيو. هاڻي چڱو اٿڻ وڃ گهر توکي ڪجهه به ڪونهي. پوءِ اتي گهر ويم ۽ سمهي پيم. صبح جو اُٿيم ته ڪنگهه صفا ڪانه هئي ۽ وري هن مهل تائين نه ٿي آهي.

فصل 106: ساڳيا صاحبزاده نقل ٿا ڪن ته مان عربستان شريف ۾ رهندو هيم. اتي مون کي ڳوٺ کان آيل خط مليو ته تنهنجي پاڻيڇي (سائين مڻو سائينءَ جي نينگرِي) گذاري وئي آهي. پوءِ مان مديني جي سائين رحمته الله عليه جن جي روضي شريف وٽ ڏاڍو رُٺم ته منهنجي پيڻ کي هڪڙي نيائي جي اولاد هئي اها به ڪسجي وئي. پوءِ رات جو سَٽر ته ننڊ ۾ سائين بادشاهن جي زيارت ٿي. ڏسان پيو ته سندن جي هٿن مبارڪن ۾ هڪڙو نئون ڄاول ٻار آهي جيڪو مون کي ڏيکاري فرمايائون ته تون ايتري ڳالهه لاءِ پريشان ٿيو آهين ۽ مديني جي سائين رحمته الله عليه جن کي وڃي دانهن ڏني اٿئي. هي ڏس تنهنجي پيڻ کي پٽ

جائو آ. پوءِ سجاڳي ٿي ۽ ڪجهه عرصي کان بعد خط آيو ته تنهنجي پيٽ کي پٽ ڄائو آ ۽ سائين بادشاهن انجو نالو محمد راشد رکيو آهي.

نقل 107: سيد يعقوب شاه جيلاني (صادق آباد. پنجاب) نقل ٿو ڪري ته بابو سائين منهنجي شادي پيو ڪرائي جيڪا مون کي پسند نه هئي ۽ جنهن سان شاديءَ لاءِ مان پيو چوان اها وري بابي کي پسند نه هئي. پوءِ بابو ڪاوڙيو ۽ انهيءَ ڪري مان ڳوٺان نڪري درگاه شريف تي هليو آيس. سائين بادشاهه مون سان خلاصو وينا ۽ وري وري پڇيائون ته تون ڪهڙي ڪر سان آيو آهين؟ عرض ڪيم ته منهنجا سائين! بابو منهنجي شاديءَ جتي ڪرائڻ چاهي ٿو مان اتي راضي نه آهيان ان ڪري بابي سان ڪاوڙجي درگاه شريف تي آيو آهيان. سائين بادشاهه منهنجو عرض ٻڌي فرمايو ته توکي هڪ وظيفو ٻڌايون ٿا جيڪو درگاه شريف تي ئي پڙهڻ شروع ڪر. پوءِ مون اُتي ئي سندن جو ڏسيل وظيفو پڙهڻ شروع ڪيو. صبح جو پاڻ فرمايائون ته هاڻي ڳوٺ وڃ توهان وٽ هاڻي مٽيءَ لاءِ جيڪو رشتو پهريون اچي اهو قبول ڪجانءِ. منهنجي دل ۾ ان وقت ئي سوچ آئي ته نه بابي وارو رشتو ٿيندو ۽ نه مان وارو. اهو وري ڪو نئون رشتو ايندو. مان درگاه شريف کان ڳوٺ آيس گهر جي ڄاڻڻ کان اندر ٽپيس ته هڪ عورت جيڪا شهر سنجرپور جي هئي امڙ کان پڇي رهي هئي ته پنهنجي پٽن کي ڇو نٿي پرڻائين؟ امڙ ان کي چيو ته وڏو پٽ يعقوب شاه آهي جيڪو پيءُ جي مرضي سان شادي نٿو ڪري ۽ ڪاوڙجي ويو آهي. انهيءَ مائيءَ چيو ته منهنجي پيٽ وٽ ڏيءُ آهي. منهنجي پيٽ جو پٽ وڏو آفيسر آهي ۽ اُهي دولت ۾ به اسان کان وڏا امير آهن. تنهن تي امڙ مون ڏانهن نهاريو. مان امڙ کي چيو جيڪا اوهان جي مرضي. پوءِ امڙ بابي کي چيو ته قرشين وٽ وڃي ان کان ڏيءُ جو سڱ گهر جو ان جي سالي چئي وئي آهي. بابي کي اها سمجهه ۾ نه پئي آئي ته هي وڏا ماڻهو آهن اسان سان ڪيئن مٽي ڪندا. امڙ جي زور تي انهن ڏي ويو پر انهن کي چئي نه سگهيو ۽ موٽي آيو. وري اها عورت اُتي امڙ کي چيائين ته تنهنجي مڙس ته قرشين کان سڱ

گهريو ئي نه. هاڻي وري موڪلينس ته وڃي سڱ جي گهر ڪري. وري بابو ويو ۽ سڱ جي گهر ڪيائين جنهن ۾ قريشي صاحب بابي کان پڇا ڪئي ته گهڻا پٽ اٿئي؟ بابي چيو ته به. حالانڪه ادو (محمد ايوب شاه) مون کان وڌيڪ پوشاڪ رکندو هو ۽ فيشن وارو ماڻهو هو. قريشي صاحب بابي کي چيو ته تنهنجو جيڪو پٽ شريعت وارو آهي (يعني سونهاري مبارڪ اٿس) ۽ پنهنجي نياڻي ان کي ڏيندس. پوءِ خير سان سڱ مون کي مليو ۽ سائين بادشاهن جي دعا سان منهنجي شادي ٿي وئي.

نقل 108: سهڻو فقير مشوري سکر وارو نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي منهنجو پٽ گهر جي ڇت تان ڪري پيو ۽ بيهوش ٿي ويو. ان کي اسپتال ڪڍي ويس. ڊاڪٽرن ايڪسري وغيره ڪڍيو ۽ علاج ڪيائون مگر ڪو به فرق نه پيو. آخر ڪار ڊاڪٽرن جواب ڏئي ڇڏيو. مون گهرواريءَ کي چيو ته هاڻي هن کي سائين بادشاهن جي حوالي ٿا ڪيون. پوءِ درگاه شريف تي آيا سين ۽ سائين بادشاهن جي قدم بوسي ڪري عرض ڪيوسون ته سائين! چوڪرو بيمار آهي ۽ ڊاڪٽرن جواب ڏئي ڇڏيو آهي. پاڻ فرمايائون ته نالو ڇا اٿس؟ عرض ڪيم ته هن جو نالو راشد علي آهي. پاڻ فرمايائون ته اسان هن جو نالو پير سائين روضي ڏئي جن جي نالي مبارڪ جي نسبت سان ”محمد راشد“ ٿا رکئون ۽ هاڻي ان نالي جي برڪت سان هي بالڪل چڱو ڀلو ٿي ويندو. پوءِ جيئن پاڻ فرمايائون اوئن ئي ٿيو ڪجهه ڏينهن ۾ چوڪرو بغير علاج جي چڱو ڀلو ٿي ويو.

نقل 109: فقير مفتي محمد عبدالرحمن لاڙڪاڻه نقل ٿو ڪري ته مدرسه قائر شاه بخاري ۾ پڙهائيندو هئس. هڪ دفعي بيمار ٿي پيس جڏهن چڪاس ڪرايم ته ڊاڪٽرن چيو ته توکي سله (ٽي بي) جي بيماري ٿي پئي آهي. هڪڙو لاهور جو وڏو حڪيم لاڙڪاڻه ۾ آيو هيو. هڪڙي شاه صاحب جي معرفت سان ان کي طبيعت ڏيکاريم. چڪاس بعد چوڻ لڳو هن جو علاج ڪونهي باقي هي گوريون وڃي استعمال ڪري ڏس جيتري حياتي اٿي اوترو هلندين. پوءِ شاه صاحب کي پاسي تي چيائين ته هي انهي

بيماريءَ ۾ ئي مري ويندو. پوءِ جڏهن شاه صاحب مون سان اهڙي ڳالهه ڪئي ته مان ڏاڍو غمگين ٿيس ۽ پوءِ صبح جو درگاه شريف تي پهتس. قدرت رب ڪريم جي سائين بادشاهه اُن وقت ٻاهر تشریف فرما ٿيا. ادب سان هن عاجز قدم بوسي ڪري عرض ڪيو ته قبل سائين! لاهور کان حڪيم آيو هيو جنهن مون کي ڏسي چيو آهي ته تنهنجي بيماريءَ جو ڪو علاج ڪونهي (هي اُن وقت جي ڳالهه آهي جڏهن اڃان ئي بي جو علاج دريافت نه ٿيو هيو). سائين بادشاهن مُرڪي فرمايو حڪيم ڇا ڄاڻي؟ ڪير ٿو چوي توکي ٿي بي آ؟ ڪانهي ڪا ٿي بي. پوءِ سائينءَ جن هٿ مبارڪ مٿي کنيا دعا فرمايائون ۽ پاڻ حاويلي مبارڪ تي اُسري ويا. پوءِ اُن کان ڪجهه دير بعد ئي طبيعت ۾ بهتري محسوس ڪيم ۽ اها رت بند ٿي وئي جيڪا ٿڪ ۾ ايندي هئي. تنهن کانپوءِ آهستي آهستي طبيعت سترڻ شروع ٿي ۽ ٿوري ئي عرصي ۾ بيماريءَ جو نام و نشان نه رهيو.

تيري دعا ۾ نه جانے يہ کیسی تاثير ہے

کہ ہونٹ تیرے ہلے ہی تقدیر بدل جاتی ہے

نقل 110: فقير منير احمد پتو نقل ٿو ڪري ته بابي سائين (حاجي محمد عمر پٽي) ٻڌايو ته حج شريف تي ويڃڻ لاءِ جڏهن درگاه شريف تي سائين بادشاهن جي حضور ۾ اجازت لاءِ حاضر ٿياسين ته پاڻ دعا فرمايائون ۽ اُتي هڪڙي شخص سائينءَ جن کي عرض ڪيو ته قبل! مون کي به حج تي موڪليو. پاڻ فرمايائون ”دعا گهرون ٿا الله سائين ڪندو ته تون حج تي ويندين“ چيائين ته نه سائين! اوهان زبان مبارڪ سان چئو ته حج تي ويندين ته پوءِ الله سائين به سبب ٺاهيندو. پاڻ فرمايائونس ته ”الله سائين ڪندو“ تنهن تي هن شخص وري قدامت مبارڪن تي هٿ رکيا ته سائين ايئن چئو ته تون عنقريب حج تي ويندين نيٺ پاڻ ان جي ايڏي اسرار کي ڏسندي فرمايائون ته ”الله سائين ڪندو تون هن سال ئي حج تي ويندين“ پوءِ فرمايائونس هاڻي ته بس. پوءِ ان شخص ڇُپ ڪئي. پوءِ جڏهن اسان حج

شريف تي ويا سي ته ڪعبه الله شريف جو طواف ڪندي اوهو ئي ماڻهو اسان کي آڻي مليو. اسان ان کي ڏسي حيران ٿي وياسين ۽ پڇيو سڀس ته تون هت ڪيئن پهتئين؟ تنهن تي چيائين ته مون کي سائين بادشاهن جي لفظن هت پڄايو آهي.

نقل 111: فقير بيگ محمد بگهيو صاحب نقل ٿو ڪري ته جڏهن سائين بادشاهه علاج واسطي مهراڻ ڪلينڪ ۾ موجود هئا ته هڪ دفعي پاڻ سائين نالي مني سائينءَ جن سان انب کائڻ جي خواهش ظاهر فرمايائون. پوءِ سائين نالي مني سائينءَ جن مون سان ان ڳالهه جو ذڪر ڪيو ته مان ۽ سائين نالي مني سائينءَ پوري ڪراچي گهميا سين پر انب ڪٿان به ڪو نه هٿ آيا آخر ڏاڍو ارمان ٿيو ته جيڪر انب ملن ها ته خدمت ۾ پيش ڪيون ها. پوءِ ٻئي ڏينهن تي صبح جو ايئرپورٽ تان ٽيليفون آئي ته توهان جي لاءِ مديني شريف کان انبن جي پيتي آئي آهي سا ڪٿائي وڃو. پوءِ ته اسان ڏاڍا حيران ٿياسين ته اها اڃانڪ پيتي ڪنهن موڪلي آهي پوءِ سائين نالي مني سائينءَ جن مديني شريف ان فقير سان ڳالهايو جنهن پيتي موڪلي هئي ان فقير عرض ڪيو ته سائين منهنجي دل چيو ته مان سائين بادشاهن جي لاءِ مديني شريف مان انب موڪليان حالانڪ دوستن چيو ته انب جڏهه مان موڪل چو ته پيسا گهٽ لڳندئي پر منهنجي دل پئي چيو ته انب مديني شريف مان ئي موڪليان سو هي پيتي ڏياري موڪلي اٿم سا قبول پوي.

نقل 112: فقير شمن چانڊيو ويٺل ڳوٺ مراد خان چانڊيو لڳ خيرپور ناٿن شاھ نقل ٿو ڪري ته پهريان هن عاجز جا تمام بُرا ڪم هوندا هئا 1960ع ۾ منهنجي دل ۾ شوق پيدا ٿيو ته مسجد شريف جي خدمت ڪيان ۽ ڪنهن الله واري وٽ وڃي دستِ بيعت ٿي گناهن کان توبه ڪيان. پوءِ خيرپور ناٿن شاھ کان ٻه ميل ڏکڻ طرف روڊ جي پاسي ۾ مسجد شريف جي خدمت ڪرڻ شروع ڪيم ته سال کن کان پوءِ رات جو خواب ۾ ڏٺم ته هڪڙي نوراني صورت آهي مون کي ذڪر شريف ڏنو اٿئين. پوءِ سڄو سال ڪڏهن ڪڏهن رات جو خواب ۾ ان ئي صورت مبارڪ جو ديدار ٿيندو رهيو، پوءِ مون

الله وارن ڏي پنڌ ڪيا پر اها صورت مبارڪ نه پئي ملي نيٺ اسان جي ڳوٺ ۾ پير مٺي سائين (جيڪي درگاه عاليه رحمت پور شريف لاڙڪاڻي ۾ قيام فرما هئا ۽ الله سائين جل شانہ جا ڪامل ٻانها هئا) جا فقير هئا انهن مون کي چيو ته اسان جو مرشد يارهين شريف ڪندو آهي هليين ته صلاح اٿئي، مون کي به ڏاڍو شوق ٿيو ته اهو بزرگ ڏسان پوءِ جڏهن درگاه عاليه رحمت پور شريف پهتاسون ته سائين پير منا جي زيارت ٿي پير سائين جن کي ڏنر ۾ مون کي اها صورت ڪا نه لڳي جيڪا مان خواب ۾ ڏسندو هئس تنهن کان بعد منهنجي دوستن چيو ته لاڙڪاڻي ۾ هڪ ٻي مشهور درگاه آهي جنهن کي درگاه عاليه مشوري شريف چوندا آهن جنهن تي ربيع الاول شريف ۾ وڏو ٻارهي شريف جو پروگرام ٿيندو آهي جي هليين ته اوڏانهن هلئون. پوءِ دل چيو ته اهو بزرگ به ڏسي اچان. جڏهن درگاه مشوري شريف تي پهتا سون ته سائين بادشاه ٻاهر فقيرن سان بيٺا هئا جڏهن پري ڪنئون سائين بادشاهن تي نظر پئي ته ڏسڻ سان ئي سندن جي صورت مبارڪ اندر ۾ ڇپجي وئي ۽ اها ئي صورت نظر آئي جنهن جي خواب ۾ زيارت ڪندو هئس. پوءِ جڏهن قدم بوسي ٿي ته منهنجو وجود ساڳو نه رهيو ايئن پيو سمجهان ته منهنجو وار وار ذڪر شريف ٿو ڪري. پوءِ سائين بادشاهن مون کي ايئن فرمايو ته پُٽ! اچي وئين.

نقل 113: فقير شمن چانڊيو وينل مراد چانڊيو نقل ٿو ڪري ته آئون هڪ سال بيمار ٿي پيس ڊاڪٽر چيو ته توکي پٿري آهي اها پٿري آپريشن کان سواءِ ڪا نه نڪرندي. غربت جو ٽائيم هيو پوءِ مان درگاه شريف تي آيس ۽ اچي سائين بادشاهن سان احوال ڪير ته سائين مون کي پٿري ٿي آهي غريب آهيان ايترا پيسا ڪو نه آهن جو آئون علاج ڪرايان. هاڻي منهنجا سائين اوهان کان دعا گهرائڻ آيو آهيان. سائين بادشاهن اهو عرض ٻڌي دعا فرمايائون پوءِ آئون ڳوٺ هليو آيس. ٻه ڏينهن گذريا ته آئون پيشاب تي وڃي وينس ويهڻ سان پٿري نڪري پئي.

نقل 114: نالي نواب شيخ وينل ڳوسو ديرو ڳالهه پيو ڪري ته سخت بيمار هيس مون کي لاڙڪاڻو وڏي اسپتال ۾ وڌائون مون کي ساڻ هينين ڏڙ مئون ڇڏي ويو هيو ۽ هينين ڏڙ ڪم نه ٿي ڪيو. اتي اسپتال ۾ ئي رات جو خواب ۾ ڏٺم ته سائين بادشاهه آيا آهن حافظ سخي سائين نالي منا سائين به ساڻ اٿن ۽ ٻي جماعت گهڻي ساڻ اٿن. مون کي سائين نالي منا سائين جن هڪ ڪوپ پاڻي سان ڀريل ڏنو ۽ چيائون ته هي زمزم شريف سائين بادشاهن ڏنو آهي ته تون پيءُ توکي شفا ٿيندي. پوءِ خواب ۾ ئي سندن کان اهو پاڻي وٺي پيتم پيئڻ شرط ئي محسوس ٿيو ڇڻ ته مان خوش ٿي ويو آهيان. پوءِ سجاڳي ٿي ڏٺم ته منهنجي پوري جسم ڪم ٿي ڪيو ۽ جسم ۾ هڪ عجيب طاقت پئي محسوس ٿي. پوءِ صبح جو ئي اسپتال مان موڪل وٺي گهر آيس ۽ بالڪل چڱو پلو ٿي ويس.

نقل 115: فقير حاجي علي دوست جمالي رهندڙ درگاهه مشوري شريف نقل ٿو ڪري ته هيڪر سائين بادشاهن مونکي فرمايو ته پير سائين (نلاهه شريف) جي روضي مبارڪ کي چوڌاري ڪٽهڙو ڪڍڻو آهي ۽ ڪجهه ٻيو ڪم به ڪرڻو آهي سو ٽريڪٽر ڪهراڻي اچ. پوءِ مان فقير عبدالرحيم ڪهڙي جو ٽريڪٽر گهرايو جو ان تي سرون ۽ ٻيو سامان پئي ڍوهيو سين. ٽي ڏينهن ٽريڪٽر کي هلايو سين پر ان ۾ تيل نه وجهرايو سين. لاڙڪاڻي ۾ ٽئين ڏينهن تي فقير عبدالرحيم چيو ته ٻُجي کولي ٽريڪٽر ۾ تيل ته ڏس. ٻُجي جو کوليان ته ٽانڪي مان دونهان پيا نڪرن ۽ ٽانڪي صفا سُڪل هئي. پوءِ ان ۾ تيل وجهي درگاهه تي آيا سين ۽ اهو احوال خدمت ۾ پيش ڪيو سين ته پاڻ ٻڌي فرمايائون ته ”ٻُجي نه کوليو ها ته ٽريڪٽر پيو هلي ها!!“

نقل 116: فقير غلام شبير ڪوري وينل پراڻو جتوئي نقل ٿو ڪري ته آءٌ درگاهه شريف تي ويس ته اتي هڪ همراھ آيل هيو ۽ پنهنجون ٽئي زالون به وٺي آيو هيو. پوءِ سائين جن کي عرض ڪيائين ته سائين مون ٽي شاديون ڪيون آهن مگر مون کي اولاد نه ٿو ٿئي. ان وقت هڪ سندن فقير تعويذ لکندو هيو پاڻ سائين جن ان کان پڇا ڪيو ته تو وٽ تعويذ آهن ان فقير

چيو ته نه سائين. پاڻ فرمايائون ته ڪو اخبار جو پنو ڏيو فقيرن اخبار جو پنو سندن خدمت ۾ پيش ڪيو پاڻ ان ماڻهو جي وڏي زال کي هڪ اخبار جو ٽڪرو ڏنائون ۽ فرمايائون ته مائي هي ڌوئي پيئجانءِ توکي هڪ پٽ ڄمندو ان جو نالو ”احمد“ رکجانءِ. ٻئي مائي کي به ٽڪرا اخبار جا ڏنائون ۽ ان کي فرمايائون ته توکي به پٽ ڄمندا انهن جا نالا هي رکجانءِ ”محمد ۽ عبدالغفور“ وري ٽئين نمبر عورت کي ٽي اخبار جا ٽڪرا ڏنائون ۽ فرمايائونس ته مائي هي ڌوئي پيئجان توکي ٽي پٽ ڄمندا انهن جا نالا هي رکجانءِ ”غلام شبير محمد راشد ۽ محمد ڪريم“. پوءِ ڪيترن ئي سالن کان بعد اهو همراھ اسان کي وري درگاه شريف تي نظر آيو هن کان پڇيو سين ته ڇا توکي اولاد ٿي؟ ان ٻڌايو ته سائين بادشاهن جيئن فرمايو هيو اوئن ئي ٿيو ۽ مونکي ڇهه پٽ ڄاوا ۽ انهن جا اُهي ئي نالا رکيا جيڪي پاڻ فرمايا هئائون.

اي عزيز! هي سڀ خزانہ اللہ سائين جل شانہ جا آهن جيڪي اللہ سائينءَ جي دوستن جي در تان وندجن ٿا ته جيئن مخلوق انهن جي طرف رجوع ڪري ۽ انهن جي صحبت ماڻهن کي اللہ سائينءَ جي معرفت محبت ۽ اطاعت عطا ڪري. ان ڪري ڪنهن به وليءَ جي ڪرامت ان نبيءَ جو معجزو هوندي آهي جنهن جو اهو ولي اُمتي هوندو آهي ۽ نبيءَ جو معجزو وري خود خدا جي قدرت جو ئي ڪرشمو هوندو آهي.

لقل 117: فقير غلام شبير ڪوري پراڻه جتوئي وارو نقل ٿو ڪري ته آءٌ پنهنجي گهر هڪ رات اڪيلو رهيل هئس بيا سڀ ڀاتي مائتن جي شاديءَ تي ويا هئا آءٌ ان رات لائٽ ٺاهيندي بجلي ۾ ڦاسي پيس ۽ بي هوش ٿي ويس. بيهوشي واري حالت ۾ ڏسان پيو ته سائين بادشاه مٿان اچي بيٺا آهن ۽ تار کڻي ڀرتي اُڇلائي اٿئون پوءِ جڏهن آءٌ هوش ۾ آيس ته ڏٺم ته تار مونکان چار پنج ڦٽ ڀرتي پئي هئي ۽ منهنجي مٿان بجليءَ جي جهٽڪي جو اثر به نه ٿي لڳو.

نقل 118: فقير مولوي حبيب الرحمن ميراثي رهندڙ ڏوڪري نقل ٿو ڪري ته حافظ علي اڪبر شيخ ڳالهه ڪئي ته مان خيرپور ناٿن شاه دعوت تي ويو هئس اتي جڏهن تقرير ختم ٿي ته هڪ شيخ جيڪو مولويءَ جو پُٽ آهي تنهن مون سان ڳالهه ڪئي ته مون کي پٽ جي اولاد نه پئي ٿئي پوءِ مون درگاه عاليه تي حضرت مرشدن ڪريمين جي حضور ۾ پيش ٿي عرض ڪيو پاڻ فرمايائون ته چوهارا وٺي اچ پوءِ مان سندن حڪم مطابق 11 ڏاڻه چوهارا وٺي آيس پوءِ پڙهي ڏنائون (جيڪي پاڻ بي اولادن کي پڙهي ڏيندا هئا) ۽ فرمايائون ته تنهنجو پٽ نشاني سان ايندو پوءِ جڏهن ڄائو ته ڪن جي مٿان چوهاري جو نشان هيس.

پري پير انهن جي اڳڻ هيڪر آءُ
جي گهرين تون پاءُ ته من مڙوئي وارن

نقل 119: حاجي باقر شاه نقل ٿو ڪري ته مون 1974ع ۾ شادي ڪئي چار ٻار هڪ ٻئي جي پٺيان ضايع ٿي ويا. پوءِ آءُ درگاه شريف تي آيس ۽ سائين بادشاهن کي عرض ڪيو ته سائين! منهنجا چار ٻار هڪ ٻئي پٺيان ضايع ٿي ويا آهن. پاڻ دعا فرمائي فرمايائون ته انشاءَ الله هاڻي نه ٿيندا. پوءِ پاڻ فرمايائون ته ڪارا مرچ ۽ ڄاڻ پڙهائي ويجهانءَ ۽ جڏهن تنهنجي بيبي صاحبہ حمل سان ٿئي ته پوءِ استعمال ڪجو. آءُ ڪارا مرچ ۽ ڄاڻ پڙهائي آيس پوءِ جڏهن منهنجي گهرواري اميد سان ٿي ته سندن جي ٻڌايل طريقي مطابق استعمال ڪيا ۽ پوءِ خيرسان پٽڙو ڄائو جيڪو ڪڍي سائين بادشاهن جي حضور ۾ حاضر ٿيس ته پاڻ ان جو نالو محمود شاه رکڻ فرمايائون ۽ اهو هن وقت قرآن مجيد جو حافظ آهي.

نقل 120: فقير سندن فيروز حسين شاه صاحب ناٿا ڳوٺ ڪراچي وارو نقل ٿو ڪري ته مان مسجد جي ڀرسان ڪوه کوٽاير ته پاڻي ڪوڙو نڪتو ڪجهه ٽائيم کان بعد سائين بادشاهن جي مهرباني ٿي مون سائينءَ جن کي عرض ڪيو ته سائين! مون مسجد جي ڀرسان ڪوه کوٽايو آهي مگر پاڻي ڪڙو نڪتو آهي. پاڻ سائينءَ جن نيٺ مبارڪ ڪڍي مون ڏي ٺهاري فرمايائون ”به

ٽي پٿريون ڪٽي اچو” آهي سائينءَ جن در ڪري ڏنيون ۽ فرمايائون ته “وڃي ڪوه ۾ اچلي اچو” پوءِ مون آهي پٿريون ڪوه ۾ اچايون ته اهو پاڻي منو ٿي ويو ۽ جڏهن پاڻي چيڪ ڪرڻ وارا آيا ته انهن چيو ته پهريون نمبر پاڻي آهي. پوءِ اڄ تائين ان ڪوه جو پاڻي اوسي پاسي کان وڌيڪ منو آهي.

نقل 121: فقير سيد فيروز حسين شاھ نقل ٿو ڪري ته آءٌ درگاه شريف تي رات رهي صبح جو فجر نماز پڙهي سائين بادشاهن کان اجازت گهريم ته سائينءَ جن فرمايو “شاھ صاحب ننگر ڪري پوءِ وڃو.” مون سائينءَ جن کي عرض ڪيو سائين ترين نڪري ويندي. سائينءَ جن فرمايو ته “ترين نڪري وئي ته موٽائڻ اسان جو ڪم آهي” پوءِ مون ننگر ڪري اجازت وٺي درگاه شريف تان نڪري ٻاهر روڊ تي آيس ته ڏنر ترين نڪري وئي آهي ۽ سڌو باقراڻي اسٽيشن تي وڃي رهي آهي مان به پنڌ ڪري اسٽيشن مشوري شريف پهتس ته ڏنر اڳئين ڦاٽڪ کان ترين پوئين پيرين واپس اچي رهي آهي تان ته اسٽيشن مشوري شريف تي اچي بيٺي. پوءِ اسان مسافر چڙهي ويناسين. ٽڪيٽ چيڪ ڪرڻ وارن کي ٽڪيٽ ڏنوسين انهن اسان کي ٻڌايو ته اسان گاڏيءَ کي اڳتي هلڻ جو گير هنيوسي ته ريل هلي ته اڳتي نه پئي هلي وري پوئتي هلايوسي ته هلڻ لڳي. پوءِ چيو سي ته جهنگ ۾ بيٺي آهي پوئتي اسٽيشن مشوري شريف آهي اتي بيهاري ٺاهيونس ٿا پوءِ هتي اچي پهتاسين هاڻي هلايونس ٿا ته صحيح ٿي هلي گويا خراب ٿي نه آهي.

نقل 122: فقير محمد ابراهيم مشوري وينل مٺياڻي نقل ٿو ڪري ته منهنجي مينهن چاڪ نه هئي آءٌ درگاه شريف تي تيار ٿيس مگر منهنجي گهرواريءَ چيو ته فقير مينهن چاڪ نه آهي، ان جي دوا ڪراءِ پوءِ درگاه شريف تي وڃ. مون چيومانس ته مينهن سائينءَ جي حوالي آهي ايئن چئي پوءِ آءٌ درگاه شريف تي هليو آيس. سائين بادشاهن جي قدمبوسي ڪيم ته سائينءَ جن پهريان ئي ايئن فرمايو ته “فقير تنهنجي مينهن ته چاڪ آهي!؟” مون عرض ڪيو سائين! توهان جي حوالي ڪري آيو آهيان سائينءَ جن فرمايو ته “جي اسانجي حوالي ڪري آيو آهين ته پوءِ چاڪ آهي.” جڏهن ٻي

ڏينهن صبح جو ڳوٺ آيس ته گهرواري ٻڌايو ته مينهن رات ئي ڇاڪ ٿي وئي هئي.

فصل 123: فقير عبدالرسول شيخ نقل ٿو ڪري ته فقير علي دوست سائين بادشاهن کي عرض ڪيو ته سائين! ننگر جي لاءِ گيهه ڏيو سائين، جن چاٻيون مون کي ڏئي فرمايو ”فقير کي گيهه ڪڍي ڏيو.“ ڪمرو کولي گيهه ڳوليم مگر گيهه ڪو نه لٿو مون سائين، جن کي عرض ڪيو ته سائين! گيهه ڪو نه آهي پاڻ فرمايائون ته عبدالرسول صحيح طرح نه ڏٺو هوندئي گيهه پيو آهي. مون وري وڃي سڄو ڪمرو جاچيو پر گيهه نظر نه آيو وري جڏهن خدمت ۾ عرض ڪيو ته سائين! شايد ختم ٿي چڪو آهي ته پاڻ فرمايائون ته نه گيهه پيو آهي تون وڃي وري به ڏسي آ. پوءِ جو وڃي ته ڏسي حيران رهجي ويس ته گيهه جا ڪيترا ئي دٻا ڪمري ۾ سامهون رکيل هئا. پوءِ اُتان هڪ دٻو کڻي سائين، جن جي حضور ۾ پيش ڪيم جيڪو پاڻ فقير کي ڏيڻ فرمايائون.

فصل 124: فقير جاڙو وينل ڳوٺ ڏيپارج جو نقل ٿو ڪري ته منهنجي مينهن چور ڪاهي ويا ۽ گهڻي ڳولها کان پوءِ به خبر پئجي نه سگهي نيٺ مان دل ۾ اميد رکي درگاه شريف تي حاضر ٿيس ته سائين بادشاه وضو فرمائي رهيا هئا سندن جي قدمبوسي ڪيم ته پاڻ مون سان پاڪر پائي مليا ۽ مون کي فرمايائون ته فقير! هڪ مينهن جي ڪري اچي دل لائي اٿئي هاڻي ڳڻتي نه ڪر توکي مينهن ملي ويندي. حالانڪ اڃان مون ظاهري عرض نه ڪيو هو. پوءِ آءٌ موٽي ڳوٺ آيس ته ٽين رات پوليس پرواري ڳوٺ ۾ چاپو هنيو ۽ چور به پڪتائون ۽ منهنجي مينهن به بازياڻ ڪرايائون ۽ پوءِ مون کي مينهن واپس موٽي ملي.

فصل 125: فقير محمد رمضان رانڙ وينل ڳوٺ ملڪ نقل ٿو ڪري ته مون سائين بادشاهن کان ذڪر شريف وٺي تاج شريف پائي پوءِ ڳوٺ آيس. جڏهن ڳوٺ آيس ته اسان جي محلي جي مسجد ۾ تبليغي جماعت وارا آيل هئا پوءِ آءٌ به ان خيال سان ڪجهه ڏينهن مفت ۾ ڪاٽي پي ۽ گهمي ايندس، انهن

سان گڏ تبليغ لاءِ هليو ويس. جڏهن تبليغ تان واپس موٽيس ته سائين بادشاهن جو دادوءَ ۾ پروگرام هجي. مان به تاج شريف پائي دادو ويس ۽ اُتي وڃي سائين بادشاهن جي قدمبوسي ڪيم ۽ سائين جن کي عرض ڪيم ته سائين! مان به اوهان جو مريد ٿيو آهيان ۽ هاڻي تاج شريف به پاڻان ٿو سائين بادشاهن مون ڏي جلال ۾ ڏسي فرمايو ته ”تاج شريف ته ٻار به پائڻ ٿا. تون اسان جو سڏائي وري تبليغ وهابين سان ٿو ڪرين.“ پوءِ ته منهنجي پيرن هيٺان زمين ٿي نڪري وئي ۽ قدامت مبارڪن تي ڪري معافي ورتي ته سائين منهنجي توبه وري ڪڏهن انهن سان گڏ نه ويندس. پوءِ پاڻ شفقت فرمائي دعا فرمايائون ۽ فرمايائون ته پٽ! اِهي مديني جي سائين عليه السلام جن جا بي ادب آهن انهن کان هميشه پاڻ کي پرتي رکج. اِي عزيز! سائين بادشاهن جو فرمان آهي ته بي ادبي اها چٽنگ آهي جو جيڪڏهن عملن جا ڪرار به هجن ته اها بي ادبي واري چٽنگ انهن کي خاڪ ڪري ڇڏيندي.

نقل 126: فقير محمد بخش ڪيڙو نقل ٿو ڪري ته آءٌ درگاه شريف تي ويس ۽ سائين بادشاهن جي قدمبوسي ڪري عرض ڪيم ته منهنجا سائين! منهنجي ذات وارا مون کي نٿا سَهَن. ڇا جي لاءِ جو اوهان وٽ ايندو آهيان. پاڻ مون ڏي ڏسي فرمايائون ته پٽ! جيڪڏهن هن سڌي رستي جي ڪري توکي نٿا سَهَن ته هڪ ڏينهن اِهي سڀ ڪيڙا تنهنجا غلام هوندا. پوءِ سندن جي لفظن مبارڪن اهڙو اثر ڏيکاريو جو اهي ئي ماڻهو جيڪي مونکي چوندا هئا ته ڇو وڃي ”هروچ“ جو مريد ٿيو آهين، اُهي ئي ماڻهو اچي مان غريب کان دعائون به گهرائيندا هئا ۽ پنهنجن مسئلن ۾ مونکي امين به بڻائيندا هئا.

نقل 127: فقير غازي مري نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي آءٌ ڪنهن مسئلي جي ڪري تمام گهڻو پريشان ٿي پيس ڪاٿي واه نه ڏسندي نيٺ رات جو درگاه شريف تي هليو آيس. هي اهو وقت هيو جو سائين بادشاه وصال فرمائي چڪا هئا. پوءِ مان اچي روضي پاڪ تي ويهي ڏاڍو رُنس روئندي

روئندي اتي ئي سُهڻي پيس. خواب ۾ ڏنر ته سائين بادشاه آيا آهن ۽ مونکي هٿ کان وٺي اٿاري فرمائڻ ٿا ته پُٽ! ڇو پريشان ٿيو آهين وڃي ياسين شريف پڙه تنهنجا سڀئي مسئلا حل ٿي ويندا. پوءِ جڏهن سجاڳي ٿي ته سندن جي اهڙي ڪرم نوازي تي ڏاڍو خوش ٿيس ۽ رات گذاري صبح جو ڳوٺ هليو آيس اچي ياسين شريف پڙهڻ شروع ڪيم ته ڪجهه ئي ڏينهن ۾ سڀ مسئلا ايئن حل ٿي ويا جو خبر ئي ڪانه پئي.

فصل 128: فقير غازي مري نقل ٿو ڪري ته آءُ پنهنجي گهرواريءَ کي ڪنهن ڳالهه تي ڏاڍي مار ڏني. رات ٿي ستو ٻيو هئس ته خواب ۾ ڏسان ٿو ته سائين بادشاه اچي مٿان بيٺا آهن ۽ فرمائڻ ٿا ته توکي حياءُ نه ٿو ٿئي جو عورت ذات تي ايئن بي رحمي سان مار ڏني اٿئي ۽ اُن ويچارِيءَ اسان کي روئي دانهن ڏني آهي جيڪڏهن اڄ کان پوءِ فقيريائي کي مار ڏئي ته اسان جي نظرن مان ڪري پوندين. پوءِ اُٿيم ته اُتي گهرواريءَ کي پرچاير ۽ اُن ڏينهن کانپوءِ کيس ڪڏهن به مار ڪونه ڏني آهي.

فصل 129: فقير غازي مري نقل ٿو ڪري ته 1983ع ڌاري اسين حافظ رضا محمد پان وٽ موري ۾ پڙهندا هئاسين ته هڪ ڏينهن اسان جو استاد درگاه شريف تي لاڙڪاڻي آيو ۽ اسان طالبن وري استاد کي نه ڏسندي پاڙي جي ڪجهه ڇوڪرن سان ملي ڪري مدرسي ۾ اندر ”والي بال“ راند کيڏي سي. هيڏي وري استاد سائين جڏهن سائين بادشاهن سان مليو ته پاڻ فرمايائونس ته حافظ صاحب! طالبن کي سختيءَ سان منع ڪر ڇو ته مدرسي ۾ ”والي بال“ راند ٿا کيڏن. ان سان مدرسي جو تقدس پامال ٿئي ٿو. استاد سائينءَ کي ڳالهه سمجه ۾ نه آئي ڇو ته اُن اسان کي ڪڏهن به ”والي بال“ کيڏندي ڪونه ڏٺو هيو سو سوچيائين ته طالب ته مدرسي اندر کيڏندا ئي ناهن پر ادب جي ڪري سائين بادشاهن کي ڪجهه چئي نه سگهيو جڏهن موٽي آيو ته اسان کان پڇيائين ته ڇا توهان مدرسي ۾ ”والي بال“ راند ڪئي آهي اسان مار جي پڻ کان چيوسين ته اسان راند نه ڪئي آهي. پوءِ استاد سائينءَ چيو ته توهان ڪوڙ ٿا هڻو ڇو ته مون سان اها ڳالهه سائين بادشاهن ڪئي آهي.

پوءِ اسان طالب حيران ٿي ويا سي ته سائينءَ جن کي اهو ڪنهن ٻڌايو پوءِ
ڊڄندي سڄي ڪئي سون ۽ استاد سائين کان معافي گهري سون ته اڳتي
ڪڏهن به راند نه ڪنداسين.

نقل 130: فقير غازي مري نقل ٿو ڪري ته منهنجو چوڪرو نالي منو چاڪ
نه ٿي پيو ۽ اسان کيس دادوءَ واري اسپتال ۾ داخل ڪرايو سي. سندس حالت
ڏاڍي خراب هئي تنهن جي ڪري امڙ به ڏاڍي پريشان رهي پئي. هڪ رات
سائين بادشاهن کي غائبانه روئي عرض ڪيائين ته سائين! هاڻي اسان ۾ سهڻي
نه رهي آهي تنهن ڪري مهرباني فرمائي منهنجي ٻچي کي الله سائينءَ کان
صحت وٺي ڏيو. انهيءَ رات ئي امڙ خواب ۾ ڏٺو ته سائين بادشاهه آيا آهن ۽
سندن جي هنج ۾ منهنجو پٽ نالي منو آهي پاڻ امڙ کي نالي منو ڏئي
فرمايائونس ته امان! وٺ پنهنجي ٻچڙي کي هاڻي بالڪل چاڪ آهي. جڏهن
امان ان خواب جو ذڪر ڪيو ته صبح جو ئي چوڪري کي اسپتال مان
ڪيرائي گهر وٺي ويا سي ته چوڪرو بالڪل نيڪ ٿي چڪو هيو.

نقل 131: فقير محمد اسماعيل مشوري نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي درگاه
شريف تي ننگر ۾ ڪڍو شريف آيا، جڏهن سائين ميان سائين بادشاهن ننگر
ورهائي ڏٺو ته جيڪو به فقير پهريون گرھ کڻي پيو ته ٻي گرھ ۾ هٿ نه
پيو وجهي پوءِ سڀئي فقير بغير دانهن ڪرڻ جي اٿندا ويا. سائين ميان
سائينءَ جن جڏهن ڏٺو ته فقير ننگر نٿا ڪن ته هڪڙي فقير کان پڇيائون ته
ڇا سبب آهي؟ ننگر ڇو نٿا ڪيو؟ ان فقير عرض ڪيو ته سائين! ڀاڄي
ڪوڙي آهي انڪري ڪوئي نٿو کائي پوءِ سائين ميان سائينءَ جن پاڻ ڀاڄي
چڪي ۽ چڪڻ کان پوءِ تمام ڀاڄي جو ڍيڳڙو واپس حاويلي شريف تي کنيون
ٿي ويا ته واٽ تي سائين بادشاهه ملين ۽ پڇا فرمايائون ته ابا! ڀاڄي ڪاڏي
کنيون ٿو وڃي. سائين ميان سائينءَ جن سائين بادشاهن کي عرض ڪيو ته
سائين! ڪڍو شريف جي ڀاڄي آهي مگر ڪوڙي ٿي پئي آهي ان ڪري
فقير نٿا کائون. سائين بادشاهن فرمايو ته ڍيڳڙي جو ڍڪڻ لاه. پوءِ پاڻ ڀاڄيءَ
تي ڪجهه پڙهي ڍر ڪري سائين ميان سائينءَ جن کي فرمايائون ته هاڻي

پاڇي چڪي ڏسو. جڏهن سائين ميان سائينءَ جن پاڇي چڪي ته بالڪل ڪوڙي ڪونه هئي پوءِ واپس ڪڍي آيا ۽ تمام فقيرن کي سڏي ڪارايائون ۽ سڀني فقيرن ننگر ڪيو ۽ ڪنهن به دانهن نه ڪئي.

نقل 132: فقير گل حسن شيخ وينل شهر ڏيپارجا نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي هڪ شيعي فرقي وارو سائين بادشاهن جي حضور ۾ آيو ۽ اچي عرض ڪيائين ته سائين! اسان حق تي آهيون. سائين بادشاهن کيس فرمايو ته هر دعويٰ جو هڪ دليل هوندو آهي تو وٽ ڪهڙو دليل آهي ته تون حق تي آهين؟ ته هو چُپ ٿي ويو ۽ ڪجهه ڪونه ڪيائين، پوءِ پاڻ ان کي فرمايائون ته توهان مناظري کان وڌيڪ مباحلي کي ترجيح ڏيندا آهيو ۽ هر وقت مباحلو، مباحلو ڪندا رهندا آهيو اسان به هاڻي توسان مباحلو ٿا ڪيون ته يا رائييس ڪينال جي مٿان مصلو وڇائي تون نماز پڙه يا اسان جو ڪو فقير مصلو وڇائي نماز پڙهي پوءِ جيڪو نه ٻڌي سو حق تي آهي. پوءِ اهو ٻڌي شيعي مذهب وارو لاجواب ٿي ويو.

نقل 133: فقير قمرالدين پنهور دادو وارو نقل ٿو ڪري ته آءٌ قرآن مجيد پڙهيل نه هئس مون سائين بادشاهن کي عرض ڪيو ته سائين قرآن مجيد پڙهيل نه آهيان مون کي شوق ٿيو آهي ته گهٽ ۾ گهٽ ناظره ته پڄاين سو سائينءَ جن ڪا دعا جي مهرباني فرمائين. پاڻ ته گلاس ۾ پاڻي ڪڍي اچ. آءٌ پاڻي ڪڍي آيس. پاڻ هڪ نظر مبارڪ مون تي فرمائي ۽ پاڻي جي مٿان ڪجهه پڙهي مون کي گلاس واپس ڏنائون پوءِ مان وٺي اهو پاڻي پيتو. جڏهن ڳوٺ موٽي آيس ته بابي سائينءَ کي عرض ڪيم ته بابا! مون کي قرآن شريف جو سبق ڏيو. بابي سائينءَ مون کي هڪ ڏينهن سبق ڏنو پوءِ آءٌ ٻنيءَ تي وڃي هفتہ کن رهيس ۽ اتي پنهنجي مُنهن قرآن شريف پڙهندو رهيس ايئن ٿي لڳو جڻ آءٌ اڳواٽ ئي پڙهيل هجان پوءِ هڪ هفتي ۾ قرآن شريف پڙهي پورو ڪيم پوءِ گهر آيس ۽ بابي سائينءَ کي چيم ته بابا! منهنجو قرآن مجيد جو دور ٻڌو. بابي سان گڏ به فقير، فقير محمد ابراهيم پنهور ۽ فقير محمد يعقوب به ويٺا هئا. بابي مون کي چيو پُٽُ وُضو ڪري

اڃ. آءٌ وضو ڪري آيس ته هڪ هڪ سيپاري مان ٻه ٻه رکوع ٻڌائين ته حيران ٿي ويو ۽ چيائين ته پُٺُ! تون هڪ هفتي ۾ قرآن پاڪ پڙهي ڪيئن پورو ڪيو؟ مون بابي کي سائين بادشاهن جي پاڻي پڙهي ڏيڻ وارو قصو ٻڌايو تنهن تي بابي چيو ته پُٺُ! هي سڀ سائين بادشاهن جي مهرباني آهي نه ته تنهنجي پڙهڻ جو حال نه هو.

نقل 134: فقير قمر الدين پنهور دادو وارو نقل ٿو ڪري ته منهنجو چوڪرو شمس الدين بيمار ٿي پيو مون وٽ پئسا به ڪو نه هئا جو آءٌ دوا ڪرايان. آءٌ ٻنيءَ جو ڪم ڪري گهر آيس ڏسان ته منهنجي چوڪري جي حالت تمام خراب هئي ۽ منهنجي گهرواري روئي پئي پوءِ مان وضوءَ ڪري صلوٰه شريف پڙهڻ وينس، صلوٰه شريف پڙهندي پڙهندي مون کي ٿوري گهل آئي، خواب ۾ ڏسان ٿو ته حضرت مرشد ڪريم سائين بادشاه آيا آهن ۽ مون کي فرمائن ٿا ته فقير روءُ نه توهان جا ۽ توهان جي اولاد جا اسان نگهبان آهيون. پوءِ اتي آءٌ سجاڳ ٿي پيس. اتي ڪري پنهنجي چوڪري کي ڏنر ته سندس بخار لهي چڪو هيو ۽ ان ئي ڏينهن تي بالڪل چوڪرو چڱو ڀلو ٿي ويو.

نقل 135: فقير غازي مري نقل ٿو ڪري ته آءٌ هڪ دفعي پنهنجا سڀ گهر ڀاتي ٻارهي شريف جي موقعي تي درگاه شريف وٺي ويس پوئتي پنهنجي گهر ۾ فقط پنهنجي سالي کي رهايم اُن کي اچي خيال ٿيو ته گهر ۾ سامان به گهڻو آهي ۽ مون وٽ ڪو هٿيار به ڪونهي جيڪڏهن چور اچن ته مان ڇا ڪندس. پوءِ اتفاق سان اُن رات ڳوٺ ۾ فائرنگ به ٿي. مون واري سالي جي دل اڃان وڌيڪ لهي وئي. نيٺ جاڳي جاڳي جڏهن سُمهيو ته ڏسي ٿو ته هڪ سفيد لباس ۾ حسين صورت سان هڪ بزرگ آيو آهي ۽ چويس ٿو ته پُٺُ! تون ڊپُ نه ڪر فقير جو گهر اسانجي نگاه ۾ آهي اتي منهنجي سالي کي سجاڳي ٿي ۽ دل جاءِ ٿيس. پوءِ هڪ ٻه ڏينهن بي خوف ٿي سڪون سان گذاريائين. پوءِ جڏهن آءٌ ٻارن سميت واپس ڳوٺ آيس ته مون کي سڄو احوال ڪيائين پوءِ مون اُن کي ڄاڻي واڻي پهريائين سائين ميان

سائينءَ جن جي تصوير مبارڪ ڏيکاري ۽ پڇيومانس ته ڇا خواب ۾ هي صورت پاڪ ڏٺي هئي هن غور ڪري چيو ته نه اها صورت پاڪ اڃان ٻي هئي پوءِ مون اُن کي سائين بادشاهن جي تصوير مبارڪ ڏيکاري ته اُن چيو ته ها اهو ئي بزرگ هيو جيڪو مون خواب ۾ ڏٺو هيو. ان واقعي کان پوءِ اسان کي ايڏي ته دل جاءِ ٿي جو ڪاڏي ويندا هئا سين ۽ گهر خالي هوندو هئو ته به ڪنهن قسم جو ڊپ ڊاءِ نه هوندو هيو.

فصل 136: فقير غازي مري نقل ٿو ڪري ته آءُ جڏهن موري جي مدرسي ۾ پڙهندو هيس ۽ اڃان سائين بادشاهن جو طالب نه ٿيو هيس ته اتي رهندڙ هڪ فقير نالي محمد ڪامل (ڪلهوڙو) کي اڌ رنگو ٿي پيو. جنهن سبب ان جو هڪ پاسو هلڻ کان لاچار ٿي پيو هوس پوءِ سڀني چيس ته ڪنهن حڪيم يا ڊاڪٽر کي ڏيکار. فقير وري سڌو درگاه شريف تي آيو ۽ سائين بادشاهن جي قدمبوسي ڪري عرض ڪيائين ته سائين! مون کي اڌ رنگو ٿي پيو آهي دعا ڪيو. پاڻ پنهنجو هٿ مبارڪ سندس جسمر تي گهمايائون ۽ دعا فرمايائون. فقير جو اڌ رنگو اُن گهڙيءَ ختم ٿيو ۽ بالڪل نيڪ ٿي ويو. پوءِ جڏهن واپس ڳوٺ آيو ته چڱو ڀلو هيو. پوءِ اسان سان سمورو احوال ڪيائين. سندس جي زبان مان سائين بادشاهن جي اهڙي مهرباني ٻڌي ۽ سندن ڪرامت اکين سان ڏسي منهنجي دل به ذڪر شريف وٺڻ جي طلب ڪئي ۽ پوءِ درگاه شريف تي حاضر ٿي غلامن ۾ داخل ٿيس.

فصل 137: فقير غازي مري نقل ٿو ڪري ته منهنجو سالو ڪنهن ڪيس سببان ڪجهه سالن کان جيل ۾ هيو ۽ اُن کي منهنجي پيڻ جو سڱ به ڏنل هيو ۽ منهنجي پيڻ جي عمر به چڙهندي پئي وڃي پوءِ هڪ دفعي مون ٻارهي شريف جي موقعي تي رات جو سندس رهائيءَ لاءِ روئي دعا گهري ۽ پوءِ اُتي ئي صحن ۾ سُمهي پيس. خواب ۾ سائين بادشاهن اچي ديدار ڪرايو ۽ مونکي فرمايائون ته فقير! تنهنجو سالو آزاد ٿيندو پر وري جيل ويندو. چئيس ته هر قسم جي غلط ڪم کان توبه ڪري نه ته تڪليف ۾ پوندو. خواب ڏسڻ کانپوءِ جڏهن مونکي سُڃاڻي ٿي ته آءُ صبح جو ڳوٺ

ايس ۽ پنهنجي سالي کي ڇڏائڻ واسطي حيدرآباد هاءِ ڪورٽ ۾ وڪيل کي وٺي وڃي ضمانت لاءِ درخواست ڏنر ته اهو جج جنهن باوجود ڪيترين ئي ڪوششن جي ضامن قبول نه ڪيو هيو ان پيري ضامن منظور ڪيائين ۽ منهنجو سالو جيل مان نڪري آيو مون کيس سمورو احوال ڪيو ۽ هر ڳالهه کي ڇڏي ڪري درگاه شريف تي حاضري لاءِ چيومانس ته هائو ڪيائين ۽ چيائين ته هاڻي مون هر ڳالهه کان توبه ڪئي پوءِ کيس پنهنجي پيڻ پرڻائي ڏني مانس. هن ڳالهه کي به ٽي مهينا گذري ويا پر هو درگاه شريف تي حاضر نه ٿيو هڪ ڏينهن مون کان درگاه شريف جي ايدريس وٺي درگاه شريف وڃي پيو ته لاڙڪاڻي جي شهر ۾ پوليس پڪڙي جيل ۾ وڌس. پوءِ هن اتي اچي سائين بادشاهن کي سنڀاليو ته ايتري ۾ هڪ پوليس آفيسر آيو جنهن هن کان پڇا ڪئي ته ڪيڏانهن پيو وڃي؟ هن ان کي چيو ته آءٌ درگاه مشوري شريف ڏانهن وڃان پيو. اهو ٻڌندي ئي ان آفيسر کيس آزاد ڪري ڇڏيو. پوءِ هي سڌو درگاه شريف تي حاضر ٿيو ۽ سندس زندگي بدلجي وئي ۽ اڄ به سڪيو گذاري رهيو آهي.

نقل 138: فقير عبدالرسول شيخ دادوءَ وارو نقل ٿو ڪري ته منهنجي گهرواريءَ کي ڇهون مهينو پيٽ هيو آءٌ درگاه شريف جمعي جي نماز پڙهڻ ۽ سندن زيارت لاءِ ويس اتي دل ۾ سوچيم ته آيو به آهيان ته سائين بادشاهن کان ٻار جو نالو پڇا ڪندو وڃان. جڏهن سائينءَ جن کي عرض ڪيم ته سائين! منهنجي گهرواري اميد سان آهي تنهن لاءِ مهرباني ڪري نالو ٻڌائيندا ته جيئن اهو نالو مان پنهنجي ٻار تي رکان. پاڻ فرمايائون ته پُٽ! نالو ”ڪنيز فاطمه“ رکجائينس. اهو ٻڌي آئون غمگين ٿيس ڇو ته منهنجو خيال هيو ته مونکي پُٽ ڄمندو پر پاڻ ”ڪنيز فاطمه“ نالو فرمائي واضح فرمايائون ته منهنجي گهرواريءَ جي پيٽ ۾ پُٽ نه بلڪه ڌيءُ آهي. ان سوچ ايندي ئي پاڻ فرمايائون ته پُٽ! نيائي به رحمت آهي. پوءِ مون کي نيائي ڄاڻي ۽ مون سندس نالو ”ڪنيز فاطمه“ رکيو.

فقلم 139: ساڳيو فقير نقل ٿو ڪري ته هڪ دفعي مان سائين بادشاهن کي عرض ڪيو ته سائين! مونکي پُٺَ جو اولاد ڪونهي. سائين دعا فرمائين ته مونکي پُٺَ ڄمي. پاڻ فرمايائون ته وڃي يارنهن (11) نر چوهارا وٺي اڃ ته توکي پڙهي ڏيون. پوءِ مان چوهارا وٺي سندن حضور ۾ پيش ڪيا ته مونکي پڙهي ڏنائون ۽ فرمايائون ته هن پيري توکي پُٺَ ڄمندو جنهن جو نالو ”نور احمد“ رکجانءِ. پوءِ مونکي تنهن سال ئي پٽ ڄائو ۽ مون سندس نالو ”نور احمد“ رکيو.

فقلم 140: فقير غلام رسول ميمڻ موري وارو نقل ٿو ڪري ته مولوي نالي مٺي ڀان پوٽي موري واري (جيڪو سائين بادشاهن جو فقير نه هيو) ٻڌايو ته آءٌ جلسو ڪرڻ لاءِ منيائتيءَ ويس. اُتي سائين مشورين واري جي هڪ فقير سان منهنجو تاج شريف پائڻ تي بحث ٿيو جنهن تي مان ڪاوڙجي پيس ۽ اُنکي به گهٽ وڌ ڳالهايم ته تاج شريف جي لاءِ به ڏاڍا غلط لفظ ڳالهايم. پوءِ آءٌ موري آيس ۽ اچي تاج مسجد موري واريءَ ۾ سُمهي پيس. سُمهڻ سان خواب ۾ ڏسان ٿو ته مديني شريف پهتو آهيان ماڻهن جو ڏاڍو هجور آهي ۽ سڀ هڪ پاسي وڃن پيا. ماڻهن کان پڇا ڪيم ته توهان ڪاڏي ٿا وڃو؟ ماڻهن چيو ته سائين مشورين وارا ٿا اچن اسان اوڏانهن ٿا وڃون. پوءِ آءٌ به اُنهن سان رُلجي پيس. ڏسان ٿو ته سائين بادشاهه جلوه افروز ٿيا آهن ته مون به ٻوڙي وڃي قلمبوسي ڪئي. پاڻ سائينءَ جن مون کي ڏسي فرمايو ته مولوي صاحب! هلي آ ته توکي مدينه واري سائين جي تاج شريف جي زيارت ڪرايون. پوءِ آءٌ سائينءَ جن سان گڏ ويس. ڏسان ته سبحان الله! گنبدِ خضرا جي ڇانو هينان هڪ گڏ سينگاريل آهي جنهن جي مٿان ”تاج شريف“ رکيل آهي. اتي سائين بادشاهن مون کي فرمايو ته ”مولوي صاحب! اسان جي فقيرن ۽ تاج شريف سان نفرت نه ڪندو ڪر.“ پوءِ مونکي سڃاڳي ٿي ته ”تاج شريف“ جي شان جي خبر پئجي وئي ۽ مون هميشه لاءِ سائينءَ جن جي ”فقيرن ۽ تاج شريف“ جي مخالفت کان توبه ڪئي.

نقل 141: فقير عبدالغفور چانڊيو وينل خيرپور ناٿن شاھ نقل ٿو ڪري ته موهن جي دڙي جي ڀرسان ڳوٺ حاجي خان مشوري جي فقيرن مونڪي ٻڌايو ته اسانجي هڪ عزيز کي چٽي ڪٽي کائي وڌو جنهن تي همراھ يڪدم علاج نه ٿيڻ سببان چٽو ٿي پيو هو. پوءِ ته ڏاڍا علاج ڪرايائين پر فائدو نه پيو ٿئي. پوءِ هڪ ڏينهن کيس درگاه شريف تي سائين بادشاهن جي خدمت ۾ کڻي آيائين ۽ عرض ڪيوسين ته سائين! هن ويچارِي جي جان ڇڏايو تنهن تي پاڻ فرمايائون ته الله سائين کي ڀارت آهي اسان اوهانکي پاڻي پڙهي ٿا ڏيون اهو پياريوس به ۽ اُن جا چنڊا به هڻوس. پوءِ اسان اُن کي زوريءَ پاڻي پياريو ڇو ته چٽو ماڻهو پاڻيءَ کان ڊڄندو آهي ۽ اُن پاڻيءَ جا چنڊا به هنيا سينس ته اسانجي همراھ جي حالت سترڻ لڳي ۽ ڪجهه ڏينهن ۾ بالڪل چاڪ ٿي ويو.

نقل 142: فقير مولوي حبيب الرحمن ميراثي رهندڙ ڏوڪري نقل ٿو ڪري ته دلاور شاھ ٻلهڙيجيءَ وارو هڪ پيري درگاه شريف تي آيو. سندس سان هڪ ماڻهو گڏ هو. جيڪو داروغو هيو. ان کي نوڪري تان لاهي ڇڏيو هئائون. پوءِ سائين بادشاهن کي دلاور شاھ عرض ڪيو ته قبل سائين! هن جو مون تي ٿورو آهي جو هڪ پيرو درگاه شريف تي پنڌ پيو اچان ته هي ماڻهو مون کي موٽر سائيڪل تي کڻي آيو هيو. هاڻي هن جي نوڪري خطري ۾ آهي کيس لاهي ڇڏيو اٿائون ۽ مٿس کيس هلي رهيو آهي ۽ واپس چڙهڻ جو ڪو آسرو ڪونهي. سائين! هن لاءِ دعا فرمايو ته نوڪري نه ڪسجيس. سائين بادشاهن فرمائين ته شاھ صاحب! جي توهان تي ٿورو ڪيو اٿس ته اسان به ٿورو ڪري ٿا ڇڏيونس پوءِ دعا گهري ۽ فرمايائون ته نوڪري نه ويندس. پوءِ اهو شخص جڏهن حاضري تي ويو ته کيس جا ڪاغذ ئي ڪون لٽن ۽ ان مٿان هلندڙ کيس ختم ٿي ويو ۽ هو واپس نوڪري تي بحال ٿيو.

نقل 143: فقير مولوي حبيب الرحمن ميراثي رهندڙ ڏوڪري نقل ٿو ڪري ته حاجي محمد عرس مشوري کي ڏاڙيلن چورائي موڪليو ته توکي جئرو نه ڇڏينداسين ۽ مارينداسين (ڇا ڪاڻ ته اُن سان انهن ڏاڙيلن جي ڪنهن ڳالهه

تي دشمني ٿي پئي هئي پر حقيقت ۾ هن فقير ڏي ڪابه مُهڙ نه هئي) پوءِ جڏهن ڌاڙيلن طرفان اهو نياپو مليس ته اچي روئي سائين بادشاهن سان سمورو احوال عرض ڪيائين. پاڻ فرمايائونس ته فقير! تون فڪر نه ڪر تو بي ڏوهيءَ کي جي نقصان پهچائڻ جو سوچيو اٿئون ته هاڻي ڏينهن پورا ٿي ويا اٿن. پاڻ اهي لفظ فرمائي دعا گهريائون. تنهن کانپوءِ سُتت ٿي نئون ڊي.پي.او آيو جنهن ڌاڙيلن خلاف سخت ڪارروائي ڪئي ۽ اُن ئي ڪارروائي دوران اهي ڌاڙيل به مارجي ويا. جن فقير کي ڌمڪيون ٿي ڏنيون.

نقل 144: فقير مولوي حبيب الرحمن ميراثي رهندڙ ڏوڪري نقل ٿو ڪري ته هڪ پيري سائين بادشاهن کان ڳوٺ ويڻ جي اجازت طلب ڪئي سي. مون سان گڏ ٻه ٽي طالب پيا به هئا. پاڻ فرمايائون ته ننگر ڪري پوءِ وڃون. اسان عرض ڪيو ته قبل سائين! گاڏيءَ (ريل) جو وقت ٿي ويو آهي ۽ اسٽيشن باقراڻي تائين به پنڌ آهي. پاڻ فرمايائون ته گاڏي توهان کان اڳي نه ويندي. پوءِ جڏهن ننگر ڪري اسٽيشن تي پهتاسون ته گاڏي اسان کان پوءِ آئي ۽ اسان آرام سان سوار ٿي ڳوٺ پهتاسين.

نقل 145: حافظ علي اڪبر شيخ نقل ٿو ڪري ته هڪ پيري منهنجو ڀاءُ بيمار ٿي پيو ڊاڪٽرن چيو ته هن کي (تي بي) جو مرض ٿي پيو آهي. (اُن دور ۾ ٽي بي جو مرض لاعلاج هيو) پوءِ لاڙڪاڻه اسپتال ۾ داخل ڪيو سُونِس. آخرڪار ڊاڪٽرن لاعلاج ڪري ڇڏيس. پوءِ سوچيم ته هاڻي لاعلاج جو علاج مشورين وارو سائين ڪندو پوءِ درگاه شريف تي آيس ۽ روئي ڪري سائينءَ جن کي سمورو احوال پيش ڪيم. پاڻ مونکي فرمايائون ته روءِ نه تنهنجو ڀاءُ نه مرنڊو. پوءِ پاڻ پاڻيءَ جا شيشا به پڙهي ڏنائون ته وڃي پياريوس ۽ دعا به فرمايائون. پوءِ مان پاڻي کڻي وڃي ڀاءُ کي پياريو ته رڻ بند ٿي ويس. پوءِ وقتاً فوقتاً حضور ۾ حاضر ٿي دعا لاءِ عرض گذاريندو رهيس ۽ پاڻ هميشه دعا جي مهرباني فرمائيندا رهيا. ٿوري عرصي گذرڻ کان بعد بيماري جو نام و نشان ئي نه رهيو ۽ منهنجو ڀاءُ چڱو ڀلو ٿي ويو. پوءِ هڪ ڏينهن چيائين

ته هاڻي مونکي ڇڏيو ته ڳوٺ ويان ۽ وڃي ٻنيءَ ٻاري جو ڪم ڪيان. پوءِ اسان کان موڪلائي ڳوٺ ويو ۽ ٻنيءَ ٻاري جو ڪم ڪرڻ لڳو.

نقل 146: فقير منل چنو نقل ٿو ڪري ته هيڪر پاڻ دعوت تي دريا پار تشریف فرما ٿيا پوءِ جڏهن ڳوٺ فقير غلام محمد متوءَ کان موٽيا ۽ چنن جي ڳوٺ وٽ پهتا ته هڪڙي فقير نالي آندل چنن عرض ڪيو ته قبل سائين! مونکي پُٽ جو اولاد ڪونه آهي سائين مهرباني فرمائين!! ۽ هڪڙو روپيو ڪيسي مان ڪڍي سائينءَ جن کي پيش ڪيائين. تنهن تي پاڻ مُرڪي فرمايائونس ته ايترو سستو!! پوءِ روپيو موٽائي ڏنائونس ۽ فرمايائونس ته وڃ ”محمد بخش“ نالو رکجائونس. پوءِ هن کي پُٽ ڄائو جنهن جو نالو ”محمد بخش“ اٿس.

نقل 147: فقير منل چنو نقل ٿو ڪري ته منهنجي مينهن کي گهوگهي جي بيماري ٿي پئي ۽ مينهن جي حالت تمام گهڻي خراب ٿي وئي نيٺ زمين تي ڪري پئي ته پوءِ مان مجبور ٿي مينهن کي گهڻ لاءِ کاتي ڪئي ته منهنجي پٽ چيو ته بابا! هڪ منٽ صبر ڪيو ته مان پنهنجي مرشد ڪريم جي بارگاه ۾ عرض ڪيان پوءِ هن ٿلهي تي بيهي دانهن ڪئي ته سائين اسان وٽ هيءَ هڪ ئي مينهن آهي جيڪا اسان جي گذر سفر جو سهارو آهي. عرض ڪري اڃان به ٽي منٽ مَسَ گذريا ته مينهن اُٿي گڙي ٿي ۽ بيماري به بالڪل ختم ٿي ويس. ايتري ۾ منهنجو ٻيو پُٽ ڊاڪٽر کي وٺي پهتو ته ڊاڪٽر مينهن کي ڏسي چيو ته هن کي ڪجهه به ڪونهي ۽ بالڪل صحيح آهي.

نقل 148: حافظ محمود ساريو نقل ٿو ڪري ته اسان جده شريف ۾ رهندا هئاسون. پوءِ هڪ ڏينهن اُتي اسان جي پاڙي ۾ چوري ٿي ۽ پوليس شڪ جي بنياد تي مون کي به پڪڙي وئي ۽ ٻه ٽي ڏينهن مونکي جيل ۾ رکيائون. پوءِ هڪ رات مون روئي ڪري مرشد ڪريم مشوري شريف واري سائينءَ جن جي خدمت ۾ عرض ڪيو ته سائين! مان چوريءَ ۾ ڏوهي نه آهيان. پوءِ انهيءَ رات اُسُ مهل خواب ۾ ڏٺم ته سائين بادشاه

تشریف فرما ٿيا آهن ۽ مونکي فرمائن ٿا ته فقير تون غم نه ڪر توکي سڀاڻي ڇڏي ڏيندا. خواب ڏسڻ کانپوءِ مونکي سڃاڳي ٿي ته ان وقت ئي پنهنجي سائين کي جيڪي جيل ۾ مون سان گڏ هئا تن کي چير ته سڀاڻي آءُ ڇٽي ويندس. پوءِ جيئن ئي صبح ٿيو ته هڪ آفيسر آيو ۽ اچي اسان قيدين کي ڏسندو رهيو پوءِ اسان مان هڪ مان، ۽ هڪ ٻيو ان کي چوندي چيائين ته اوهان چور نٿا لڳو. تنهن ڪري هاڻي توهان آزاد آهيو.

فصل 149: فقير نبي بخش ڪولاجي وينل ٿندو الهيار جو نقل ٿو ڪري ته مان سخت بيمار ٿيس نيٺ بيماري مان اچي بيزار ٿيس ۽ هڪ ڏينهن ڏاڍو رُنس. پوءِ روئندي روئندي جڏهن سُتس ته سائين بادشاهن خواب ۾ ديدار ڪرايو ۽ ڏٺم ته پاڻ مونکان پاڻي گهريائون. مون کين پاڻي پري ڏنو ته پاڻ ان پاڻيءَ تي ڌم ڪري فرمايائون ته پي ڇڏ، پوءِ مون اهو پاڻي پي ڇڏيو جڏهن سڃاڳي ٿي ته محسوس ڪيم ڇڻ ته مان ڇاڪُ ٿي ويو آهيان. پوءِ اُتي هيڏي هوڏي گهمڻ شروع ڪيم ته ڪابه ڪمزوري محسوس نه پئي ٿئي. گهروارا به ڏسي حيران ٿي ويا ته هي اڃانڪ صفا ڇاڪ ڪيئن ٿي ويو؟ پر انهن کي ڪهڙي خبر هئي ته منهنجا سائين مون سان اچي مهرباني ڪري ويا آهن. پوءِ مون گهروارن سان سمورو خواب جو احوال ڪيو جنهن تي منهنجي گهروارن جي دل ۾ سائين بادشاهن جي محبت اڃان به وڌي وئي.

فصل 150: فقير عبدالرحيم گهڙو نقل ٿو ڪري ته مونسان فقير احمد ڪوري پنهنجي والد فقير محمد حسن ڪوريءَ جو نقل بيان ڪيو ته ان کيس ٻڌايو پئي ته اڳ ۾ مان وڏو ڏوهاري هيس. پر پوءِ ڏوه ڪرڻ ڇڏي ڏنم، هڪ دفعي مونکي اڻ ڪئي ڏوه ۾ ٽي سال جيل ٿيو. اُتي منهنجو ڪوئي به واهي وارث ڪو نه هيو، پوءِ اها منهنجي عادت هوندي هئي جو مان سڄي رات صلوات شريف پڙهندو هيس. نيٺ هڪ رات منهنجي قسمت جاڳي پئي ۽ مون سان مديني واري سائين، عليه السلام مهرباني فرمائي. محبوب جي مهرباني فرمائڻ کان پوءِ آءُ سَتَ ٿي ڇُٽي آيس. پوءِ جڏهن آءُ آيس ته ٻي ڏينهن تي مرشد ڪريم حضرت قبالا مشوري شريف واري سهڻي سردار

پنهنجي هڪ غلام فقير علي محمد ابڙو کي فرمايو ته ”بچل شاه“ جي ڳوٺ وڃ اتي هڪڙو ماڻهون ڪالهه جيل مان ڇڏي آيو اٿئي ان کي اسان جا سلام چويس ۽ ان کي ڇڏ ته اسان سان درگاه شريف تي ملي وڃي. پوءِ جڏهن آءٌ درگاه شريف تي آيس ته ان وقت سائينءَ جن رائييس ڪئنال جي پرينءَ پڪ تشريف فرما هئا. مون دل ۾ سوچيو ته شايد سائينءَ جن ڪنهن جو ڏور موٽرائڻ لاءِ مون کي چوندا، ڇو ته منهنجا اهڙن ماڻهن سان واسطا هئا. اهو خيال دل ۾ رکي جڏهن آءٌ پرينءَ پڪ پُئس ته اتي سائينءَ جن سان مليس ته سائينءَ جن فرمايو ته تنهنجو نالو ڇا آهي؟ مون عرض ڪيو ته سائين! منهنجو نالو محمد حسن ڪوري آهي. منهنجي ايئن چوندي ئي پاڻ يڪدم اُٿي بيهي مون سان مليا ۽ پاڻ فرمايائون ته توسان ڳالهائڻو آهي، تون مسجد شريف ڏي هل. جڏهن مسجد شريف ۾ آيا ته مون کي خلاصو گهرايائون ۽ مون کي فرمايائون ته توسان جيل ۾ جيڪا مهرباني ٿي آهي ان جي توکي مبارڪ هجي ۽ فرمايائون ته مديني جي سائين رحمۃ اللہ علیہ جن تنهنجي ڀارت فرمائي آهي. ان کان پوءِ مونکي ذڪر شريف جي مهرباني ڪيائون.

فقير احمد ڪوريءَ ٻڌايو ته ان کان بعد مرڻ گهڙي تائين منهنجي والد صاحب تهجد، ذڪر، نماز نه ڇڏيو.

نقل 151: فقير احمد بخش ميراڻي رهندڙ بهارپور (لاڙڪاڻه) نقل ٿو ڪري ته اسان ننڍڙا هئاسين ته اسانجو والد فقير محرم ميراڻي اسان کي ڪلهن تي ڪڍي درگاه شريف وٺي ويندو هيو. اسانجي والد پاڪستان نهڻ واري سال سائين بادشاهن کان ذڪر شريف ورتو هيو. هڪ دفعي درگاه شريف تي آياسين ته موسم جا حالات ڪجهه خراب ٿي ويا ۽ مينهن وسڻ جا آثار نمايان ٿيا. پوءِ جنهن مهل واپس لاڙڪاڻه جي لاءِ اچون پيا ته بابي جي هڪ ڪلهي تي آءٌ ۽ ٻي ڪلهي تي منهنجو ڀاءُ محمد بخش هيو هاڻي اسان پريشان ٿياسين ته لاڙڪاڻي ڪيئن وڃون (ڇو جو پنڌ اچون پيا) جڏهن سائين بادشاهن کان بابي موڪلايو ته پاڻ بابي کي فرمايائون ته محرم فقير! تون

هليو وڃ جيستائين گهر نه پهچندين مينهن نه وسندو. پوءِ سڄي واٽ پنڌ آياسين ته گجگوڙ ۽ ڪنوڻ هلي پئي پر مينهن ڪونه وڃيو. پوءِ جڏهن اسين گهر پهتاسين ته پوءِ برسات پوڻ شروع ٿي وئي.

نقل 152: حاجي الاهي بخش چانڊيو نقل ٿو ڪري ته راڌڻ شهر ۾ وڏيري ڌڻي بخش خان جي دعوت تي سائين بادشاهن مهرباني فرمائي. اُتي سيد خدا بخش شاه به دعوت لاءِ عرض گذاريو. پاڻ ڪريم جڏهن شاه صاحب وٽ آيا ته سائين بادشاهن سان ڪافي جماعت گڏ هئي. سيد خدا بخش شاه دعوت ۾ هڪڙي ديڳ تيار ڪرائي هئي. جماعت کي ڏسي شاه صاحب ٿورو مايوس ٿيو ته سائين بادشاهن کيس فرمايو ته شاه صاحب! مايوس نه ٿي، سفيد ڪپڙو کڻي اچو، اسان پنهنجي هٿن سان ننگر ڏينداسي. شاه صاحب ٿو چوي ته ساري جماعت ننگر ڪري وئي جڏهن ڪپڙو مبارڪ مٿي ڪري ڏنسون ته اڃا اڌ ديڳ باقي هئي. سائين بادشاهن فرمايو ته شاه صاحب! اڃان ايتري جماعت بي به هجي ته به ننگر نه کڻائي سگهن ها.

نقل 153: فقير نثار احمد ولد مولوي عرض محمد وينل ڳوٺ ماڻو نقل ٿو ڪري ته اسان جي هڪ سڃاڻ واري فقير مراد علي کي چڻ ٿي پيو. پوءِ اُن سائين بادشاهن کي عرض ڪيو ته سائين! مان آپريشن کان ڊڄان ٿو. اُن لاءِ سائين پاڻ مهرباني فرمائڻ. تنهن تي سائين بادشاهن سندس پٺيءَ تي هٿ مبارڪ رکي ڪري فرمايائون ته الله سائين شفا ڏيندو تون چاليهه ڏينهن رک ڪر. تنهن کانپوءِ اُن فقير جو چڻ بالڪل ختم ٿي ويو.

نقل 154: فقير نثار احمد نقل ٿو ڪري ته منهنجي ماسي تمام سخت بيمار هئي. تنهن کي طبيبن چيو ته تون ان ئي بيماري ۾ مري ويندين ته تنهن تي هو ڏاڍي مايوس ٿي ۽ اچي سائين بادشاهن کي سمورو عرض پيش ڪيائين جنهن تي پاڻ فرمايائونس ته تنهنجي حياتي وڏي آهي ۽ توکي به پٽ ٿيندا. جن مان هڪ جو نالو اعجاز ۽ ٻئي جو نالو پنهنجي پسند تي رکجانءِ. پوءِ اها مائي چاڪ ٿي ۽ سندس شادي ٿي ۽ برابر کيس ٻه پٽ ڄاوا.

نقل 155: فقير الهداد جمالي وينل ڳوٺ ميان جي ڪنڊي (ضلع دادو) نقل بيان ٿو ڪري ته اسان مدينه شريف ۾ هئاسون. انهن ڏينهن ۾ سائين بادشاهه به عمره شريف تي آيل هئا. پوءِ تن ڏينهن ۾ پاڪستان ۾ سنڌ اندر ٻوڏ آئي هئي جنهن ۾ تمام وڏو نقصان ٿيو هيو. پوءِ اسان دادوءَ جي فقيرن سائينءَ جن کي گڏجي عرض ڪيوسين ته سائين! اسان هتي مدينه شريف ۾ آهيون ۽ پاڪستان ۾ ٻوڏ آئي آهي جيڪا اسانجي گهرن ۽ مال متاع کي لوڙهي ڇڏيندي. تنهن تي پاڻ فرمايائون ته ڇو لڙهندا نڌڻڪا آهن ڇا؟ ايئن فرمائي هٿ مبارڪ کڻي دعا فرمايائون. ٻئي ٽئين ڏينهن تي خبر پئي ته اسانجي ڳوٺ ۾ ڪو به نقصان ناهي ٿيو ۽ ڪجهه ماڻهن جن پنهنجو بند ٻڌي اسان جي طرف پاڻي ڇڏيو هئائون، تن جو پنهنجو بند ۱۵ فوٽ هُين ۽ اسانجو بند ۵ فوٽ هيو ته به اسانجو بند ۵ فوٽ وارو بچي ويو ۽ هنن جو بند ۱۵ فوٽن وارو ٽٽي پيو اهو عجيب منظر ڏسي ماڻهو حيران ٿي ويا.

نقل 156: فقير نصرالله ملاح نقل ٿو ڪري ته مونکي شادي لاءِ مائٽن سڱ ڏيڻ کان انڪار ڪري ڇڏيو ڇو جو مان شڪل صورت ۾ ڪوجھو هئس. پوءِ مان سائين بادشاهن جي حضور ۾ آيس ۽ عرض ڪيم ته منهنجا سائين! مائٽ مٽ مونکي سڱ ڏيڻ لاءِ تيار نه آهن ڇو جو مان ڪجهه ڪوجھو آهيان. پوءِ پاڻ مونکي ڏسي مُرڪي فرمايائون ته توکي گهر ويني پاڻهي سڱ ڏيندا. سندن جي الفاظن جي برڪتن سان اها مهرباني ٿي جو اُهي مائٽ جن مونکي جواب ڏنو هيو تن اچي سڏي سڱ ڏنو.

نقل 157: فقير حاجي نيڪ محمد صاحب عباسي وينل شهر خيرپور ميرس نقل ٿو ڪري ته منهنجي ڊيوٽي جتي هوندي هئي اتي منهنجي فيملي مونسان گڏ هوندي هئي ٽي سال برابر يا اڃان به وڌيڪ عرصو ٻاهر رهيس جڏهن وري بدلي ڪرائي خيرپور ميرس پهتس ۽ گهر ۾ رهياسون ته گهر خالي رهڻ جي ڪري جنن جو ديرو بڻجي چُڪو هيو. جنن اسانکي تنگ ڪرڻ شروع ڪيو ايتري قدر جو کاڌي پيتي ۾ گندگي وجهن پيا جو کاڌو پيتو مسجد شريف ۾ رکڻ لڳس. آخر درگاه شريف تي ويس اتي سائين

بادشاهن جي حضور ۾ عرض ڪيم ته جنن ڏاڍو تنگ ڪيو آهي. پاڻ فرمايائون ته جڏهن به اسانجو ايڏاهين اچڻ ٿي ته تڏهن يادگيرو ڏيارجانءِ. پوءِ هڪ ڀيري خيرپور ميرس پيرسان سندن دعوت هئي ۽ آرام فرمائڻ جو پروگرام مون مسڪين وٽ هُين. جڏهن رات جو مون وٽ اچي آرام فرمايائون ته مان سندن ناشتي جو سامان ڪمري جي دريءَ ۾ رکيم. اُسَ جي وقت پاڻ تهجد تي اُٿيا ۽ مون دريءَ کي کوليو ته سامان به ڪون هو ۽ ضايع به ٿيل هو اهو سامان ڪٿي اچي سندن اڳيان رکيم ۽ عرض ڪيم ته سائين! اسان سان هيءَ حالت آهي. پوءِ پاڻ مُرڪي فرمايائون ته ڏاڍا شير آهن پر هاڻي اڄ کان وٺي توهان کي ڪجهه به نه چوندا. سندن انهيءَ لفظ مبارڪ فرمائڻ کانپوءِ جن الائي ڪاڏي هليا ويا ۽ اسان خوشحال ٿي زندگي گذارڻ لڳاسون.

نقل 158: سيد محمد قاسم شاه ويٺل ڳوٺ طالب شاه لڳ مورو ڀُل جو نقل ٿو ڪري ته مان دلائل الخيرات شريف جي اجازت وٺڻ لاءِ درگاه عاليه مشوري شريف تي ويس ۽ سائينءَ جن سان ملاقات ٿي پر پاڻ مون کان حال احوال ته نه ورتائون پر نالو به نه پڇيائون. آخر سومهڙي نماز خيرسان پڙهي حاويلي شريف ڏي اُسري ويا رات جو مونکي اچي خيال ٿيو ته هتي مون کي ڪير به نٿو سڃاڻي ته هاڻي ننگر ۽ هنڌ بسترو ڪير ڏيندو؟ پوءِ مسجد شريف ۾ ويهي رهيس. جڏهن رات جا ڏھ يارنهن کن ٿيا ته اوچتو مسجد شريف ۾ هڪ فقير آيو جنهن اچي چيو ته هٽڙي ڪو سيد آهي ڇا؟ جو مونکي سائين بادشاهن فرمايو آهي ته مسجد شريف ۾ هڪ شاه صاحب ويٺو اٿئي تنهن کي ننگر ڪراءِ ۽ هنڌ بسترو به ڏئي اچينس. اهو ٻڌي مون کيس چيو ته آءُ شاه صاحب آهيان. پوءِ اُن جي ضرورت پوري ڪئي پر مونکي وڏي حيرت ٿي ته سائينءَ جن کي ڪيئن خبر پئي ته هڪ شاه صاحب مسجد ۾ ويٺو آهي ۽ اُن کي ننگر ۽ هنڌ بستري جي ضرورت آهي!! آخرڪار جڏهن صبح ٿيو ته پاڻ نماز کان بعد مونکي سڏي فرمايائون ته شاه صاحب! اچو ته توهان کي دلائل الخيرات جي اجازت ڏيان.

پوءِ ته سندن جي اهڙي شفقت ۽ سڃاڻپ تي اڪيون پر جي آئيون. پاڻ پاڪر پائي دلائل الخيرات شريف جي اجازت به ڏنائون ته هديه به ڏنائون.

نقل 159: محبوب ولد نارو ذات ابڙو ساڪن ضلع لاڙڪاڻه جو نقل ٿو ڪري ته مونکي ننڍي لاءِ چيلهه کان هيٺ ڦٽ ۽ ڏڏي ٿي پيا جيڪي چئن نه پيا. ڏاڍا علاج ڪراير ليڪن تڪليف وڌندي پئي وڃي. آخرڪار بابا مونکي درگاه شريف تي وٺي آيو. پاڻ سائين بادشاهن مونکي ڏسي فرمايو ته ابا! تنهنجا ڦٽ ته ڇٽي ويا آهن. سندن جي انهن لفظن جي برڪت سان ڪجهه ڏينهن ۾ ڦٽ بالڪل ختم ٿي ويا جو اڄ ڏينهن تائين وري ناهن ٿيا.

نقل 160: ڊولڻ ڪنير وينل ڳوٺ چڻا ضلع نوشهرو فيروز نقل ٿو ڪري ته مونکي سائينءَ جن جي زيارت جو ڏاڍو شوق هيو هڪ ڏينهن جڏهن ان خيال سان درگاه شريف تي پئي ويس ته ٻيڙيون به کيسي ۾ پيون هيون. پوءِ خيال ٿيو ته وڃان سائينءَ سان ملڻ ٿو ۽ ٻيڙيون به کيسي ۾ آهن پوءِ ٻيڙيون ڪڍي ٻوڙي ۾ لڪائي رکيم ته واپس ايندي ڪنڊس. جڏهن سائينءَ جن سان مليس ته ذڪر شريف جو عرض ڪيم. پاڻ ذڪر شريف ڏنائون ۽ پاڻ فرمايائون ته بابا! ٻيڙيون پيئجن ته نه پر ٻوڙي ۾ لڪائي به نه رکجن.

نقل 161: بخشل ٻٻر وينل ڪاڇو ڳالهه ٿو ڪري ته منهنجي جواني هجي ڳوٺ ۾ مال چاريندو هيس. هڪ ڏينهن وات ويندي هڪ ڳوٺ جي چوڪريءَ تي نظر پئي جيڪا دل ۾ ويهجي وئي. پوءِ جڏهن سائين بادشاهن جو دستِ بيعت ٿيس ته هڪ ڏينهن راه ويندي اُن چوڪريءَ تي نظر پئي جنهن جو اچي دڳُ جهلير. ايتري ۾ اڇانڪ ڏٺم ته سائين بادشاهن سامهون بيٺا آهن ڏسندي ئي هوش خطا ٿي ويا ۽ رڙ ڪري ڪري پيس. پوءِ اُها چوڪري ته هلي وئي ۽ جڏهن آئون هوش ۾ آيس ته سڌو درگاه شريف تي حاضر ٿيس. جڏهن سائين بادشاهن جي قدمبوسي ڪئي ته پاڻ فرمايائون ته فقير ذڪر شريف گهڻو ڪجي ۽ عورتن کان پاسو ڪجي. سندن جي انهن لفظن دل تي اهڙو ته اثر ڪيو جو هر شيءِ ڇڏي سندن جي صورت پاڪ دل جي اندر ويهاريو.

نقل 162: فقير لعل محمد ملاح وينل ديه وسائي جو نقل ٿو ڪري ته منهنجي گهرواري زانه بيماري جي ڪري اولاد ڄڻ کان بيڪار ٿي چڪي هئي ۽ بيمار به رهندي هئي. نيٺ بابي منهنجي ٻي شادي ڪرائڻ جو سوچيو ۽ مائٽن کان سڱ به گهريائين جنهن تي منهنجي گهرواري ڏاڍي غمگين ۽ پريشان ٿي. پوءِ مون ابي کي چيو ته بابا! مان تيسيتائين شادي نه ڪندس جيسيتائين سائين بادشاهن کان پڇا نه ڪيان. پوءِ درگاه شريف تي آيس ۽ قلمبوسي ڪري سمورو احوال عرض ڪيم. جنهن تي پاڻ فرمايائون ته جي اولاد واسطي ٻي شادي ٿو ڪرڻ گهرين ته توکي اولاد ان ئي موجوده گهرواريءَ مان ٿيندي. مون عرض ڪيو ته سائين! منهنجي گهرواريءَ کي زانه عارضو آهي ۽ ڊاڪٽر چون ٿا ته هن کي ڪڏهن به اولاد نه ٿيندو. پاڻ فرمايائون ته ابا! الله سائين جل شانہ اڳيان ڪهڙي دير آهي. ان ئي گهرواريءَ مان الله سائين جل شانہ گنج اولاد عطا فرمائيندو. جڏهن مون اها ڳالهه وڃي گهر ڪئي ته ڪنهن کي يقين ئي نٿي آيو ته جنهن کي ايترن سالن ۾ اولاد نه ٿيو ته هاڻي وري ڪيئن ٿيندو. پوءِ الله سائين جل شانہ پنهنجي قدرت جو ڪرشمو ڏيکاريو جو سائين بادشاهن جي زبان مبارڪ مان جيئن نڪتو اونئن ئي ٿيو ۽ انهيءَ سال منهنجي گهرواري اميد سان ٿي ۽ هاڻي الحمد للہ اُن مان ئي گنج اولاد آهي.

نقل 163: مولوي صاحب نور احمد ملاح وينل حال خيرپور ناٿن شاه نقل ٿو ڪري ته مونکي مان اولاد ڪون پئي ٿئي سو سائين بادشاه جن جي خدمت ۾ عرض ڪيم ته منهنجا سائين! مونکي اجازت ڏيڻ فرمايو ته مان ٻي شادي ڪريان پهرئينءَ مان اولاد ڪون ٿو ٿئي. پاڻ فرمايائون ته مولوي صاحب! ٻي شادي نه ڪر تنهنجي انهيءَ گهرواريءَ مان اولاد ٿيندو. پوءِ پاڻ ڪجهه دير فڪر ڪرڻ کان بعد فرمايائون ته حافظ اچڻا آهن اُهي انهيءَ گهرواريءَ مان ايندا. سندن جي اهڙن لفظن مبارڪن کانپوءِ دلچاه ٿي ته انهيءَ گهرواريءَ مان اولاد ٿيندو پوءِ آخر اُن مان ئي پُٽ ڄاوا ۽ حافظ به ٿيا.

نقل 164: فقير عبدالقادر انصاري تقى شاه بابہ نقل ٿو ڪري ته هڪ پيري هيءُ عاجز درگاه شريف تي اوساري ڪرڻ لاءِ ٽڪيل هيو. هڪ ڏينهن صبح نماز مهل اوچتو پيٽ ۾ سور پيو. ڪم حاويلي پاڪ تي ڪندو هيس. صبح جو دستور موجب ڪم تي ويس پيٽ ۾ سور به تمام گهڻو پئجي ويو ڪم ڪرڻ جي طاقت جسم ۾ نه پيو سمجهان. نه وري پنهنجي جوڙي وال ڪاريگر حاجي محمد الياس کي ڳالهه پيو ڪيان. نوڙي سر به ڪٽي نه پيو سگهان. مالڪن ڪريمن کي به عرض نه پيو ڪيان. ايئن اوچتو پاڻ ڪرير آيا اچڻ سان حاويلي پاڪ جي ٻانهي مائي ڄامل کي سڏ ڪري فرمايائونس ته مائي ڄامل لسي به ڪٽي آ ۽ ٿڌو پاڻي به ڪٽي اچ ۽ لوڻ به ڪٽي اچ. جنوري مهينو هيو. سيءُ به ڏاڍو هيو. پاڻ هٿن مبارڪن سان لوڻ تي دفعا ڌوڻائون. پوءِ لسي ۾ لوڻ ۽ پاڻي ڄام وجهي جهارو ڪري هڪڙي ڪٽ جي وڏي گلاس ۾ لسي وجهي پاڻ ان گلاس لسي واري مان ٽي پيرا ڍڪ پري پوءِ اهو گلاس ڀريل لسي جو هن عاجز کي ڏنائون. ايئن فرمايائون ته ماستر هي پيءُ ڏسون ته تنهنجو سور ڇا ٿو چوي. هن عاجز اهو گلاس لسي جو وٺي پيتو. پهريون ڍڪ جيئن اندر نڙيءَ کان هيٺ لٿو ته ايئن پيو سمجهان ڄڻ آب حيات پيتر. سور پهرين ڍڪ سان الائي ڪاڏي ويو هن مسڪين جي جسم ۾ طاقت ايتري اچي وئي جو چوان پيو ته جيڪڏهن لاڳيتو رات ڏينهن ڪندو رهندس ته ڪابه تڪليف يا ٽڪاوت نه ٿيندي ۽ ايئن رات ڏينهن ڪم ڪندو به هيس پر ڪابه تڪليف نه ٿيندي هئي. هي بيان پنهنجي مالڪ کي حاضر ناظر ڄاڻي لکيو اٿر ان ۾ ڪو به وڌاءُ نه ڪيو اٿر.

نقل 165: فقير عبدالقادر انصاري تقى شاه بابہ نقل ٿو ڪري ته منهنجو پٽ پيو نمبر نالي محمد ابراهيم انصاري نٿي ۾ جوڻ مل ۾ ڪلارڪ هيو. مونکي سندس خط ٽپال رستي مليو ان ۾ لکيل هيو ته توهان متان ڪو انتظار ڪيو مان سائين بادشاهن جي نگاه سان باه کان بچو آهيان. پوءِ بيان ٿو لکي ته مل ۾ اندر وچ مل ۾ مونکي ڊيوٽي هوندي آهي جيڪي

ڳنڍڻيون نڪرنديون اهي لکندو آهيان ۽ مزور هيلپر به مليل آهن. هڪ ڏينهن اوچتو مل کي باه لڳي وئي چوڌاري باه پڪڙجي وئي. مان اندر هيس. مونکي ڪابه خبر نه پئي اوچتو گهڻو لڙ جو آواز ماڻهن جو ٻڌڻ ۾ آيو مان لکڻ ۾ ڪنڌ هيٺ ڪيون ويٺو هوس. لڙ تي ڪنڌ مٿي ڪٿي نهاريم ته ڏٺم ته مل کي باه وڪوڙي وئي آهي. منهنجي ڪمري جي چوڌاري باه آهي. نڪرڻ جي ڪابه واھ نه پيو سمجهان دروازي کان به باه ٻري پئي. ڏٺم ته جيڪي هيلپر مزور هئا اهي به ڪونهن ڏاڍو پريشان ٿيس ته هاڻي ڇا ڪيان. اهو ارادو ڪيم دروازي کان ٻاهر نڪران پوءِ يا بچان يا مران ٻي واھ ته ڪانهي اوچتو ڏٺم ته سائين مالڪ ڪريم دروازي کان نظر آيا ۽ پاڻ فرمايائون محمد ابراهيم تڪڙ نه ڪر. مان ڪنڌ هيٺ ڪيو دل ۾ خيال ڪيم ته سائين بادشاهن جو امر فرمايو ته پاڻ ڪاڏي ويا. ڪنڌ مٿي ڪٿي هيڏي هوڏي ڏسڻ لڳس ته مان پاڻ کي ڏٺو ته مان مل کان ٻاهر ميدان تي آهيان. مونکي ٻاهرين مل جي ماڻهن ڏسي چيو ته انصاري تون ڪيئن ٻاهر نڪري آئين؟ اسان ته سمجهو ته انصاري سڙي ويندو. ان کي ڪير وڃي ڪيندو؟ ڏٺم ته جيڪي منهنجا هيلپر هئا اهي به ٻاهر بيٺا آهن. پوءِ مان انهن مل جي ماڻهن کي چيو ته مونکي پنهنجي مرشد ڪريم باه مان بچايو آهي. پوءِ سڄي ڳالهه انهن کي ٻڌايم اها ڳالهه مل جي مينيجر سان ماڻهن ان وقت وڃي ڪئي. جنهن اچي مونکان حقيقت پڇي. مون ان کي سڄي حقيقت ڪئي جنهن تي ان پڇو ته توهان جو مرشد ڪير آهي؟ ڪٿي ويٺو آهي؟ مون ان کي ٻڌايو ته اسان جو مرشد ڪريم حضرت قبل سائين مشوري شريف وارا آهن. اهو مئنيجر بنگالي هو جنهن ٻڌڻ سان چيو ته ”بھائي تمھارا مرشد پينگ ايڪي طاقت ڪا صاحب ۽۔ ان سائين ڪي ڪلمات ڪا بيان ھمارا بڳال والا سائين ڪرتا ۽۔ ھم ان کي بات بالڪل مانتا ھون۔ سارے بڳال میں ان کی ڪرامات ظاھر ھوئى۔ وہ بڳال والا سائين حضرت قبلہ سائين مشوري شريف والے سائين کي بہت ڪرامات بيان ڪرتا ۽۔“

نوٽ : اهو بنگال وارو بزرگ درگاه عاليه حضرت مشوري شريف تي ظاهري طرح هڪ پيرو آيو هيو. آيو به رات جو هيو صرف اٽڪل ٻه ڪلاڪ کن رهيو واپس وڃڻ مهل فقيرن چيس ته سائين ڪجهه وقت ته ترسو. جواب ۾ چيائين ته ”ادا! هت ادب سان رهجي متان ڪا ادب ۾ ڪوتاهي ٿي وڃي اهو ڪلاڪ ٻه به ترسڻ نه ڪپي. توهان به جيڪي هت رهو ٿا ته ادب سان رهو نه ته رهو ئي نه هي سائين ڪو عالم يا فاضل نه آهي بلڪ هي هستي ڪا ٻي شئي آهي. گجها راز ظاهر نه ڪبا.“

مزدورن کان منهنجي پٽ پڇو ته توهان ڪيئن نڪري آيا جواب ۾ چيائون ته اسان پاڻ جان بچائڻ لاءِ پريشان ٿياسين ته ايتري ۾ ڪنهن مڙس اسانجي پانهن ۾ هٿ وجهي سٺ ڏني اسان ڏٺو ته ٻاهر بيٺا آهيون. ٻي خبر نه آهي منهنجي پٽ ۽ مزدورن اها ڳالهه به ڪئي ته اسانجي جان يا ڪنهن ڪپڙي کي لهس به نه آئي.

نقل 166: فقير عبدالقادر انصاري تقى شاه باڊه نقل ٿو ڪري ته هڪ رات اٽڪل ۱۱ بجي ڌاران منهنجي گهرواري اوچتو دانهن ڪئي ته مونکي سيءُ به ٿئي ٿو ۽ ڊچ به ٿئي ٿو. مونکي صحن کان اندر ڪمري ۾ هنڌ وجهي ڏيو. مون کيس سيءُ جي هنڌ لاءِ تيل جي مالش ڪئي ۽ ٻه ٽي سوڙيون ڪمبل مٿان وڌامانس ۾ سجي جان نري برف ٿي ويس. مونکي چچريل لفظن ۾ چيائين ته منهنجي ٻچن جي ڀارت اٿي ايئن چئي در ڏنائين. مان پنهنجي پيءُ ۽ ڀاڄائيءَ کي اٿاريو کين حقيقت ٻڌائي انهن نبض ڏسي چيو ته ڳالهه ته ختم ٿي وئي آهي. پوءِ دستور موجب پٽيون به ٻڌيون سي. ان کان پوءِ مان پنهنجي دل ۾ اهو خيال ڪري مرشدن ڪريم کي عرض ڪيو ته منهنجا سائين! هيئن موت جهٽ پٽ ته نڌڻڪن جو ٿيندو آهي. اسان ته ڌڻڪا آهيون، عام ماڻهو ڇا چوندا. بس ايتري ۾ ڪٽ لڏي وئي ٿي دفعا لڏڻ کانپوءِ منهنجي گهرواري جون اکيون کلي ويون ۽ مونکي چوڻ لڳي ته سائين مالڪ ڪريم اتي مونکي ڇڏي ٻي در کان نڪري ويا. تون نه مالڪن کي ويهاريو نه صلاح ڪئي. هوءَ ته هر جمعي تي سائينجن ڏي ويندو به

آهين محبت جي حُج ڪندو آهين. مان کيس چيو ته مان سائينجن کي ڪونه ڏٺو. ان کانپوءِ ڪجهه وقت بي هوش رهي پوءِ مونکي چوڻ لڳي ته مان مري وئي هيس ڇا؟ مون کائڻس پڇا ڪئي ته تو ڇا ڏٺو؟ سائين مالڪ توکي ڪٿان وٺي آيا؟ پوءِ چوڻ لڳي ته مونکي پنهنجي مامي آمنت ڏسڻ ۾ آئي جيڪا اڳ ۾ فوت ٿيل هئي جنهن چيو ته تنهنجا ماءُ پيءُ چون ٿا ته هيڏي وٺي اچينس پوءِ مونکي اولهه طرف وٺي هلڻ لڳي. پوءِ ڏنر ته هڪڙي وڏي پُل نظر ۾ آئي جڏهن پُل وٽ ٻئي چٽيون پهتيون سين ته ڏنر ته پُل جي مُنڍي تي سائين ڪريم بيٺا آهن. پاڻ اسان جي ڀرسان اچي منهنجي مامي کي فرمايائون ته مائي آمنت تون وڃ اسان هن فقيريائي کي پوئتي موٽائينداسين. ننڍڙا ٻچڙا اٿس. پوءِ مونکي سائين پنهنجي ملڪ تي وٺي هليا ۽ سڄو ملڪ گهمايائون اتي جيڪو ڏنر ان ڳالهه ڪرڻ جي مونکي مالڪن ڪريمن منع فرمائي آهي. اهي ڳالهيون مخفي آهن مان ظاهر نه ڪندس. پوءِ مونکي مالڪ ڪريم هتي ڇڏي پاڻ اُسري ويا. ايئن به چيائين ته سائين ٻي ملڪ جا آهن هتي مشورين ڪنهن بهاني آيا آهن. منهنجي گهرواري ان واقعي کان اڳ ۾ مالڪن ڪريمن کي عام مولوين وانگر سمجهندي هئي پر هن وقت مالڪن مٿان سر قربان ڪرڻ واري آهي. اڃان حيات آهي ان کانپوءِ مونکي ست اٺ ٻار ڄڻي ڏنا اٿائين.

فصل 167: فقير عبدالقادر انصاري تقی شاه باڊه نقل ٿو ڪري ته هڪ پيري درگاه شريف تي ڪم تي رهيل هوس. هڪ ڏينهن اٽڪل ۱۲ بجي منجهند جو ٽائيم هيو ته اتي سائين نالي مٺي سائين جو نينگر مير سائين آيو ان وقت سائين ڪريم به اتي موجود هيا. نينگر چيو ته ماستر گرمي گهڻي ٿي آهي. سائين مالڪن کي عرض ڪر ته برسات پوي. اهو آواز مالڪن پاڻ ٻڌو هن عاجز کي فرمايائون ته ماستر نينگر ڇا ٿو چوي؟ هن عاجز عرض ڪيو ته منهنجا سائين! نينگر چوي ٿو ته سائين ڪريم کي عرض ڪر ته برسات پوي. پاڻ فرمايائون ته برسات جي ضرورت آهي. برسات پوڻ گهرجي. ايئن فرمائي پاڻ حاويلي پاڪ ڏانهن اسريا. اٽڪل ڏهن

پندرهنن منٽن بعد اوچتو وڏو ڪڪر اُڀري مٿان آيو ۽ زور شور سان برسات پوڻ لڳي. برسات جي پاڻي سان هيٺيون مٿيون پرڄي ويون. اسان اوساري جو ڪم بند ڪري ويهي رهيا سين. اٽڪل اڌ ڪلاڪ کن برسات پئي پوءِ بند ٿي وئي. ايتري ۾ مالڪ ڪريم آيا هن عاجز ڪي فرمايائون ته ماستر تون ڳوٺ وڃ. برسات جي ضرورت آهي. اڃان برسات پوندي. ننگر ڪري پوءِ ويججانءِ. منهنجي جوڙي وال ڪاريگر حاجي محمد الياس عرض ڪيو ته سائين! ڏيڍ ٿيو آهي گاڏي ڏيڍ بجي باقراڻي اسٽيشن تي پهچندي آهي ڏيڍ ڪوھ پنڌ ڪري ماستر گاڏيءَ کي ڪيئن پهچندو؟ پاڻ فرمايائون ته گاڏيءَ کي ڪهڙي طاقت آهي جو ماستر کان نڪري ويندي. ماستر تون ننگر قرار سان ڪري پوءِ ويججانءِ. مان ننگر ڪري مالڪن جي شهر مبارڪ کان ٻاهر نڪتس ته ڏنر ته گاڏي وڃي باقراڻي اسٽيشن تي بيٺي. هن عاجز خيال ڪيو ته مالڪن ڪريمن فرمايو آهي ته گاڏي توکان اڳ ۾ نه ويندي تنهن ڪري هلندو وڃان. اٽڪل ڪوھ کن پنڌ ڪرڻو هيو برسات جي گپ ڪري تڪڙو به نه پيو هلي سگهان. آهستي هلندو رهيس گاڏي اسٽيشن تي هارون پئي هڻي مگر هلي نه پئي. پوءِ جڏهن اسٽيشن جي نزديڪ پهتس ته ڏنر گارڊ مونکي اشارو پيو ڪري ته هلي اڄ جڏهن گارڊ جي ويجهو آيس ته مونکي چوڻ لڳو گاڏي فقير تنهنجي ڪري اڳتي نٿي هلي. جلد ڪر گاڏي تي چڙه ته گاڏي هلي. مون چيومانس ته ٽڪيٽ وٺان. پاڻ چيائين ته ٽڪيٽ کي ڇڏ چڙه ته گاڏي هلي. جيڪي ماڻهون اتي بيٺا هيا سڀ عجب ۾ پئجي ويا سڀ هن عاجز ڏانهن نهارڻ لڳا. هي مسڪين چڙهي ويٺو ته گاڏي هلڻ لڳي.

نقل 168: فقير عبدالقادر انصاري تقی شاه باڊھ نقل ٿو ڪري ته هڪ ڀيري جمع جي ڏينهن منجهند جو درگاه شريف ڏانهن وڃڻ لاءِ تيار ٿيس گهران ٻاهر نڪتس ته گاڏي اسٽيشن تي وڃي بيٺي. مونکي ڊر جي بيماري ٿي پئي. تنهن ڪري تڪڙو به هلي نه پيو سگهان ايئن پيو چوندو وڃان ته منهنجا سائين! مان تڪڙو به هلي نٿو سگهان منهنجو ضعيف حال

تو شهنشاهه کي معلوم آهي ڪرم نوازي ڪري گاڏي کي بيهارجانءِ. هن عاجز کي پنهنجي درگاه تي پهچائجانءِ. پري کان ڏٺم ته گاڏي هلڻ لڳي. ماڻهو مون کي چوڻ لڳا ته گاڏي ته فقير وڃي ٿي. مان ماڻهن کي جواب به ڪونه ڏيان. مگر دل ۾ چوندو پيو وڃان ته منهنجا سائين! گاڏي تو مالڪ جي هٿ ۾ آهي. مون مسڪين کي پنهنجي حضور ۾ پهچائي. موندس به ڪون. پنڌ ڪرڻ جي به طاقت نه آهي. جو پيادل درگاه شريف تي پهچان. ايتري ۾ هڪ ٽانگي واري رڙ ڪري چيو ته فقير گاڏي پهرين سگنل وٽ بيٺي آهي تڪڙو وڃ مان تڪڙو هلي نه پيو سگهان. چرين وانگر مالڪن کي عرض ڪندو پيو وڃان ته سائين مون کي پنهنجي حضور ۾ پهچاءِ ڏنم ته گاڏي پوئتي رپورس ٿي اچي پليٽ فارم تي بيٺي. گارڊ ۽ سپاهي هيٺ لهي بيٺا مون کي ايندو ڏسي چيائون ته فقير گاڏي تنهنجي ڪري اڳتي نٿي هلي. الائي ڇا جي ڪري نٿي هلي تون چڙهه ته من هلي پوي. رپورس ٿئي ٿي مگر اڳتي نٿي هلي. پوءِ هي عاجز چڙهي ويٺو ته گاڏي هلڻ لڳي.

نقل 169: فقير عبدالقادر انصاري تقوي شاه بابو نقل ٿو ڪري ته هڪ پيري مالڪ ڪريم ڪراچيءَ ڏانهن ريل گاڏيءَ رستي سفر تي اسريا. دادو اسٽيشن تي پاڻ لهي جماعت کي فرمايائون ته فقير لهو نماز بيپهري پڙهي پوءِ هلنداسين. جماعت لهي پئي. پاڻ آڏان به ڏياريائون سنت پڙهيائون ته گاڏي هلڻ لڳي ٿورو اڳتي هلي بيهي رهي گارڊ گهڻي ڪوشش ڪئي ته گاڏي هلي پر گاڏي بيهي رهي. ريلواڻي عملو پريشان ٿي پيو ته گاڏي ڇو نه ٿي هلي. ڪنهن ماڻهو گارڊ کي چيو ته جيسيتائين سائينجن گاڏي تي نه چڙهندا تيسيتائين گاڏي نه هلندي. پوءِ گارڊ اچي مالڪن کي هٿ ادب جا ٻڌي عرض ڪيو ته سائين توهان گاڏي تي چڙهو ته هلي. پاڻ مرڪي فرمايائونس ته توهان پنهنجي ٽائيم تي گاڏي هلايو. اسان پوءِ اينداسين. گارڊ عرض ڪيو ته حضور گاڏي هلي ئي ڪونه ٿي ته وڃون ڪيئن؟ مهرباني ڪري چڙهو ته گاڏي هلي. پوءِ پاڻ چڙهي ويٺا ته گاڏي هلي.

نقل 170: فقير عبدالقادر انصاري تقي شاه باڊھ نقل ٿو ڪري ته هڪ پيري صدر ايوب جي حڪومت ۾ رمضان المبارڪ جي عيد الفطر جو چنڊ ڏٺو به ڪونه هيو مگر حڪومت زوري خميس جي ڏينهن عيد نماز پڙهائي ڇا جي ڪري جو ڪن بي دين نجومين صدر ايوب کي چيو ته جيڪڏهن جمعي جي عيد ٿي ته تنهنجي حڪومت ختم ٿي ويندي. تنهنڪري خميس جي ڏينهن عيد ڪرايو. سڄي باڊھ جي ماڻهن کي حڪومت پوليس جي ذريعي عيد نماز پڙهڻ لاءِ زور ڀريو حڪومت جي ڏنڊي کان ڊڄي ماڻهو نماز پڙهڻ لاءِ تيار ٿيا. اسان مالڪن جي جماعت ايڪسچينج تان فون رستي درگاه شريف تان جاچ ڪئي ته اڄ عيد آهي يا نه؟ جواب مليو اڄ عيد ڪونه آهي تنهن ڪري اسان جماعت قاسميه عيد نماز پڙهڻ کان انڪار ڪيو. ان وقت باڊھ ٿاڻي تي وڏو جمعدار پوليس جو محمد ايوب ناريجو هيو. ان کي ماڻهن چيو ته هن جماعت کي به عيد نماز پڙهايو جمعدار محمد ايوب ناريجي ماڻهن کي چيو ته هي جماعت درگاه مشوري شريف جي اسان کان ڏاڍي آهي جيسيتائين هنن جو مرشد ڪريم نماز نه پڙهندو تيسيتائين هي به نه پڙهندا. اسان کين زيربار نه ٿا ڪري سگهون. هنن جو مرشد ڪامل آهي. پوءِ کين مالڪن جي ڪرامت بيان ڪري ٻڌايائين ته مان لکي شاه صدر جي ٿاڻي تي گهوڙي سوار هئس. اتان جو هڪ غريب مسڪين ماڻهو پيادل حج تي ويو هيو. جڏهن حج پڙهيائين پوءِ پنهنجي ٻچن ٻارن جي سڪ لڳس پوءِ اتان جي ماڻهن کي چوڻ لڳو ته مان مسڪين آهيان ٽڪيٽ جا پئسا ڪون آهن مهرباني ڪري مونکي مدد ڪري ٽڪيٽ وٺي ڏيو. ڪنهن ماڻهو هن کي چيو ته سڄ لٽي جي نماز تي (حرم پاڪ ۾) هڪ مڙس ايندي ان کي عرض ڪندين ته تنهنجو ڪم ٿي پوندو. پوءِ ان ماڻهو کي سائل چيو ته مان ته ان کي ڪون سڃاڻان. ڀلائي ڪري مونکي اوهو مڙس ڏيکارجانءِ. هن چيس ته مان توکي اهو مڙس ڏيکاريندس پر فرض نماز کانپوءِ جلدي وڃي عرض ڪجانءِ نه ته جلد ئي هليو ويندو. پوءِ ان شخص اشارو ڪيس ته اهو مڙس بيٺو اٿئي. وڃي عرض ڪرينس. سائل مالڪن

ڪي اچي عرض ڪيو مالڪن چيس ته ٻاهر نڪرئون ته تنهنجو ڪم ڪيون ٿا. پوءِ ٻاهر نڪري ٿامي جي سڪي جو ٿڪو ڏنائونس ته اهو جيڪو سامهون دڪان آهي جتي بتي پري ٿي اتان وڃي ٿڪي جو تيل وٺي آ. سائل چيو ته سائين! تيل ڇا ۾ وٺي اچان. پاڻ فرمايائونس ته دڪاندار توکي ڪنهن شيشي ۾ تيل وجهي ڏيندو. تون وڃ ته سهي. پوءِ اهو سائل بتي وڪون ڪڍي دڪان تي پهتو. دڪاندار کي چيائين ته مونکي ٿڪي جو تيل ڪنهن شيشي ۾ وجهي ڏي. سائل جي ڳالهائ تي دڪاندار ڏانهس نهاريو ته ڏٺائين ته هي ته اهو ماڻهو آهي جيڪو اسانجي ڳوٺ جو حج تي ويل هيو. دڪاندار چيس ته اڙي فلاڻو آهين ڪڏهن حج تان آيو آهين. اتي سائل به چڱي طرح خيال ڪري ڏٺو ته مان ته پنهنجي ڳوٺ لڪي ۾ بيٺو آهيان. اتي جيڪي ماڻهو بيٺا هئا تن کائڻس پڇو ته تون ڪيئن آئين؟ پوءِ هن سڄي حقيقت ڪري ٻڌاين. پوءِ اها ڳالهه اسان به ٻڌي. مان پاڻ صبح جو وڃي ان ماڻهو کان حقيقت پڇي پوءِ مون چيو مانس ته اهو مڙس ڪٿان جو آهي. اها خبر نه آهي باقي ڏسندس ته سڃاڻيندس. پوءِ اهو ماڻهو وڏن گادين تي ڳولهيندو رهيو آخر مشوري شريف ۾ اچي ان مڙس کي سڃاڻائين اسان کي ٻڌايائين ته اهو سائين صاحب خان مشوري ڳوٺ ۾ آهي جنهن جي درگاهه عاليه حضرت مشوري شريف آهي. تنهن ڪري مان ان جماعت کي ڪجهه نٿو ڪري سگهان.

نقل 171: فقير عبدالقادر انصاري تقی شاه باڊھ نقل ٿو ڪري ته هڪ پيري پنهنجي مسجد ۾ هڪ شخص نماز پڙهڻ آيو نماز کانپوءِ هن عاجز هن کي هٿ ڏنو ۽ کائڻس پڇا ڪيم ته ڪير آهين؟ ڪٿي ويٺو آهين؟ جيڪڏهن مسافر آهين ته ننگر ڪرايانءِ. جواب ۾ چيائين ته مان سولنگي آهيان. نبي بخش نالو اٿر. هن ڳوٺ تقی شاه مان شادي ڪئي اٿر. ان سان هڪ ننڍڙو چوڪر به هيو مون کائڻس پڇو ته هي نينگر ڇا ٿيئي؟ چيائين ته هي پٽ آهي پر ڄاڻو دعا قبله حضرت مشورين واري سائين جي سان آهي. مون حقيقت پڇي مانس. بيان ڪري ٻڌايائين ته مونکي شادي ڪرڻ جو

شوق هيو منهنجي قوم مان هڪ عورت بيوه هئي. ان جي مالڪن کان مون ان عورت جي گهر ڪئي. مالڪن ڏيڻ کان انڪار ڪيو پوءِ مونڪي هڪ ماڻهو چيو ته تون درگاه مشوري شريف ڏانهن وڃ. اتان وڃي مشورين واري سائين کان دعا گهراءِ اچ ته تنهنجو ڪم ٿيندو. پوءِ مان درگاه شريف تي اچي مالڪن کي عرض ڪيو ته سائين مونڪي شادي جو شوق آهي جيڪا ٻانهن گهران ٿو اها نٿي ملي. پاڻ فرمايائون ته شادي ٿيندي مائي جو نالو ڪڍ. مون نالو ٻڌايو ته نالو شاهل اٿس. پاڻ فرمايائونس ته مٿي اولاد لکي پئي آهي شادي ٿيندي مان پيو چوان ته سائين شادي نه ٿي ٿئي. وري پاڻ فرمايائونس ته عورت جي ماءُ جو نالو ڪڍ. مون ٻڌايو ته بختاور. پاڻ فرمايائونس ته صابل نٿو چوين. ان جي ڌيءُ شاهل مان اولاد لکيل آهي. مون خيال ڪيو ته صابل الائي ڪير آهي. پاڻ فرمايائون ته تون وڃ تنهنجي شادي ضرور ٿيندي. مان ڳوٺ آيس ڳالهه سمجهه ۾ نه پئي اچي. اوچتو هڪ ڏينهن ٽي ماڻهو منهنجي ڳوٺ آيا اچي چيائون ته اسان وٽ ٻانهن آهي جيڪڏهن ڪنهن کي ڪپي ته وٺي ڏينداسون. پوءِ هنن کي چيو ته مونڪي شادي جو شوق آهي مان ٻانهن وٺندس. هنن چيو ته ٻانهن ٻاڏه شهر ۾ تقى شاه محلي ۾ آهي. پوءِ مان تقى شاه محلي ۾ آيس. ٻانهن جو نالو پچير ٻڌايائون ته نالو شاهل اٿس. ماءُ جو نالو صابل اٿس. پوءِ مونڪي يقين ٿيو ته جيڪا عورت شاهل نالي سان سائين پئي چئي اها ڳالهه هي آهي. مونڪي پاڙيوارن چيو ته مائي مڙس ڪرڻ نٿي چاهي توکي نه ملندي. پر جيڪڏهن مونڪي ان عورت ڏٺو ته دير نه ڪيائين جلدي قبول ڪيائين سندس پيءُ سورنهن هزار ورتا. منهنجي شادي ٿي وئي. هڪ پٽ پي نياڻي به آهي. نبي بخش سولنگي ڪنڊي واھ جي ڀرسان آرڙ ڍنڍ تي ويٺو آهي ۽ هن وقت تقى شاه محلي ۾ رهي ٿو.

نقل 172: فقير عبدالقادر انصاري تقى شاه ٻاڏه نقل ٿو ڪري ته هڪ پيري درگاه شريف تي سائين سخي نالي مٺي جي جاءِ جو ڪم پيا ڪريون. جڳهه جي وچ ۾ هڪ وڏو موڪرو هال هيو جنهن لاءِ ضامن ڪپندو هيو. ان

ڪري سکر مان حاجي علي دوست فقير گادڙ وٺي آيو. پر ماپ ۾ ڇاڙهاڪو نه لکيائين ھال جي اندران اندر ماپ ڪري وٺي آيو. جڏهن گادڙ مٿي ڇاڙھيو سين گادڙ کڻي پيو ڪاريگر هڪ اوستو جان محمد مستوئي ۽ پيو حاجي محمد الياس هيو. اها ڳالهه مالڪن ڪريمن کي ڪئي سون. پاڻ ھال وٽ پهتا ۽ اوستي جان محمد کي فرمايائون ته اوستا جان محمد ڏور کي وٺ ڇڏهاڪي سميت ماپ ڪريون. فرمايائونس ته هاڻي گادڙ تي ڏور رک. سڀ ڪنهن ڏٺو. گادڙ وڌي پيو ڇڙهاڪو به وٺي ويو. پوءِ گادڙ مٿي ڇاڙھيو سين.

نقل 173: فقير عبدالقادر انصاري تقی شاه بابہ نقل ٿو ڪري ته شيعي سني جي فساد ۾ اسين چوهڻ ماڻهو جماعت جا لاڙڪاڻي سينٽرل جيل ۾ اندر هياسين. جنوري مهينو هيو. اٽڪل پنجويهه تاريخ جنوري جي هئي. ان رات تمام گهڻو سيءُ هيو. جيل جا دروازا شيخن سان هيا. طاق وغيره ڪونهين. باريق وڏي کليل هئي. اسان کي هڪ هڪ ڪٿو مليل هيو. ٿڌ تمام گهڻي هئي. سڀ فقير سيءُ ۾ ٽٽڪون پيا. هن عاجز مالڪن کي دل ۾ عرض ڪيو ته سائين هن مسڪين جماعت جي ڀارت اٿئو. ڪٿو مٿان منهن تي وجهي سمهيس سيءُ ۾ ڏڪان پيو اٽڪل ڏهه پندرهن منٽن کانپوءِ ايئن معلوم ٿيو ته مٿان ڪنهن ڪمبل وڌو ۽ سيءُ هتي ويو. هن عاجز خيال ڪيو ته منهنجي مٿان ڪنهن ڪمبل وڌو. منهن تان ڪٿو لائڻ ڏٺم ته مٿان ته ڪجهه به نه آهي پر سيءُ هتي ويو. پوءِ صبح جو پنهنجي سنگت سان ڳالهه ڪيم ته اتي ٻين به ٽن فقيرن به اها ڳالهه ڪئي ته اسان سان به اها مهرباني ٿي آهي. اتي هڪ فقير مالڪن جي محبت وارو نالي ٻڌل ساريو ڳالهه ڪئي ته مان پاڻ سيءُ ۾ ڏڪان پيو ته ايئن سمجهيم ته مٿان ڪنهن ڪمبل وڌو ۽ سيءُ هتي ويو. پوءِ ڏٺم ته سائين مالڪ ڪريم آيا آهن ۽ فرمايائون ته فقير دلگير نه ٿيو. توهان ٻاهر جلد ضامن تي نڪرندؤ. تنهنجو نانو گاهي فقير روئي ٿو پيو. اُتي ان کي دلجاءِ ڏي ته ڳڻتي نه ڪر. جلد ئي پنهنجي ٻچن سان ملندو. پوءِ مان ناني کي اُتي ڏٺم ته برابر روئي پيو ۽ سڏڪا پيو ڀري

پوءِ مان ان کي سڄي ڳالهه ڪئي ۽ دلجاءِ ڏني مانس. ان ساڳئي هفتي ۾
 ٻئين ٽئين ڏينهن اسان جي ضمانت ٿي. سڀ فقير ٻاهر نڪري آياسين.
 کيس اٺويه سال هليو. پوين ٻن سالن ۾ جج شيعي مذهب جو تمام
 تعصبي هيو کيس سختي سان پيو هلائي جيڪو فقير سڏ کان پنج منٽ
 پوءِ پيو اچي ان جو ضامن ماري جيل ۾ اماڻي پيو. شاهن شاهديون به پري
 ڏنيون. گهڻا فقير دلگير ٿي پيا. آخر فتويٰ واري ڏينهن کان ٽي ڏينهن اڳ
 هن عاجز کي مالڪ ڪريم خواب ۾ آيا ۽ دلجاءِ ڏنائون ته ڪنهن کي به سزا
 نه ملندي. ڳڻتي نه ڪيو. نظارو به ايئن ڏيکاريو ويو جيئن فتويٰ واري
 ڏينهن ڏنر. ته ڪورٽ ۾ آهيان جج سڀني جوابدارن کي ڇڏي ڏنو آهي
 جڏهن ننڊ مان سجاڳ ٿيس ڏاڍي خوشي ٿي. ڏينهن جو شام تي سائين
 محمد راشد سائين، سائين منو سائين جو وڏو نينگر باڌ شهر ۾ مليو مون
 کان پڇيائين ته ماستر حاضري ڪڏهن اٿو؟ جج ڇا ٿو چوي؟ هن عاجز
 عرض ڪيو ته قبل سائين! جج تمام تعصبي ڪٿر شيعو آهي. ڏاڍي سختي
 ٿو رکي پر مالڪن جي آسري پاڻ کي ڪابه ڳڻتي ڪانهي. باقي گهڻا فقير
 سُست ٿي پيا آهن. پاڻ فرمايائون ته فقير! مالڪ ڪريم ڪم به ان شيعي
 کان وٺندا. ڪنهن کي به سزا نه ڏيندو. آخر ربيع الاول سن 1421ھ پهرين
 تاريخ ڏينهن سومر جي تي آخري حاضري هئي هي فقير پنهنجي سنگت کي
 چوي پيو ته فقير ڳڻتي نه ڪيو ڪجهه به نه ٿيندو. پوءِ سڀني کي سڏ ٿيو.
 حاضري جج پاڻ پري. نالا پاڻ پوڪاريائين پوءِ سڀني کان پڇا ڪيائين ته
 توهان ماڻهو ڇو ماريا هيا. اسان جواب ۾ چيو ته اسان نه ماريا آهن پوءِ
 ڪلمون شريف پڙهايائين بعد ۾ چيائين چڱو هاڻي سڀئي وڃو. ڪورٽ
 انصاف ڪري توهان کي ڇڏي ڏنو. دعا ڪجو. پوءِ سڀ فقير ٻاهر نڪري
 خوشيون ڪندا هليا ويا. هي عاجز هڪڙو ڪوڙو فقير ۽ تاج محمد پٽي
 ٿئي ڄڻا سڌو درگاه شريف تي آياسين. شڪراني جا نفل پڙهياسين. مالڪن
 ڪريم جي درٻار ۾ شڪرانه ادا ڪيا سين بعد ۾ گهر آياسين.

هي جيڪي به هن عاجز نقل بيان ڪيا آهن سي الله پاڪ کي حاضر ناظر ڄاڻي بيان ڪيا اٿم. ڪوڙ نه ڳالهايو اٿم.

نقل 174: فقير نياز محمد عباسي ولد نيك محمد عباسي خيرپور جو نقل ٿو ڪري ته منهنجي شادي سائين بادشاهن ڪريمين پنهنجن هٿن مبارڪن سان ڪرائي هئي. هي پنجاه سال پراڻي ڳالهه آهي. شادي کانپوءِ مسلسل چار نياڻيون ٿيون پر پٽ جو اولاد نه هيو. پريشان هيس سائين بادشاهن ڪريمين کي عرض ڪيم ته هڪ پٽ جي مهرباني ٿئي. دعا فرمايو. پاڻ فرمايائون ته هڪ نه پر ٻه ان کان پوءِ پاڻ ڪريمين فرمايو ته پٽ ڄمندو ۽ نالو رکجو حامد. جڏهن پٽ ڄائو عرض ڪيم ته سائين جي دعا سان پٽ ڄائو آهي پاڻ نالو حامد ڏسيو هئائون. عرض ڪيم ته سائين پورو نالو ڇا رکون؟ پاڻ زور ڏئي فرمايائون ”حامد علي“ ۽ جڏهن سائين جن جي دعا سان پيو پٽ ڄائو ۽ عرض رکيم ته سائين ان نئين ڄاول پٽ جي بچڻ جي اميد نه آهي دعا ڪيو ۽ نالي رکڻ جي مهرباني ڪيو. پاڻ فرمائين ته “عبدالحمدي” هاڻي سائين جن جي مهرباني سان عبدالحمدي کي هڪ پٽ ۽ ٻه نياڻيون آهن.

نقل 175: فقير جان محمد ابڙو نقل ٿو ڪري ته اڳ ۾ مونکي چڻ جو ڏاڍو سور پوندو هيو. پوءِ هڪڙي دفعي ڏاڍو مونکي تنگ ڪيائين مان بي هوش هيس. پوءِ جنهن مهل سور ڇڏيو. ٿورڙو اڃان هلڻ ئي نه پيو ڏئي ته مان درگاه شريف تي آيس. اٺ ڏينهن رهي پيس. پوءِ پنهنجي مرشد مشورين وارا سائين جن کي عرض ڪيم ته قبل مونکي چڻ جي سور ڏاڍو تنگ ڪيو آهي نعت خواني ڪرڻ به نٿو ڏئي. ايئن اٺ ڏينهن گذري ويا. عرض ڪندي ڪندي. آخر هڪڙي ڏينهن سائين بادشاه اشراق پڙهي واه جي پرينءَ ۾ وڃن پيا منهنجي نظر پئي ته سائين جن واه ٽپي ويندا پوءِ واه ٽپڻ کان اڳ سائين کي پهتس. قدامت تي ڪري پيس. پاڻ فرمايائون ته ابا ايترو ڇو ٿو روئين؟ مان گججيءَ ۾ ڳارو ڪري عرض ڪيم قبل! مونکي سور ڏاڍو تنگ ڪيو آهي. عرض منهنجو هڪڙو آهي ته يا نعت مٺي اٿئي يا بيماري.

